

Załącznik do Uchwały nr XXVII/22/10
Rady Powiatu w Kielcach
z dnia 30 marca 2010 r.

**STRATEGIA
ROZWOJU POWIATU KIELECKIEGO
DO ROKU 2020**

KIELCE, marzec 2010 r.

Opracowanie: Wydział Rozwoju
Starostwa Powiatowego
w Kielcach

CZĘŚĆ I.....	3
1. WSTĘP.....	3
2. CHARAKTERYSTYKA POWIATU KIELECKIEGO.....	4
2.1. POŁOŻENIE I OBSZAR.....	4
2.2. UWARUNKOWANIA DEMOGRAFICZNE.....	17
2.3. ŚRODOWISKO NATURALNE.....	22
2.4. ROLNICTWO.....	36
2.5. SYTUACJA NA RYNKU PRACY.....	41
2.6. POTENCJAŁ GOSPODARCZY.....	45
2.7. INFRASTRUKTURA DROGOWA, KOLEJOWA I LOTNICZA.....	46
2.8. EDUKACJA I NAUKA.....	48
2.9. OCHRONA ZDROWIA I POMOC SPOŁECZNA.....	54
2.10. ZABYTKI I ŻYCIE KULTURALNE.....	58
2.11. TURYSTYKA, REKREACJA I WYPOCZYNEK.....	64
2.12. BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE.....	65
3. ANALIZA SWOT DLA POWIATU KIELECKIEGO.....	67
3.1. MOCNE I SŁABE STRONY, SZANSE I ZAGROŻENIA.....	67
CZĘŚĆ II.....	76
1. OCENA STANU REALIZACJI STRATEGII NA LATA 2001-2015.....	76
2. PRZESŁANKI WYNIKAJĄCE Z ANALIZY SWOT.....	91
3. MISJA ROZWOJU POWIATU KIELECKIEGO.....	92
4. CELE STRATEGICZNE, PRIORYTETY, ZADANIA.....	92
5. FINANSOWANIE.....	102
6. WDRAŻANIE STRATEGII.....	108
7. MONITORING.....	108
8. OCENA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO.....	109

CZĘŚĆ I

1. WSTĘP

Strategia Rozwoju Powiatu Kieleckiego jest podstawowym dokumentem strategicznym, określającym cele, priorytety i kierunki polityki rozwoju powiatu do 2020 roku. Jest punktem odniesienia dla strategii i programów opracowywanych przez jednostki samorządu terytorialnego w powiecie kieleckim, dokumentem wyjściowym dla poszczególnych, branżowych strategii. Dokument ten charakteryzuje się spójnością z założeniami rozwojowymi województwa zawartymi w „Strategii Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego do roku 2020” i „Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Świętokrzyskiego na lata 2007 – 2013”.

Opracowana „Strategia Rozwoju Powiatu Kieleckiego do roku 2020” jest kontynuacją „Strategii Rozwoju Powiatu Kieleckiego” na lata 2001 – 2015, przyjętej przez Radę Powiatu Uchwałą Nr XXVII/1/2002 z dnia 28 lutego 2002 roku, oraz Aktualizacji priorytetów i części operacyjnej „Strategii Rozwoju Powiatu Kieleckiego” na lata 2001 – 2015 przyjętych uchwałą Nr XXXIII/35/06 z dnia 30 maja 2006 roku.

Upływ czasu od opracowania dotychczas obowiązującej strategii oraz zmiany i uwarunkowania zewnętrzne spowodowały konieczność opracowania nowego dokumentu. Dokonując oceny realizacji strategii na lata 2001- 2015, aktualizuje się projekty oraz ustala cele i kierunki działań powiatu zgodne z polityką Państwa, a także warunkami i doświadczeniami wynikającymi z pięcioletniej przynależności do Unii Europejskiej.

Podstawą niniejszego opracowania są dane i informacje z wydziałów i jednostek organizacyjnych powiatu, a także dane uzyskane z Urzędu Statystycznego w Kielcach oraz informacje dostępne w sieci internetowej, dotyczące sytuacji społeczno – gospodarczej regionu.

Zaproponowane w niniejszym opracowaniu kierunki działania stanowią bazę do formułowania projektów traktowanych jako przedsięwzięcia gospodarcze, kulturowe, marketingowe itp., których realizacja powinna spowodować znaczną poprawę jakości życia w powiecie. Realizacją strategii będą kierowały władze powiatu przy współpracy władz gmin i regionu. Strategia to narzędzie integrowania i koordynowania działań rozwojowych podejmowanych przez gminy powiatu, które służą pozyskiwaniu środków zewnętrznych i tworzeniu warunków do inwestowania.

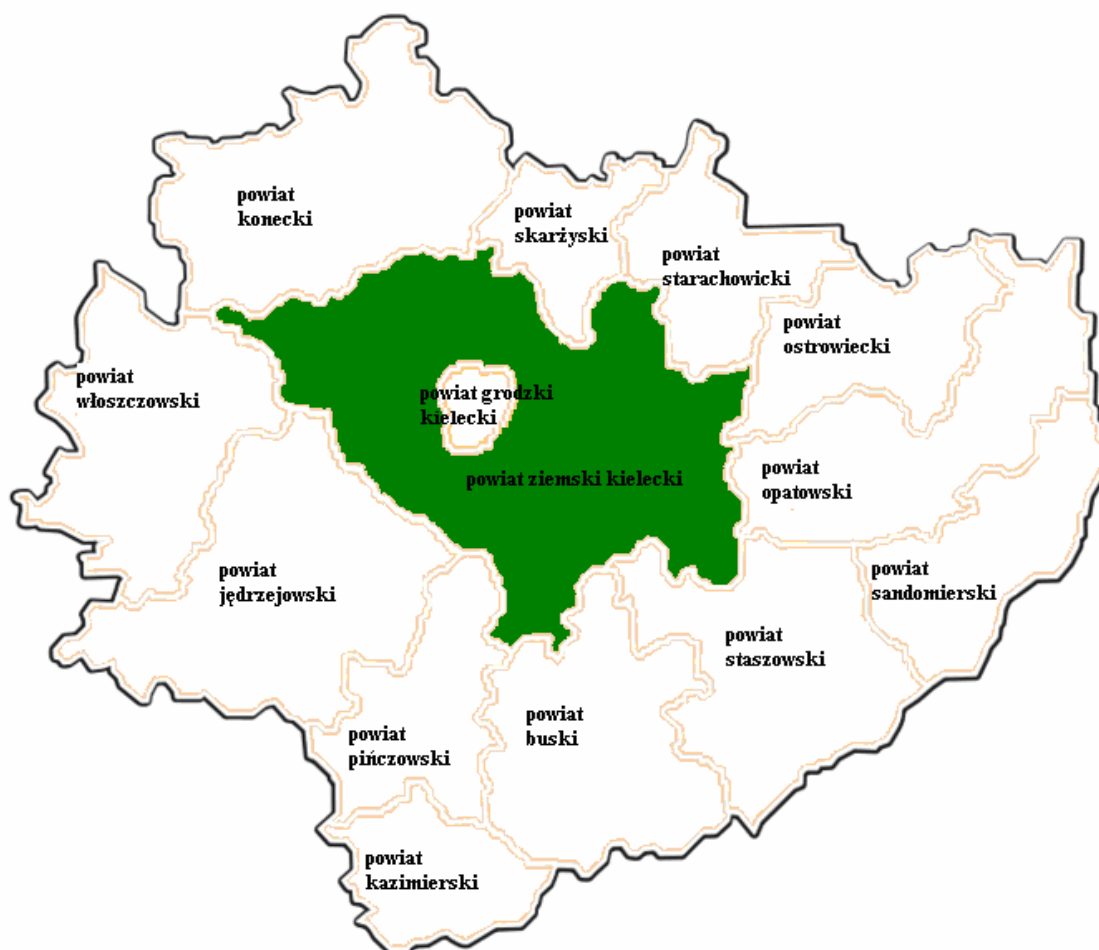
Zadaniem strategii jest ułatwienie władzom samorządowym utrzymania długookresowych kierunków rozwoju powiatu.

2. CHARAKTERYSTYKA POWIATU KIELECKIEGO

2.1. POŁOŻENIE I OBSZAR

Powiat kielecki położony jest w centralnej części województwa świętokrzyskiego. Sąsiaduje z 10 powiatami ziemskimi spośród 13 powiatów województwa świętokrzyskiego (skarżyskim, starachowickim, ostrowieckim, opatowskim, staszowskim, pińczowskim, buskim, jędrzejowskim, włoszczowskim, koneckim) oraz powiatem grodzkim Kielce.

Mapa 1. Podział administracyjny województwa świętokrzyskiego

Powiat zajmuje obszar 2 247 km², co stanowi 19,2 % powierzchni województwa.

W skład powiatu kieleckiego wchodzi 19 gmin, w tym:

- 4 gminy miejsko – wiejskie: Bodzentyn, Chęciny, Chmielnik, Daleszyce,
- 15 gmin wiejskich: Bieliny, Górno, Łagów, Łopuszno, Masłów, Miedziana Góra, Mniów, Morawica, Nowa Słupia, Piekoszów, Pierzchnica, Raków, Sitkówka – Nowiny, Strawczyn i Zagnańsk.

i jest pod tym względem największym powiatem w Polsce. W centralnej części powiatu zlokalizowane jest miasto Kielce stanowiące wyodrębniony powiat grodzki.

Mapa 2. Gminy powiatu kieleckiego

Gmina Bieliny położona jest w sercu Gór Świętokrzyskich – u podnóża dwóch najwyższych szczytów: Łysicy i Łysej Góry. Oddalona jest o 23 km na wschód od Kielc. W skład gminy wchodzi 15 sołectw. Gmina zajmuje obszar 88,09 km² na którym mieszka ok. 10 000 osób. Ponad 60 % jej powierzchni znajduje się w granicach Świętokrzyskiego Parku Narodowego i jego otuliny. Część południowa to fragment Cisowsko - Orłowińskiego Parku Krajobrazowego. Atrakcjami gminy jest niewątpliwie urozmaicona rzeźba terenu, piękne plenery i wspaniałe panoramy „bielińskich pasiaków” przecinanych wstęgami rzek i strumyków oraz mroczne ostępy Puszczy Jodłowej. Gmina zwana jest „zagłębem truskawkowym”, gdyż uprawa truskawki stała się głównym źródłem dochodu mieszkańców gminy. Co roku w miesiącu czerwcu odbywa się wielki truskawkowy festyn – „Dzień Świętokrzyskiej Truskawki” połączony z Mistrzostwami Świata w Szypułkowaniu Truskawek.

Na terenie gminy w najbliższej perspektywie planowane jest utworzenie Filii Wydziału Komunikacji i Transportu w Bielinach.

Gmina Bodzentyn zajmuje obszar 160,32 km², w tym 8 225 ha zajmują użytki rolne, a 7 409 ha lasy, co stanowi odpowiednio 50% oraz 45% powierzchni. Jest zamieszkała przez ok. 11 600 mieszkańców. Swym zasięgiem obejmuje 22 sołectwa. Przecinają ją drogi wojewódzkie: nr 751 - łącząca Bodzentyn z położonym przy dro-

dze krajowej E7 - Suchedniowem oraz nr 752 Górnio-Bodzentyn-Starachowice. Układ dróg zapewnia dogodne połączenie komunikacyjne z największymi miastami w województwie. Północną część gminy Bodzentyn stanowi Sieradowicki Park Krajobrazowy, południowa część leży w obrębie Świętokrzyskiego Parku Narodowego z Paśmie Łysogór oraz najwyższym wzniesieniem całego obszaru - Łysicą (612 m. n.p.m.). Atrakcje turystyczne gminy to: ruiny zamku w Bodzentynie, zespół klasztorny bernardynek w Świętej Katarzynie, drewniana kapliczka św. Franciszka przy drodze na Łysicę, kaplica nazywana kaplicą Żeromskiego w Świętej Katarzynie. Przez kilka stuleci Bodzentyn był siedzibą biskupów krakowskich. W oddalonych o 6 km od Bodzentyna Psarach znajduje się Nziemne Centrum Usług Satelitarnych, zaliczane do pięciu największych tego typu obiektów na świecie. Bodzentyn słynie z odbywających się targów końskich, jednych z największych w Europie Środkowej. Na terenie gminy zlokalizowane są następujące powiatowe jednostki organizacyjne:

- Powiatowe Szkolne Schronisko Młodzieżowe Filia Nr 1 w Bodzentynie,
- Poradnia Psychologiczno - Pedagogiczna w Bodzentynie,
- Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych Nr 1 w Bodzentynie,
- Rodzinny Dom Dziecka Nr 6 w Podkonarze gm. Bodzentyn,
- Filia Wydziału Komunikacji i Transportu w Bodzentynie.

Gmina Chęciny o powierzchni 127,28 km² położona jest w południowo-zachodniej części Gór Świętokrzyskich, przy trasie S7 Warszawa – Kraków – Chyżne. W skład gminy wchodzi 18 sołectw (obszary wiejskie) oraz 5 osiedli w Mieście Chęciny, które zamieszkuje 14 958 mieszkańców. Na terenie gminy występują rezerваты przyrody m.in.- „Góra Miedzianka”, „Góra Rzepka”, „Góra Zelejo-wa”, „Góra Żakowa” oraz „Wolica” i „Milechowy”, niektóre z jaskiniami. Cała okolica stanowi raj dla wspinaczy, rowerzystów i pieszych wędrowców. Do najciekawszych zabytków gminy Chęciny należą ruiny Zamku Królewskiego, wzniesionego na przełomie XIII i XIV wieku, XVII-wieczny dwór starostów chęcińskich w Podzamczu, rozległy Park Etnograficzny z tradycyjną wiejską zabudową drewnianą w Tokarni, Muzealna Izba Górnictwa Kruszcowego w Miedziance, Synagoga Żydowska, kamienica „Niemczówka”, Klasztor ss. Bernardynek, Klasztor oo. Franciszkanów oraz kościół parafialny p.w. św. Bartłomieja w Chęcinach. Ze względu na wybitne walory przyrodniczo-krajobrazowe na terenie gminy Chęciny został utworzony Chęcińsko-Kielecki Park Krajobrazowy, który planowany jest objęciem europejską siecią NATURA 2000. Na terenie Parku znajduje się najpiękniejsza w Europie Jaskinia Raj z bogatą szatą

naciekową: stalaktytami, stalagnatami, stalagmitami i śladami pobytu człowieka neandertalskiego.

Na terenie gminy zlokalizowane są następujące powiatowe jednostki organizacyjne:

- Zespół Szkół Nr 2 w Chęcinach,
- Powiatowe Szkolne Schronisko Młodzieżowe w Chęcinach,
- Powiatowy Zakład Usług w Podzamczu,
- Młodzieżowy Ośrodek Wychowawczy w Podzamczu.

Gmina Chmielnik leży w południowo-wschodniej części powiatu kieleckiego na Ponidziu, znajduje się około 35 km na południe od Kielc i około 17 km na północ od Buska Zdroju. Gmina rozpościera się na powierzchni 143 km², zamieszkuje ją ok. 11 600 mieszkańców, w której skład wchodzi 25 sołectw i miasto Chmielnik. Ponad siedem wieków istnienia, w tym 450 lat praw miejskich sytuuje Chmielnik wśród najstarszych miast Ponidzia. Jednym z najciekawszych obiektów przyrody nieożywionej są jaskinie w Lubani i Śładkowie Dużym. Na terenie gminy i miasta Chmielnik istnieją zabytkowe obiekty architektoniczne: kościół św. Trójcy z XIV wieku w Chmielniku, synagoga w Chmielniku, Sanktuarium Matki Bożej Loteirańskiej w Piotrkowicach, ruiny neoklasycystycznego pałacu w Śładkowie Dużym. Wypoczynkowi i rekreacji służą lasy, piękne krajobrazy oraz zbiorniki wodne. Kilkadziesiąt gospodarstw agroturystycznych nie tylko zaprasza gości do miłego spędzenia czasu, ale jest też miejscem zatrudnienia dla mieszkańców. Każdego roku w maju obchodzone jest „Święto Polskiej Niezapominajki”, a w trzecią niedzielę czerwca odbywają się „Spotkania z Kulturą Żydowską”.

Na terenie gminy zlokalizowane są następujące powiatowe jednostki organizacyjne:

- Zespół Szkół Nr 3 w Chmielniku,
- Szpital Powiatowy w Chmielniku,
- Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Chmielniku,
- Dom Pomocy Społecznej w Łagiewnikach dla osób (mężczyzn) niepełnosprawnych intelektualnie,
- Filia Wydziału Komunikacji i Transportu w Chmielniku obsługująca również klientów z gminy Pierzchnica.

Gmina Daleszyce położona jest 20 km na południowy wschód od Kielc, zajmująca powierzchnię 222 km², którą zamieszkuje ok. 15 100 osób i podzielona na miasto Daleszyce i 17 sołectw. Otoczona jest terenami górzystymi i leśnymi, nieopo-

dal Daleszyc przepływa rzeka Belnianka. Gmina w większej części położona jest na terenie Cisowsko – Orłowińskiego Parku Krajobrazowego i w jego otulinie, a 56% powierzchni stanowią lasy. Rolnictwo opiera się na indywidualnych gospodarstwach o dużym rozdrobnieniu struktury użytków rolnych i słabych glebach. Przeważające uprawy to zboża i ziemniaki. Przetwórstwo mięsne ma swoje silne zaplecze w miejscowej hodowli trzody, bydła i drobiu. Do atrakcji turystycznych gminy należy ośrodek jazdy konnej „Amazonka”, wyciąg narciarski w Widełkach, wyciągi narciarskie w Niestachowie, zbiorniki wodne „Borków” i „Wojciechów”. Na terenie gminy funkcjonuje kilkanaście gospodarstw agroturystycznych.

Na terenie gminy zlokalizowana jest jedna powiatowa jednostka organizacyjna:

- Rodzinny Dom Dziecka Nr 4 w Wójtostwie.

Gmina Górno położona jest w Górach Świętokrzyskich, w odległości 15 km na wschód od Kielc, w otulinie Świętokrzyskiego Parku Narodowego. Zajmuje obszar 83,2 km², który zamieszkuje ok. 13 200 mieszkańców. Swym zasięgiem obejmuje 13 sołectw. Lasy i grunty leśne to 979 ha powierzchni gminy. Górno jest gminą typowo rolniczą, słynącą z uprawy truskawek, a także ziemniaków i zboża. Gmina jest w 100% połączona siecią telekomunikacyjną, w 95 % wodociągową, a istniejąca sieć kanalizacyjna odprowadza ścieki do oczyszczalni w Cedzynie. Do atrakcji turystycznych gminy należy zalew w Cedzynie - raj dla amatorów kąpieli, żeglarstwa i wędkarstwa z bogato rozwiniętą bazą noclegową oraz wyciąg narciarski w Krajnie. O Górnio wzmiankowano już w 1400 roku jako własności biskupów krakowskich. W 1997r. obok Urzędu Gminy w Górnio odsłonięto pamiątkową tablicę poświęconą Stefanowi Żeromskiemu w podziękowanie za to, że dostrzegł piękno tego regionu i opisał je w wielu swoich utworach.

Gmina Łagów - malownicze miejsce leżące w otulinie Świętokrzyskiego Parku Narodowego oraz parków Krajobrazowych: Cisowsko – Orłowińskiego i Jeleniewskiego. W skład gminy wchodzi 19 sołectw, które zamieszkuje ok. 6 800 osób. Powierzchnia gminy wynosi 199,019 km² w tym: użytki rolne 7 626 ha i lasy 3 088 ha. Łagów jest gminą typowo rolniczą. Tereny gminy są miejscem interesujących odkryć geologicznych o znaczeniu światowym. W roku 2006 w Płuckach, nieopodal Łagowa odkryto najbardziej kompletny polski okaz czaszki drapieżnej ryby pancernej – artrodira, która żyła 367 mln lat temu. Piękno przyrody okolic Łagowa można podziwiać podczas przechadzki unikalnym Wąwozem Dule, który prawdopodobnie powstał

w wyniku zawalenia się dużej jaskini. Na uwagę zasługują również liczne zabytki architektury ludowej w postaci kapliczek przydrożnych. Pomnikiem przyrody jest słynna Jaskinia Zbójecka w Łagowie, z korytarzami ciągnącymi się około 200 m.

Na terenie gminy zlokalizowane są dwie powiatowe jednostki organizacyjne:

- Powiatowe Szkolne Schronisko Młodzieżowe Filia Nr 2 w Łagowie,
- Filia Wydziału Komunikacji i Transportu w Łagowie.

Gmina Łopuszno jest gminą wiejską położoną na północnym zachodzie powiatu, nad rzeką Łososiną zwaną „Wierną Rzeką” i rzeką „Czarną” – dopływ Pilicy. Obszar gminy obejmuje powierzchnię 176,8 km². W skład gminy wchodzi 27 sołectw, które zamieszkuje ponad 9 100 mieszkańców. Największą miejscowością jest Łopuszno położone w odległości 31 km od Kielc. Na terenie gminy znajdują się urokliwe i rozległe lasy, gdzie można spotkać rzadkie gatunki flory i fauny. Północno - zachodnią część gminy obejmuje Przedborski Park Krajobrazowy, w którego strefie ochronnej leżą miejscowości Lasocin, Ewelinów i Antonielów. Na szczególną uwagę zasługują następujące zabytki kultury: pałac Dobienieckich otoczony starym parkiem położony w centrum Łopuszna – obecnie siedziba szkoły powiatowej, kościół parafialny w Łopusznie, ruiny zespołu pałacowego Niemojewskich w Lasocinie, wiatraki w tym Holender w Grabownicy. Do walorów krajobrazowych gminy należą: Żabieniec – bagna i rozlewiska oraz rezerwat Góra Dobrzeszowska.

Na terenie gminy zlokalizowana jest jedna powiatowa jednostka organizacyjna:

- Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych Nr 5 w Łopusznie im. Kard. Karola Wojtyły.

Gmina Masłów położona jest w centralnej części powiatu kieleckiego, na południowych stokach Pasma Klonowskiego, graniczy z miastem Kielce oraz gminami: Miedzianą Górą, Zagnańskiem, Łączną, Górnem i Bodzentynem. Zajmuje powierzchnię 86,27 km². W skład gminy wchodzi 12 sołectw, w których zamieszkuje 9 800 mieszkańców. Przez jej tereny przechodzą ważne, ponadregionalne drogi krajowe. Gospodarka gminy to ok. 1 000 gospodarstw rolnych, małe firmy rodzinne zatrudniające od 5 do 25 osób. Dobrze rozwinięta sieć dróg i bliskość Kielc czynią gminę atrakcyjną dla inwestorów. Funkcjonujące tu schronisko, pensjonaty, domy wczasowe, gospodarstwa agroturystyczne oferują usługi dla każdego potencjalnego klienta. W gminie istnieją warunki do uprawiania narciarstwa biegowego, kolarstwa górskiego i sportów lotniczych. W Brzezinkach istnieje Klub Jeździecki oferujący jazdę konną dla początkujących oraz zaawansowanych. W Ciekotach znajduje się zbiornik

retencyjny wykorzystywany do celów rekreacyjnych. Masłów z lotniskiem Aeroklubu Kieleckiego, używanym także do transportu medycznego, to raj dla miłośników lotów samolotowych, szybowcowych i spadochronowych. Powiat Kielecki jest jednym z udziałowców utworzonej spółki „Lotnisko Kielce”.

W roku 2005 na terenie gminy powstał portal internetowy Masłów Info www.maslow.info.pl. Celem działania wspomnianego portalu jest informowanie mieszkańców gminy o aktualnych wydarzeniach w Gminie Masłów zarówno kulturalnych, rozrywkowych, gospodarczych jak i politycznych. Z inicjatywy Masłów Info rozpoczęła działalność niezależna telewizja internetowa.

Na terenie gminy zlokalizowane są następujące powiatowe jednostki organizacyjne:

- Rodzinny Dom Dziecka Nr 1 w Woli Kopcowej,
- Powiatowe Szkolne Schronisko Młodzieżowe Filia Nr 3 w Mąchocicach Schola-sterii.

Gmina Miedziana Góra oddalona jest o 7 km od centrum Kielc. Położona jest w północno-zachodniej części powiatu kieleckiego, przy drodze krajowej nr 74 Kielce – Łódź, w zlewni rzeki Nidy w części obejmującej dorzecze Bobrzy. Powierzchnia gminy wynosi 71,11 km², zamieszkuje tu ok. 10 300 osób. Użytki rolne zajmują powierzchnię 7 084 ha, z tego: grunty orne 1 764 ha, sady 31 ha, łąki 1 041 ha, pastwiska 117 ha. Administracyjnie gmina podzielona jest na 10 sołectw. Pierwsze wzmianki o miejscowości Miedziana Góra pochodzą z 1581 roku. Powstała jako osiedle górnicze związane z pobliskimi kopalniami rud miedzi i żelaza eksploatowanymi w okresie XVI-XIX wieku, a także w latach 1915-1918. Teren gminy jest niezwykle atrakcyjny pod względem krajobrazowym, bowiem 13% jej powierzchni to Suchedniowsko - Oblęgorski Obszar Chronionego Krajobrazu. Miłośnikom sportów motorowych Miedziana Góra znana jest z toru wyścigowego „Automobilklubu Kielce”, na którym odbywają się wyścigi samochodowe. Na terenie gminy znajdują się także atrakcyjne trasy motocyklowe, na których organizowane są zawody krajowe, europejskie ENDURO i turnieje światowe. W miejscowości Tumlin - Podgród funkcjonują dwa oświetlone wyciągi narciarskie.

Gmina Mniów jest jedną z najpiękniej położonych gmin w powiecie kieleckim, w odległości ok. 20 km od Kielc, przy drodze krajowej nr 74. Gmina zajmuje powierzchnię 95,27 km², zamieszkuje ją ok. 9 300 mieszkańców i podzielona jest na 21 sołectw. Gmina ma charakter typowo rolniczy.

Rozwojowi rolnictwa, a szczególnie rolnictwa ekologicznego sprzyja czyste nieskażone środowisko. Grunty rolnicze zajmują 5 869 ha. Największe znaczenie dla rozwoju gminy w sektorze żywnościowym ma hodowla drobiu. W miejscowości Pałęgi eksploatuje się złoża triasowych iłów ceramicznych. Stąd też gmina prowadzi działania zmierzające do odtworzenia ośrodka rękodzieła artystycznego i garncarstwa. Rozwojowi funkcji turystycznej sprzyja malownicze położenie na stokach Wzgórza Oblęgorsko-Tumlińskiego oraz przylegającego do nich od północy Płaskowyżu Suchedniowskiego. Pagórkowaty teren porastają piękne i gęste lasy bogate w runo leśne. Przez gminę przepływają rzeki: Czarna Taraska, Łososina i Krasna. Do najciekawszych przyrodniczo miejsc należy rezerwat „Górna Krasna”, „Jezioro Ług”, bagno „Stawisko” oraz nieczynna kopalnia czerwonego piaskowca „Jaźwina”. Przed budynkiem Urzędu Gminy w Mniowie znajduje się jedyny w Polsce i jeden z niewielu na świecie gładz pokryty rytami neolitycznymi, datowanymi wstępnie na 4 do 15 tys. lat p.n.e.

Gmina Morawica położona jest w centralnej części powiatu kieleckiego. Swoim obszarem obejmuje północną część Niecki Nidziańskiej. Zajmuje powierzchnię 140,45 km², z czego 37,30 km² stanowią lasy i grunty leśne (około 27%). W skład gminy wchodzi 24 sołectwa, w których liczba mieszkańców to ok. 13 900 osób. Sąsiaduje ona z parkami krajobrazowymi na Ponidziu i w Górach Świętokrzyskich. Na terenie gminy znajduje się rezerwat przyrody „Radomice” z kompleksem lasów cisowych. Z obiektów zabytkowych znajdujących się na jej terenie należy wymienić kościół w Lisowie pochodzący z przełomu XV i XVI wieku. W Chałupkach ma swoją siedzibę jedyny w Polsce Ośrodek Tradycji Garncarstwa ze stałą ekspozycją wyrobów garncarskich.

W gminie kładzie się nacisk na rozwój inwestycji infrastrukturalnych, tj. budowę kanalizacji, wodociągów, telefonizację, obecnie także gazyfikację. Morawica leży przy węzłach komunikacyjnych: drogowym i kolejowym, które prowadzą do stolicy województwa. Podnosi to atrakcyjność oferty inwestycyjnej dla prowadzenia działalności gospodarczej. Gmina Morawica szeroko zasłynęła w ostatnich latach z licznych inicjatyw samorządu lokalnego. Działania te przyniosły nagrody w różnych konkursach. Z dużym powodzeniem sięga po środki z Unii Europejskiej.

Gmina Nowa Słupia to miejsce niezwykle bogate w historię i pełne tradycji. Położona jest w Górach Świętokrzyskich - u stóp Łysej Góry. Południowa część gminy obejmuje dwa pasma – Jeleniowskie i Łysogórskie, zaś w części północnej najwyższym wzniesieniem jest Góra Chełmowa. Gmina Nowa Słupia zajmuje powierzchnie 85,94 km², której 30% zajmują lasy. Składa się z 19 sołectw. Zamieszkuje ją ok. 9 600 osób. Znaczna część gminy leży w strefie obszarów chronionych - Świętokrzyskiego Parku Narodowego i Jeleniowskiego Parku Krajobrazowego. Na terenie gminy znajduje się wiele zabytków. Na szczególną uwagę zasługuje pobenedyktynski zespół klasztorny na Świętym Krzyżu, gdzie przechowywane są Relikwie Krzyża Drzewa Świętego, przyciągające od stuleci pielgrzymów nie tylko z Polski, ale z całego świata. Na Świętym Krzyżu odbyły się główne uroczystości Świętokrzyskiego Milenium 2006 dla uczczenia 1000-lecia życia monastycznego. W Muzeum Starożytnego Hutnictwa Świętokrzyskiego im. prof. Mieczysława Radwana znajdują się stanowiska starożytnych pieców dymarskich, odkryte pół wieku temu u stóp Łysej Góry. Każdego roku w sierpniu w Nowej Słupi odbywa się festyn archeologiczny „Dymarki Świętokrzyskie” połączony w pokazem wytopu żelaza.

Na terenie gminy zlokalizowane są następujące powiatowe jednostki organizacyjne:

- Zespół Szkół Nr 8 w Nowej Słupi,
- Powiatowe Szkolne Schronisko Młodzieżowe Filia Nr 4 w Nowej Słupi,
- Filia Wydziału Komunikacji i Transportu w Nowej Słupi.

Gmina Piekoszów leży na zachodnim skraju Gór Świętokrzyskich, w widłach rzeki Bobrzy i Łososiny. Południowa jej część kryje w sobie ciekawe zakątki Chęcińsko-Kieleckiego Parku Krajobrazowego. Powierzchnia gminy to 102,48 km², zamieszkuje ją ok. 15 600 mieszkańców, podzielona jest na 20 sołectw. Gmina ma charakter rolniczo-przemysłowy. Posiada dogodne połączenia drogowe i kolejowe ze stolicą województwa i innymi regionami. Od XV wieku eksploatowano tu rudy miedzi, ołowiu i srebra. Eksploatacja tych kruszców zakończyła się w okresie międzywojennym. Na tym terenie znajduje się 25 obiektów zabytkowych m.in. Kościół w Piekoszowie, Sanktuarium Maryjne, pałac Tarłów w Podzamczu Piekoszowskim, Młyny nad Wierną Rzeką. Obszar, na którym leży Gmina Piekoszów, jest prawdziwym rajem dla miłośników geologii. Tu w latach 70-tych, odkryto największą poza Tatrami jaskinię w Polsce – Chelosiową Jamę o dł. 3,7 km. Rezerwat przyrody nieożywionej Chelosiowa Jama zajmuje pow. 25,83 ha. Wraz ze znajdującą się obok Jaskinią Pa-

jęczą, tworzą jeden z najciekawszych w Polsce systemów jaskiniowych, rozwinięty w dewońskich wapieniach.

Na terenie gminy zlokalizowane są dwie jednostki organizacyjne:

- Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Piekoszowie,
- Niepubliczny Dom Pomocy Społecznej w Piekoszowie dla osób przewlekle somatycznie chorych (koedukacyjny).

Gmina Pierzchnica leży w centralnej części powiatu kieleckiego, w makroregionie Wyżyny Sandomierskiej, pomiędzy Górami Świętokrzyskimi, a Niecką Nidziańską. Powierzchnia gminy wynosi 104,59 km², którą zamieszkuje ok. 4 800 osób. W jej skład wchodzi 17 miejscowości. Grunty orne zajmują powierzchnię 5 436 ha, zaś 1 904 ha to użytki zielone. Około 60% gruntów to gleby IV i V klasy. Wskaźnik bonitacyjny gleb wynosi 0,84 przy średniej w województwie 0,97. Gmina jest zwodociągowana w 95%. Pierzchnica należy do Turystycznego Związku Gmin Świętokrzyskich i Ponidzia. Wykorzystując swoje naturalne atuty, gmina popiera rozwój rolnictwa nastawionego na produkcję zdrowej żywności. W gminie jest kilka zabytkowych obiektów: w Maleszowej ruiny rezydencji Krasickich, w Pierzchnicy kościół p.w. Św. Małgorzaty i zespół piwnic na Piwnicznej Górze liczący 83 piwnice wybudowane ok. 200 lat temu.

Gmina Raków położona jest w południowej części powiatu kieleckiego. Zajmuje obszar o powierzchni 195 km², z czego 42% to użytki rolne, a 54% stanowią lasy. Gminę składającą się z 28 wsi sołeckich, zamieszkuje ok. 5 650 mieszkańców. Na terenie gminy Raków przeważają małe gospodarstwa rolne o wielokierunkowej produkcji. Główne kierunki rozwoju gminy to przetwórstwo rolno-spożywcze i turystyka. Dominujące atuty gminy to walory krajobrazowo-kulturowe, które przesądzają o podstawowym, turystycznym kierunku rozwoju. Największą atrakcją jest zbiornik wodny „Chańcza” o powierzchni 357,93 ha, zbudowany na rzece Czarnej Staszowskiej. Prawie 2/3 powierzchni gminy stanowi obszar chroniony: Cisowsko-Orłowiński Park Krajobrazowy i jego otulina. Do najważniejszych zabytków należy kościół parafialny pw. Św. Trójcy w Rakowie oraz układ przestrzenno - urbanistyczny Rynku w Rakowie i Dębnie.

Na terenie gminy zlokalizowane są następujące powiatowe jednostki organizacyjne:

- Młodzieżowy Ośrodek Wychowawczy w Rembowie,
- Filia Wydziału Komunikacji i Transportu w Rakowie.

Gmina Sitkówka-Nowiny od północnego wschodu graniczy z miastem Kielce, od południowego wschodu z gminą Morawica, od południowego zachodu z gminą Chęciny, zaś od północnego zachodu z gminą Piekoszów. Znaczna część obszaru jest objęta Chęcińsko-Kieleckim Parkiem Krajobrazowym z cennymi miejscami przyrodniczymi i rezerwatami przyrody. Gmina zajmuje powierzchnię 46 km², składa się z 5 sołectw oraz z jednego osiedla mieszkaniowego – Nowiny. Na jej terenie mieszka ok. 7 200 osób. Pomimo niewielkiej powierzchni od lat zaliczana jest do najprężniej rozwijających się gmin w Polsce. Ma typowo przemysłowy charakter. Jej tereny określane są mianem „białego zagłębia”, a to przez istniejące tu zakłady eksploatujące i przetwarzające surowce skalane, głównie wapienne. Na obszarze gminy ustanowiono następujące tereny górnicze: Bolechowice, Trzuskawica, Radkowice, Kowala. Na terenie gminy zlokalizowana jest jedna powiatowa jednostka organizacyjna:

- Dom Pomocy Społecznej w Zgórsku dla chłopców niepełnosprawnych intelektualnie.

Gmina Strawczyn oddalona jest od Kielc o 20 km przy drodze wojewódzkiej Kielce – Częstochowa i leży w centralnej części powiatu kieleckiego. W skład gminy wchodzi 12 sołectw, a jej powierzchnia wynosi 86,26 km², którą zamieszkuje ją ok. 10 000 mieszkańców. Północna część gminy wchodzi w skład Suchedniowsko-Oblęgorskiego parku Krajobrazowego i jego otuliny. Tereny objęte ochroną stanowią ok. 73% powierzchni gminy. Szczególnymi miejscami podlegającymi ochronie przyrodniczej są rezerваты „Perzowa Góra” i „Barania Góra”, oraz pomnik przyrody nieożywionej- kopalnia barytu w Strawczynku. Strawczyn jest gminą rolniczą, w której około 45% ludności zatrudnionej jest w rolnictwie. Gmina jest w całości zwodociągowana i w znacznym stopniu skanalizowana.

Gmina Strawczyn to gmina dwóch największych Polaków Stefana Żeromskiego urodzonego w Strawczynie i Henryka Sienkiewicza, którego letnią rezydencją był majątek w Oblęgorku. Dzisiaj pałacyk z zespołem parkowym jest największą atrakcją turystyczną regionu. Zlokalizowane jest w nim Muzeum H. Sienkiewicza chętnie odwiedzane przez wycieczki. Do atrakcji należą również: Piec Hutniczy w Kuźniakach, Młyn w Bugaju, zabytkowe kościoły i Zbór Ariański w Chełmcach i Strawczynie.

Na terenie gminy zlokalizowane są następujące powiatowe jednostki organizacyjne:

- Filia Domu Pomocy Społecznej w Zgórsku mieszcząca się w Rudzie Strawczyńskiej,
- Filia Wydziału Komunikacji i Transportu w Strawczynie, obsługująca również pententów z gminy Łopuszno.

Gmina Zagnańsk pięknie położona wśród rozległych lasów świętokrzyskich, malowniczych łąk, pól i wzniesień. Odznacza się czystym, nieskażonym działalnością przemysłową powietrzem i wspaniałymi krajobrazami. Zajmuje powierzchnię 1 24,37 km². Leży na terenie Gór Świętokrzyskich, w dolinie Bobrzy. Lasy zajmujące 7 216 ha powierzchni gminy wchodzą w skład dawnego kompleksu Puszczy Jodłowej. Gmina obejmuje 33 miejscowości podzielone na 17 sołectw, które zamieszkuje ok. 12 800 osób. Przez teren gminy przebiegają ważne szlaki komunikacyjne: linia kolejowa Warszawa – Kielce - Kraków, droga ekspresowa S7 o znaczeniu międzynarodowym i droga krajowa nr 750 Barcza - Ćmińsk. Na terenie gminy znajdują się trzy rekreacyjne zbiorniki wodne: w miejscowości Borowa Góra, Zachełmie i Umer. Do atrakcji przyrodniczych należy rezerwat przyrody nieożywionej „Barcza” - zlokalizowany w Zagnańsku, rezerwat Archeologiczno-Geologiczny „Góra Grodowa” w miejscowości Tumlin, Góra Chełmowa oraz Dąb Bartek w Zagnańsku uznany za najstarsze drzewo w Polsce.

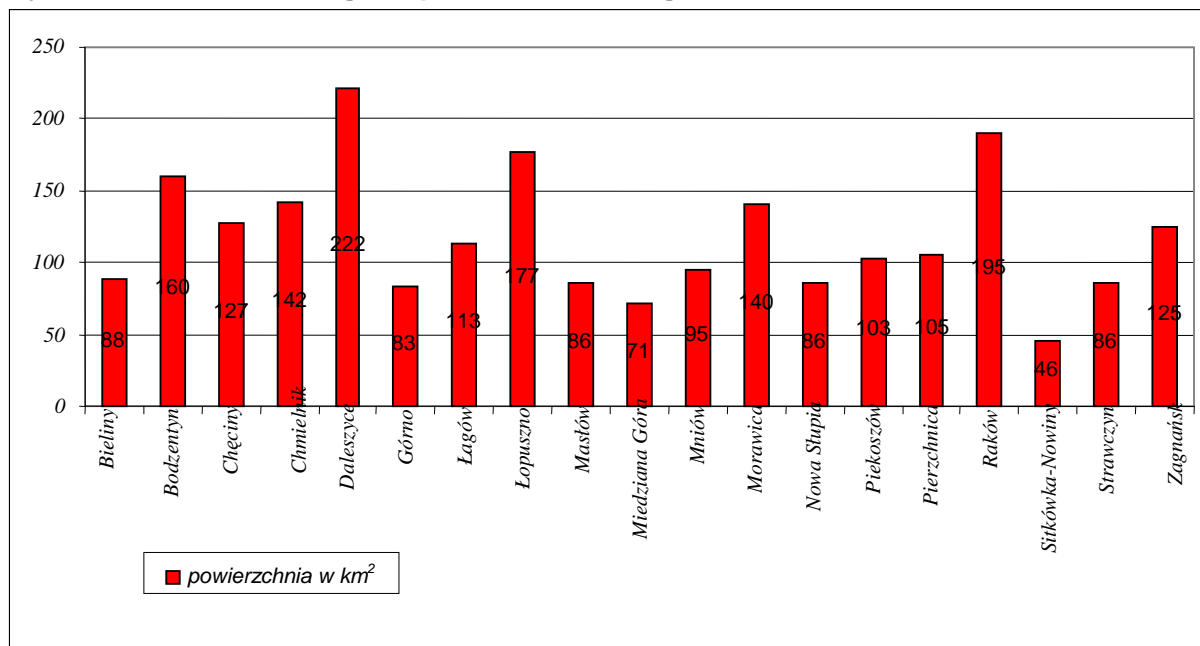
Na terenie gminy zlokalizowane są następujące powiatowe jednostki organizacyjne:

- Rodzinny Dom Dziecka Nr 5 w Zabłociu,
- Rodzinny Dom Dziecka Nr 2 w Jaworzu.

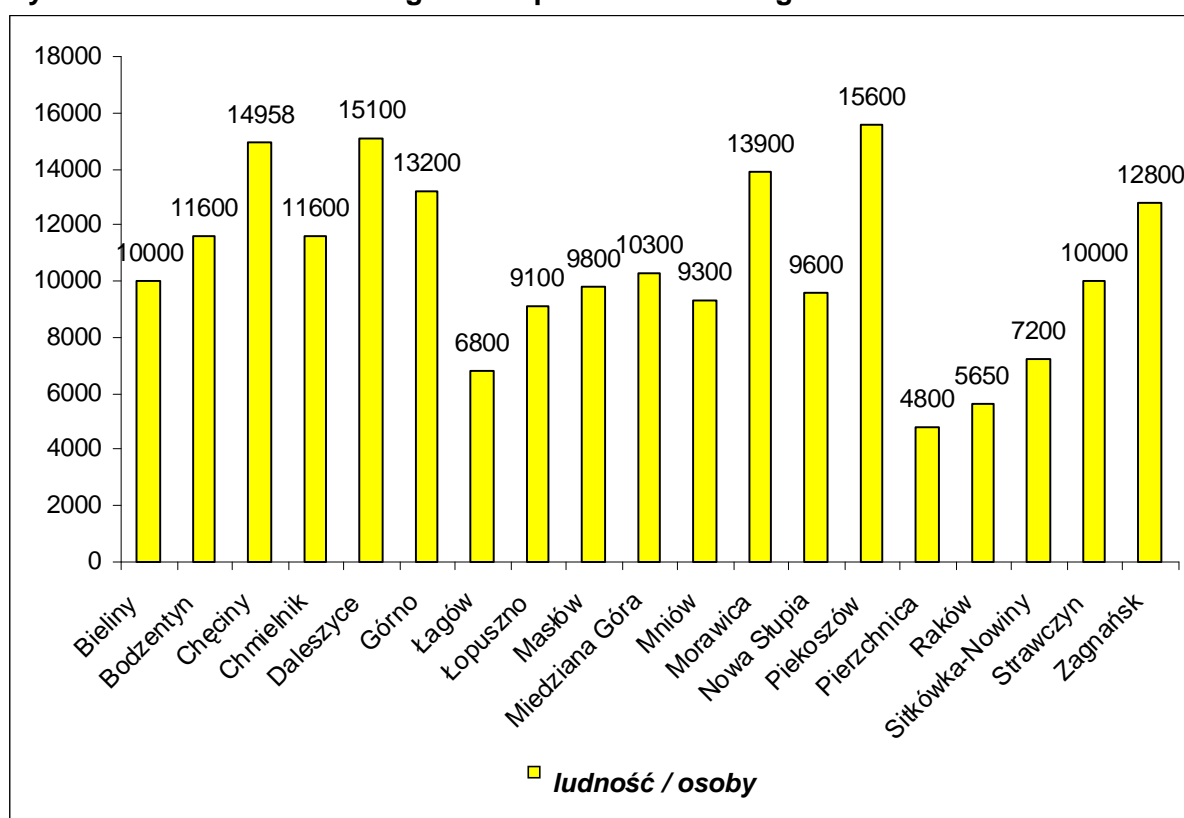
Jak wynika z przedstawionej charakterystyki gminy powiatu charakteryzuje duże zróżnicowanie wynikające z położenia, powierzchni, liczby ludności, lokalizacji powiatowych jednostek organizacyjnych, walorów przyrodniczych oraz atrakcji turystycznych.

Poniższe wykresy obrazują powierzchnię każdej z gmin powiatu oraz liczbę ludności według stanu na koniec 2008 roku. Są to ostatnie dane jakie są dostępne na stronie internetowej Głównego Urzędu Statystycznego w zakładce Bank Danych Regionalnych.

Wykres 1. Powierzchnia gmin powiatu kieleckiego

Wykres 2. Liczba ludności w gminach powiatu kieleckiego w 2008 roku

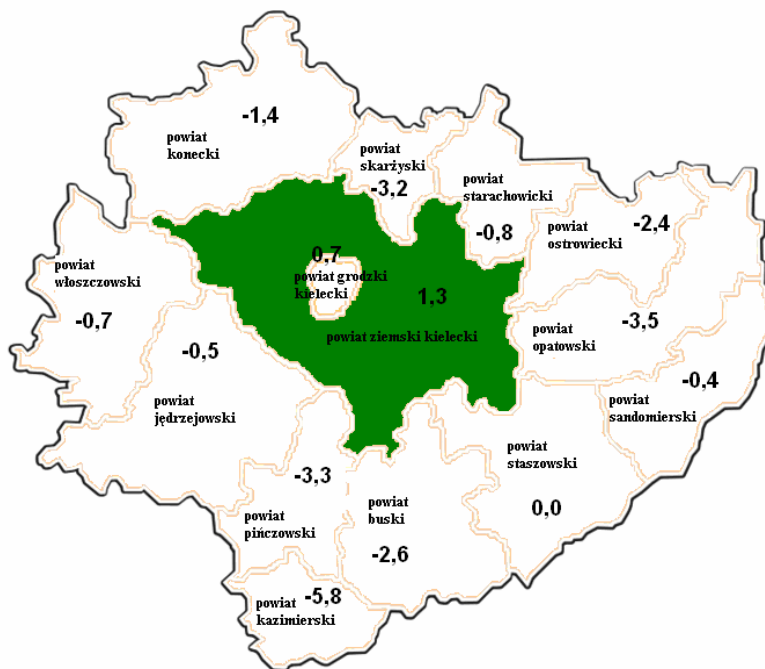
Analizując prezentowane dane można zauważyć, że najwięcej ludności zamieszkuje gminę Piekoszów, Daleszyce i Chęciny. Najmniejszą powierzchnię zajmuje gmina Sitkówka-Nowiny.

2.2. UWARUNKOWANIA DEMOGRAFICZNE

Na terenie powiatu na koniec 2000 roku zamieszkiwało 194,00 tys. osób. Liczba mieszkańców w powiecie kieleckim corocznie zwiększała się i na koniec 2008 roku wynosiła już 200,6 tys. ludności, co stanowiło 15,7 % ludności województwa świętokrzyskiego. Sytuacja gospodarcza, a co się z tym wiąże rynek pracy w województwie wpływa na migracje ludności, zarówno zewnętrzne - zagraniczne jak i wewnętrzne. Mimo, że migracje powodują ciągłe zmniejszanie się liczby mieszkańców w województwie, to saldo migracji dla powiatu kieleckiego jest dodatnie. Wzrost liczby mieszkańców w powiecie kieleckim jest efektem wieloletniej migracji wewnętrznej, głównie z terenu miasta Kielce.

Przyrost naturalny na 1000 ludności w 2008 roku zmniejszył się w porównaniu do 2000 roku z 2,2 do 1,3 ‰. Jest on jednak i tak większy niż średni przyrost w województwie świętokrzyskim, który jest ujemny i wynosi – 0,9 ‰. Przyrost naturalny w powiecie kieleckim na tle województwa przedstawia mapa nr 3.

Mapa 3. Przyrost naturalny ludności w 2008r. na 1000 osób wyrażony w promilach.

W tabelach poniżej przedstawiono szczegółowe dane dotyczące ludności w poszczególnych grupach wiekowych na przestrzeni lat 2000, 2007 i 2008. Zaś wykresy wyraźnie prezentują tendencje zachodzących zmian.

Tabela 1. Liczba osób w wieku przedprodukcyjnym – poniżej 15 lat w powiecie kieleckim

Lp.	Jednostka Terytorialna		w wieku przedprodukcyjnym - poniżej 15 lat								
			ogółem			mężczyźni			kobiety		
			2000	2007	2008	2000	2007	2008	2000	2007	2008
1	Bieliny		2 447	1 961	1 909	1 271	1 008	978	1 176	953	931
2	Bodzentyn	gmina	2 609	1 928	1 882	1 329	984	963	1 280	944	919
		miasto	437	307	306	231	165	162	206	142	144
3	Chęciny	gmina	2 958	2 458	2 429	1 500	1 257	1 251	1 458	1 201	1 178
		miasto	823	616	612	417	317	325	406	299	287
4	Chmielnik	gmina	2 367	1 956	1 941	1 178	967	973	1 189	989	968
		miasto	771	575	570	382	278	276	389	297	294
5	Daleszyce	gmina	3 356	2 708	2 644	1 962	1 399	1 374	1 664	1 309	1 270
		miasto ^{*)}	-	552	528	-	283	268	-	269	260
6	Górno		3 188	2 543	2 515	1 569	1 274	1 246	1 619	1 269	1 269
7	Łagów		1 669	1 285	1 246	884	669	642	785	616	604
8	Łopuszno		2 100	1 677	1 620	1 052	844	821	1 048	833	799
9	Masłów		2 117	1 694	1 654	1 111	893	865	1 006	801	789
10	Miedziana Góra		2 045	1 765	1 699	1 001	895	861	1 044	870	838
11	Mniów		2 169	1 751	1 734	1 060	862	865	1 109	889	869
12	Morawica		2 924	2 508	2 457	1 488	1 293	1 265	1 436	1 215	1 192
13	Nowa Słupia		2 104	1 589	1 529	1 093	824	767	1 011	765	762
14	Piekoszów		3 396	2 934	2 861	1 683	1 427	1 416	1 713	1 507	1 445
15	Pierzchnica		1 078	848	823	533	408	403	545	440	420
16	Raków		1 348	932	896	715	484	461	633	448	435
17	Sitkówka-Nowiny		1 477	1 162	1 138	757	570	555	720	592	583
18	Strawczyn		2 401	1 953	1 906	1 214	987	963	1 187	966	943
19	Zagnańsk		2 576	1 861	1 789	1 310	968	932	1 266	893	857
Ogółem	Powiat Kielecki		44 329	35 513	34 672	22 440	18 013	17 601	21 889	17 500	17 071

*) prawa miejskie od stycznia 2007 r.

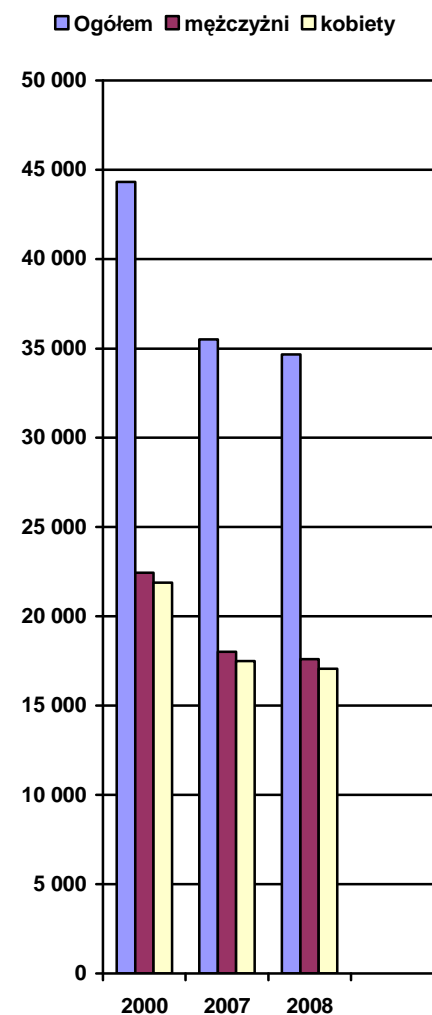

Tabela 2. Liczba osób w wieku produkcyjnym: 15-59 lat kobiety, 15-64 lata mężczyźni w powiecie kieleckim

Lp.	Jednostka terytorialna		w wieku produkcyjnym: 15-59 lat kobiety, 15-64 lata mężczyźni								
			ogółem			mężczyźni			kobiety		
			2000	2007	2008	2000	2007	2008	2000	2007	2008
1	Bieliny		6 011	6 685	6 752	3 220	3 517	3 562	2 791	3 168	3 190
2	Bodzentyn	gmina	7 058	7 701	7 768	3 870	4 165	4 203	3 188	3 536	3 565
		miasto	1 458	1 551	1 559	763	801	797	695	750	762
3	Chęciny	gmina	9 571	10 176	10 256	5 006	5 301	5 374	4 565	4 875	4 882
		miasto	3 023	3 111	3 089	1 574	1 618	1 617	1 449	1 493	1 472
4	Chmielnik	gmina	7 154	7 624	7 619	3 949	4 136	4 154	3 205	3 488	3 465
		miasto	2 717	2 712	2 678	1 413	1 417	1 414	1 304	1 295	1 264
5	Daleszyce	gmina	8 857	10 352	10 496	4 745	5 477	5 530	4 112	4 875	4 966
		miasto ^{*)}	-	2 063	2 067	-	1 073	1 074	-	990	993
6	Górno		7 761	9 037	9 233	4 140	4 749	4 850	3 621	4 288	4 383
7	Łągów		4 098	4 390	4 381	2 294	2 421	2 433	1 804	1 969	1 948
8	Łopuszno		5 411	5 905	6 005	2 972	3 160	3 219	2 439	2 745	2 786
9	Masłów		5 726	6 795	6 891	3 051	3 574	3 622	2 675	3 221	3 269
10	Miedziana Góra		6 008	7 187	7 255	3 148	3 679	3 721	2 860	3 508	3 534
11	Mniów		5 568	6 185	6 219	3 033	3 320	3 323	2 535	2 865	2 896
12	Morawica		7 756	9 641	9 800	4 179	5 109	5 217	3 577	4 532	4 583
13	Nowa Słupia		5 998	6 276	6 296	3 210	3 319	3 358	2 788	2 957	2 938
14	Piekoszów		9 300	10 615	10 783	4 913	5 596	5 686	4 387	5 019	5 097
15	Pierzchnica		2 795	3 037	3 091	1 583	1 687	1 710	1 212	1 350	1 381
16	Raków		3 512	3 584	3 620	1 956	2 014	2 040	1 556	1 570	1 580
17	Sitkówka-Nowiny		4 583	4 899	4 948	2 402	2 551	2 583	2 181	2 348	2 365
18	Strawczyn		5 945	6 785	6 884	3 212	3 626	3 684	2 733	3 159	3 200
19	Zagnańsk		8 068	8 833	8 873	4 379	4 665	4 702	3 689	4 168	4 171
Ogółem	Powiat Kielecki		121 180	135 707	137 170	65 262	72 066	72 971	55 918	63 641	64 199

*) prawa miejskie od stycznia 2007 r.

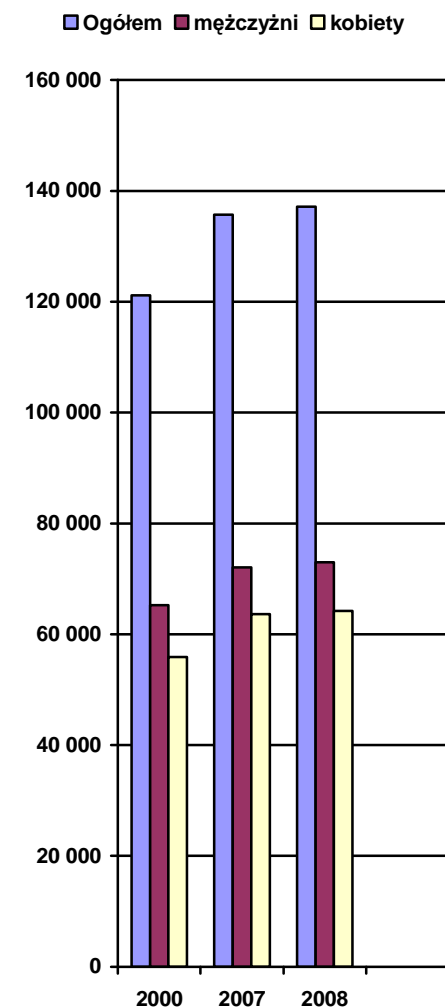
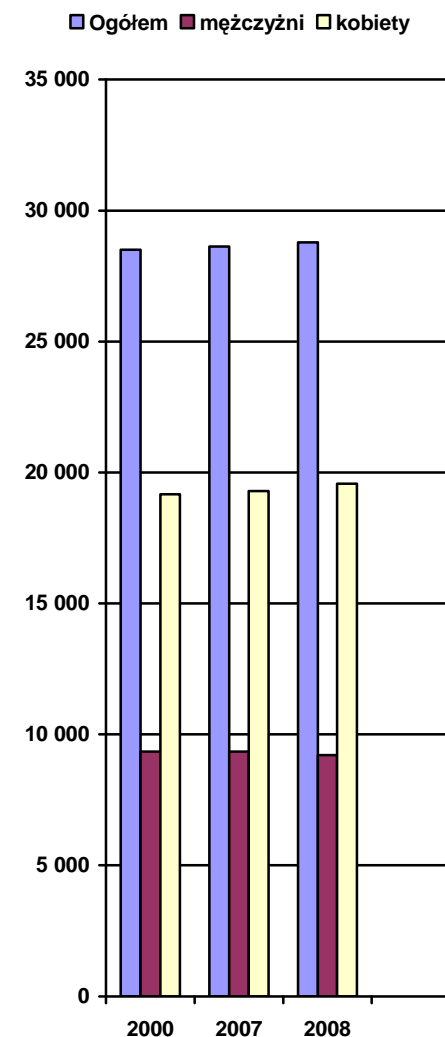

Tabela 3. Liczba osób w wieku poprodukcyjnym w powiecie kieleckim

Lp.	Jednostka terytorialna	w wieku poprodukcyjnym									
		ogółem			mężczyźni			Kobiety			
		2000	2007	2008	2000	2007	2008	2000	2007	2008	
1	Bieliny	1 283	1 240	1 246	420	429	422	863	811	824	
2	Bodzentyn	gmina	2 150	1 999	1 943	693	625	592	1 457	1 374	1 351
		miasto	425	382	363	138	115	105	287	267	258
3	Chęciny	gmina	2 059	2 107	2 123	672	702	692	1 387	1 405	1 431
		miasto	479	531	546	147	171	168	332	360	378
4	Chmielnik	gmina	2 048	1 960	1 983	689	664	654	1 359	1 296	1 329
		miasto	671	655	678	217	204	204	454	451	474
5	Daleszyce	gmina	1 891	1 904	1 944	587	605	612	1 304	1 299	1 332
		miasto ^{*)}	-	347	343	-	115	107	-	232	236
6	Górno	1 345	1 447	1 452	435	455	452	910	992	1 000	
7	Łagów	1 272	1 193	1 190	426	409	401	846	784	789	
8	Łopuszno	1 463	1 384	1 380	490	471	457	973	913	923	
9	Masłów	1 111	1 199	1 206	358	409	406	753	790	800	
10	Miedziana Góra	1 117	1 256	1 303	346	383	388	771	873	915	
11	Mniów	1 359	1 306	1 319	438	404	400	921	902	919	
12	Morawica	1 525	1 619	1 640	500	523	520	1 025	1 096	1 120	
13	Nowa Słupia	1 801	1 764	1 763	617	597	595	1 184	1 167	1 168	
14	Piekoszów	1 835	1 979	1 991	613	646	628	1 222	1 333	1 363	
15	Pierzchnica	910	892	901	284	288	290	626	604	611	
16	Raków	1 259	1 141	1 128	447	379	362	812	762	766	
17	Sitkówka-Nowiny	766	946	961	262	308	308	504	638	653	
18	Strawczyn	1 225	1 200	1 193	412	390	374	813	810	819	
19	Zagnańsk	2 084	2 091	2 115	645	653	654	1 439	1 438	1 461	
Ogółem	Powiat Kielecki	28 503	28 627	28 781	9 334	9 340	9 207	19 169	19 287	19 574	

*) prawa miejskie od stycznia 2007 r.

Bardzo widoczna jest różnica pomiędzy ilością kobiet i mężczyzn w grupie wieku przedprodukcyjnego i produkcyjnego, a ilością kobiet i mężczyzn w wieku poprodukcyjnym. W grupie osób w wieku przedprodukcyjnym i produkcyjnym jest więcej mężczyzn niż kobiet, przy czym różnica w wieku przedprodukcyjnym jest niewielka, natomiast w grupie osób w wieku produkcyjnym różnica ta jest większa. W grupie osób w wieku poprodukcyjnym więcej jest kobiet niż mężczyzn, a różnica ta jest znaczna, bowiem kobiet jest ponad dwukrotnie więcej niż mężczyzn. Znacznie zmniejszyła się ilość osób w wieku przedprodukcyjnym poniżej 15 lat z 44 329 do 34 672 osób, natomiast wzrosła liczba osób w wieku produkcyjnym z 121 180 do 137 170 osób.

2.3. ŚRODOWISKO NATURALNE

Powiat kielecki położony jest na Wyżynie Małopolskiej w granicach podregionu Wyżyny Kieleckiej i mezoregionu Gór Świętokrzyskich. Pod względem geologicznym powiat kielecki leży w antyklinorium świętokrzyskim z masywem świętokrzyskim (trzon paleozoiczny) zaznaczającym się w morfologii terenu w postaci pasm górskich.

Klimat

Warunki klimatyczne regionu określane charakteryzującymi je składnikami takimi jak temperatura, opad atmosferyczny, prędkość i kierunek wiatru, wykazują duże zróżnicowanie. Różnice te wynikają przede wszystkim z wysokości nad poziomem morza i morfologii terenu, wpływając na odrębność klimatu lokalnego. W rejonie Gór Świętokrzyskich opady atmosferyczne są duże. Najobfitsze opady przypadają na lipiec, a najmniejsze opady występują w zimie. Średnia roczna suma opadów wynosi w Nowej Słupi ok. 870 mm, a najmniejszy udział opadów przypada na wschodnią część obszaru Niecki Nidziańskiej i wynosi ok. 570 mm. Klimat jest umiarkowany, średnia temperatura wynosi 7°C i jest niższa o 1,5-2°C niż w południowych i zachodnich krańcach powiatu. Przeważają słabe wiatry zachodnie i północno – zachodnie. Dawka nasłonecznienia w obrębie Gór Świętokrzyskich jest słabsza niż w pozostałej części regionu, a czasookres ekspozycji wynosi średnio 5 - 6 godzin dziennie.

Główne wskaźniki dla tego obszaru przedstawiają się następująco:

- średnia temperatura powietrza w roku około 7°C,
- średnia suma opadów atmosferycznych w ciągu roku około 650 mm,
- średnia liczba dni z pokrywą śnieżną w roku około 100 dni,
- średni okres wegetacji trwa około 210 dni.

Góry Świętokrzyskie to tereny źródliskowe dla wielu rzek, a charakterystyczną ich cechą są duże wahania przepływów uzależnione od warunków atmosferycznych.

Wody powierzchniowe

Przez teren powiatu kieleckiego przepływają następujące rzeki:

- **Bobrza** która jest prawobrzeżnym dopływem Czarnej Nidy, o długości 48,9 km i powierzchni zlewni 378,9 km². Rzeką ta płynie na całej długości przez teren powiatu kieleckiego. Na terenie powiatu kieleckiego rzeka monitorowana jest w jednym punkcie kontrolnym w Radkowicach – w 4,5 km biegu rzeki. Źródłem zanieczyszczeń są zrzuty oczyszczonych ścieków z Oczyszczalni Komunalnej w Sitkówce/Kielce, którą eksploatują Wodociągi Kieleckie Spółka z o.o. oraz z oczyszczalni w Radkowicach, którą eksploatuje Zakład Gospodarki Komunalnej w Chęcinach.
- **Czarna Nida** niemal w całości przepływa przez powiat kielecki. Rzeką powstaje z połączenia cieków źródłowych Belnianki oraz Lubrzanki, koło wsi Marzysz w gm. Daleszyce. Całkowita jej długość wynosi 63,8 km, a powierzchnia zlewni 1 224,1 km². Czarna Nida jest odbiornikiem oczyszczonych ścieków dopływających bezpośrednio z: oczyszczalni ścieków komunalnych w Bielinach, Daleszycach, Brzezinkach (gm. Masłów), Brzezinach (gm. Morawica) oraz wprowadzanych pośrednio, poprzez dopływy: Bobrza, Lubrzanka, Pierchnianka.
- **Czarna Staszowska** jest lewobrzeżnym dopływem górnej Wisły o długości 61,0 km i powierzchni zlewni 1 358,6 km². Rzeką bierze początek ze strumieni Gór Świętokrzyskich. Jej głównymi dopływami są Wschodnia i Łagowica. Na 34 kilometrze Czarnej w rejonie Rakowa zbudowany jest zbiornik retencyjny Chańcza.
- **Lubrzanka** jest prawobrzeżnym dopływem Czarnej Nidy o długości 33,6 km i powierzchni zlewni 252,6 km², w całości płynie przez teren powiatu kieleckiego. Rzeką wypływa z północnych stoków Barczy w Paśmie Klonowskim. Źródłem zanieczyszczeń są oczyszczone ścieki odprowadzane z oczyszczalni ścieków komunalnych: w Świętej Katarzynie (gm. Bodzentyn), w Cedzynie (gmina Górno) oraz z oczyszczalni ścieków przy ośrodku wypoczynkowym „Ameliówka” w Mącholicach (gm. Masłów).

- **Łagowica** jest lewobrzeżnym dopływem Czarnej Staszowskiej o długości 29,3 km i powierzchni zlewni 197,3 km². Niemal w całości płynie przez teren powiatu kieleckiego. Do rzeki doprowadzane są oczyszczone ścieki z oczyszczalni ścieków komunalnych w Łagowie i Rakowie.
- **Łososina (Wierna Rzeka)** jest prawobrzeżnym dopływem Nidy o długości 37,5 km i powierzchni zlewni 313,8 km². W początkowym i środkowym biegu rzeka płynie w granicach powiatu kieleckiego.
- **Pokrzywianka** jest prawobrzeżnym dopływem Świśliny o długości 25,6 km i powierzchni zlewni 215,2 km². Rzeka ta płynie przez teren powiatu kieleckiego, a także starachowickiego. Jej źródła znajdują się na północnych stokach Łysogór, powyżej miejscowości Wola Szczygiełkowa. Wody Pokrzywiani zasilają zbiornik Wióry. Źródłem bezpośrednich zanieczyszczeń jest: Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Rudkach (gm. Nowa Słupia), pośrednio zanieczyszczenia dopływają z oczyszczalni ścieków komunalnych w Nowej Słupi, Rudkach i Woli Szczygiełkowej.
- **Psarka** jest prawobrzeżnym dopływem Świśliny o długości 20,5 km i powierzchni zlewni 89,2 km². Głównym źródłem zanieczyszczenia rzeki są ścieki komunalne pochodzące z rejonu Bodzentyna.
- **Wschodnia** jest największym dopływem Czarnej Staszowskiej o długości 48,5 km i powierzchni zlewni 680,3 km². Do rzeki Wschodniej odprowadzane są oczyszczone ścieki z Oczyszczalni Ścieków Komunalnych w Chmielniku.

Z danych przedstawionych w „Informacji o stanie środowiska na terenie powiatu kieleckiego w 2008 roku” opracowanej przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska wynika, że w roku 2008 monitoring jakości wód powierzchniowych prowadzony był zgodnie z „Programem monitoringu środowiska województwa świętokrzyskiego na lata 2007-2009” zaakceptowanym do realizacji przez Wojewodę Świętokrzyskiego i zatwierdzonym przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska.

W granicach powiatu kieleckiego badania prowadzone były w 7 przekrojach pomiarowo-kontrolnych zlokalizowanych na następujących rzekach: **Bobrza, Chodcza, Czarna Nida, Silnica, Sufraganiec i Warkocz.**

Pierwszą ocenę stanu wód powierzchniowych w odniesieniu do jednolitych części wód (JCWP), zgodną z wymaganiami Ramowej Dyrektywy Wodnej, dokonano na podstawie wyników klasyfikacji stanu lub potencjału ekologicznego i stanu che-

micznego przy czym w JCWP, gdzie nie badano elementów chemicznych o ocenie stanu wód decydował stan/potencjał ekologiczny.

Podstawą do oceny było nowe rozporządzenie *Ministra Środowiska z dnia 20 sierpnia 2008 roku w sprawie sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych (Dz. U. Nr 162, poz.1008)*.

W roku 2008 w powiecie kieleckim pod kątem oceny jakości wód poddano 6 JCWP: *Bobrza od Ciemnicy do ujścia, Chodcza, Czarna Nida od Morawki do ujścia, Silnica, Sufraganiec i Warkocz*. Umiarkowany stan/potencjał ekologiczny (III klasy) odnotowano w 4 JCWP: *Chodcza, Czarna Nida od Morawki do ujścia, Sufraganiec i Warkocz*. Słaby stan/potencjał ekologiczny wystąpił w 1 JCWP tj. *Silnica*;, natomiast brak norm dla badanych elementów biologicznych uniemożliwił ocenę w JCWP- *Bobrza od Ciemnicy do ujścia*. Nie stwierdzono wód o stanie ekologicznym bardzo dobrym i dobrym (I i II klasy). Na podstawie badanych substancji priorytetowych i innych zanieczyszczających, stan chemiczny poniżej dobrego stwierdzono tylko w jednej JCWP: *Czarna Nida od Morawki do ujścia*. Wynikowa ocena ogólna wykazała zły stan wód na terenie powiatu kieleckiego we wszystkich 6 badanych pod tym kątem JCWP.¹

Na terenie powiatu kieleckiego znajduje się 12 zbiorników wodnych o powierzchni powyżej 1,0 ha:

- Andrzejówka – 2,3 ha (gm. Chmielnik),
- Bolmin – 12,66 ha (gm. Chęciny),
- Borków – 35,7 ha (gm. Daleszyce),
- Borowa Góra – 1,65 ha (gm. Zagnańsk),
- Chańcza – 357,93 ha (gm. Raków),
- Cedzyna - 64 ha (gm. Górno),
- Ciekoty – 1,5 ha (gm. Masłów),
- Lipowica – 11 ha (gm. Chęciny),
- Umer – 11,9 ha (gm. Zagnańsk),
- Wilków – 10,4 ha (gm. Bodzentyn),
- Wojciechów – 7,2 ha (gm. Daleszyce),
- Zachełmie – 1,3 ha (gm. Zagnańsk).

¹ Źródło: „Informacja o stanie środowiska na terenie Powiatu Kieleckiego w 2008 roku” opracowana przez WIOŚ sierpień 2009 r.”

Istniejące zbiorniki wodne pełnią przede wszystkim funkcję retencyjno-rekreacyjną. Praktycznie tylko zbiornik „Chańcza” pełni obok ww. funkcji także funkcję przeciwpodziową.

Na terenie powiatu istnieją również stawy rybne i zbiorniki przeciwożarowe o łącznej powierzchni całkowitej 268 ha. Wszystkie one spełniają ważną rolę zatrzymując wodę, spowalniając powierzchniowe odpływy wód. Największe kompleksy stawowe to:

- Antoniów – Jastrzębia – 11,5 ha (gm. Raków),
- Fryszerka – 35,0 ha (gm. Łopuszno),
- Maleszowa – 74,5 ha (gm. Pierzchnica),
- Śladków Mały – 29,5 ha (gm. Chmielnik).

Wody podziemne stanowią główne źródło zaopatrzenia w wodę ludności i przemysłu, w tym wymagającego wód wysokiej jakości. Na terenie powiatu kieleckiego, w obrębie trzonu paleozoicznego Gór Świętokrzyskich utworami wodonośnymi są wapienie środkowego i górnego dewonu. Ujęcia wód z tego poziomu osiągają znaczne wydajności rzędu 100 – 200 m³/h. Utwory starszego paleozoiku, w obrębie trzonu paleozoicznego Gór Świętokrzyskich, wykształcone w postaci osadów piaszczawo – ilasto - mułowcowych są praktycznie bezwodne. W rejonie południowym powiatu, utworami wodonośnymi są trzeciorzędowe wapienie litotamniowe brzeżnej (północnej) części Zapadliska Przedkarpackiego. Wody podziemne zasilane są bezpośrednio przez infiltrację opadów atmosferycznych na licznych wychodniach utworów wodonośnych lub pośrednio poprzez warstwy przepuszczalne lub półprzepuszczalne. Wody podziemne są dobrej jakości i nadają się do bezpośredniego spożycia lub po prostych zabiegach uzdatniania przeważnie polegających na usuwaniu manganu i żelaza.

Ludność w powiecie kieleckim zaopatrywana jest w wodę głównie z ujęć wód podziemnych. Do większości gospodarstw domowych woda doprowadzana jest wodociągiem grupowym. Zakłady gospodarki komunalnej, które eksploatują ujęcia wód odpowiadają za jakość wody dostarczanej odbiorcom oraz za eksploatację systemów zaopatrzenia ludności w wodę.

Lasy w powiecie kieleckim odgrywają znaczącą rolę w strukturze przyrodniczej regionu, ponieważ są najważniejszym ogniwem wiążącym główne komponenty środowiska, tworząc węzły ekologiczne o wybitnych walorach przyrodniczych oraz

leśne korytarze ekologiczne, umożliwiające rozprzestrzenianie się gatunków roślin i zwierząt. Ponadto, obszary leśne spełniają różnorodne funkcje, począwszy od ochronnych zapewniających ochronę pozostałym komponentom przyrody i gospodarczych stanowiących źródło surowców dla wielu gałęzi przemysłu, po społeczne kształtujące korzystne warunki zdrowotne i rekreacyjne dla społeczeństwa.

Lasy i grunty leśne w powiecie kieleckim zajmują 78.859 ha (wg stanu na 31.12.2008 r.), co stanowi 35,1 % ogólnej powierzchni powiatu. Znaczną część, wynoszącą 78% gruntów leśnych powiatu kieleckiego stanowią lasy będące własnością Skarbu Państwa. Zarządzają nimi w 88% Lasy Państwowe, a administruje 9 nadleśnictw. Pozostałe, 22% powierzchni lasów stanowi własność osób fizycznych oraz wspólnot gruntowych.

Struktura własnościowa oraz stopień lesistości w poszczególnych 19 gminach powiatu kieleckiego przedstawia się następująco:

Tabela 4. Lasy i grunty leśne w gminach powiatu

Gmina	Powierzchnia ogólna	Lasy i grunty leśne			Lesistość (w %)
		RAZEM	stanowiące własność Skarbu Państwa	nie stanowiące własności Skarbu Państwa	
		w hektarach			
Bieliny	8 809	2 684	1 934	750	30,5
Bodzentyn	16 032	7 384	7 190	194	46,1
Chęciny	12 757	2 818	1 350	1 468	22,1
Chmielnik	14 287	2 603	1 422	1 181	18,2
Daleszyce	22 218	12 950	11 350	1 600	58,3
Górno	8 331	982	809	173	11,8
Łagów	11 303	3 216	2 764	452	28,5
Łopuszno	17 681	7 463	6 111	1 352	42,2
Mastów	8 627	3 272	2 688	584	37,9
Miedziana Góra	7 084	3 060	2 781	279	43,2
Mniów	9 527	2 541	1 291	1 250	26,7
Morawica	14 045	3 757	2 344	1 413	26,7
Nowa Słu- pia	8 594	2 422	2 263	159	28,2
Piekoszów	10 248	1 643	246	1 397	16,0
Pierzchnica	10 046	2 372	1 484	888	23,6
Raków	19 522	8 618	5 918	2 700	44,1
Sitkówka -Nowiny	4 576	1 838	1 692	146	40,2

Strawczyn	8 626	1 776	808	968	20,6
Zagnańsk	12 437	7 460	7 053	407	60,0
RAZEM	224 750	78 859	61 498	17 361	35,1

Największy stopień lesistości sięgający 60% występuje w gminie Zagnańsk i Daleszyce. Najmniejsza lesistość występuje w gminie Górnio.

Głównym walorem lasów powiatu kieleckiego są cenne pod względem siedliskowym i przyrodniczym struktury drzewostanów, które zachowały w wielu miejscach charakter naturalnych zbiorowisk leśnych. Świadczy o tym trwałość na właściwych siedliskach wielu cennych gatunków drzew tj.: modrzewia polskiego, buka zwyczajnego, cisa pospolitego, jodły pospolitej oraz rzadkich gatunków flory wyżynnej i górskiej. Procentowy udział gatunków lasotwórczych jest następujący: sosna ok. 60%, jodła ok. 15%, modrzew ok. 10%, buk ok. 6%, dąb ok. 5 % i inne m.in.: brzoza, olsza, grab, świerk, jesion. Przeciętny wiek drzewostanu w lasach państwowych Powiatu Kieleckiego wynosi ok. 70 lat. Strukturę wiekową w lasach państwowych stanowią drzewostany w III i IV klasie, zajmując powierzchnię 60-70%. Drzewostany V klasy wieku i starsze zajmują ponad 20% ogółu powierzchni. Natomiast w lasach prywatnych przeważają drzewostany młodszych klas wieku (ok. 40-letnie), stanowiące w dużym procencie powojenne zalesienia gruntów rolnych.

Z uwagi na znaczącą rolę lasów ważnym czynnikiem jest dbałość o ich stan. Dużym zagrożeniem dla drzewostanów jest m.in. zanieczyszczenie powietrza, wód i gleb przez znajdujący się na terenie powiatu przemysł. Dziś można zauważyć skutki rozkwitu przemysłu bez przestrzegania norm środowiskowych, występującego w latach siedemdziesiątych i osiemdziesiątych, jako osłabienie naturalnej odporności drzewostanów przed czynnikami chorobotwórczymi oraz nasilenie zachorowalności drzewostanów.

Odpady stanowią kolejny element środowiska niosący zagrożenia dla jego jakości. Na terenie powiatu funkcjonują 2 składowiska odpadów komunalnych: w Promniku gm. Piekoszów i w Przededworzu gm. Chmielnik. Mimo tego, że funkcjonuje wiele podmiotów świadczących usługi odbioru odpadów, nie wszystkie odpady pochodzące z gospodarstw domowych trafiają do pojemników i kontenerów, a tym samym na składowiska.

Gospodarka odpadami niebezpiecznymi prowadzana jest w oparciu o specjalistyczne firmy, posiadające niezbędne uprawnienia. Główny strumień odpadów niebezpiecznych kierowany jest poza teren powiatu. Na terenie województwa święto-

krzyskiego funkcjonuje tylko jedno składowisko odpadów niebezpiecznych przeznaczone do składowania wyrobów zawierających azbest, w miejscowości Dobrów w gminie Tuczępy (powiat buski).

Sieć NATURA 2000

Europejska Sieć Ekologiczna Natura 2000 ma na celu utrzymanie bioróżnorodności państw członkowskich UE poprzez ochronę najcenniejszych siedlisk oraz gatunków fauny i flory na ich terytorium.

W listopadzie 2007 roku wyznaczono specjalny obszar ochrony (SOO):

- Łysogóry – obejmujący zasięgiem obszary na terenie gmin: Bieliny, Bodzentyn, Górno, Masłów i Nowa Słupia.

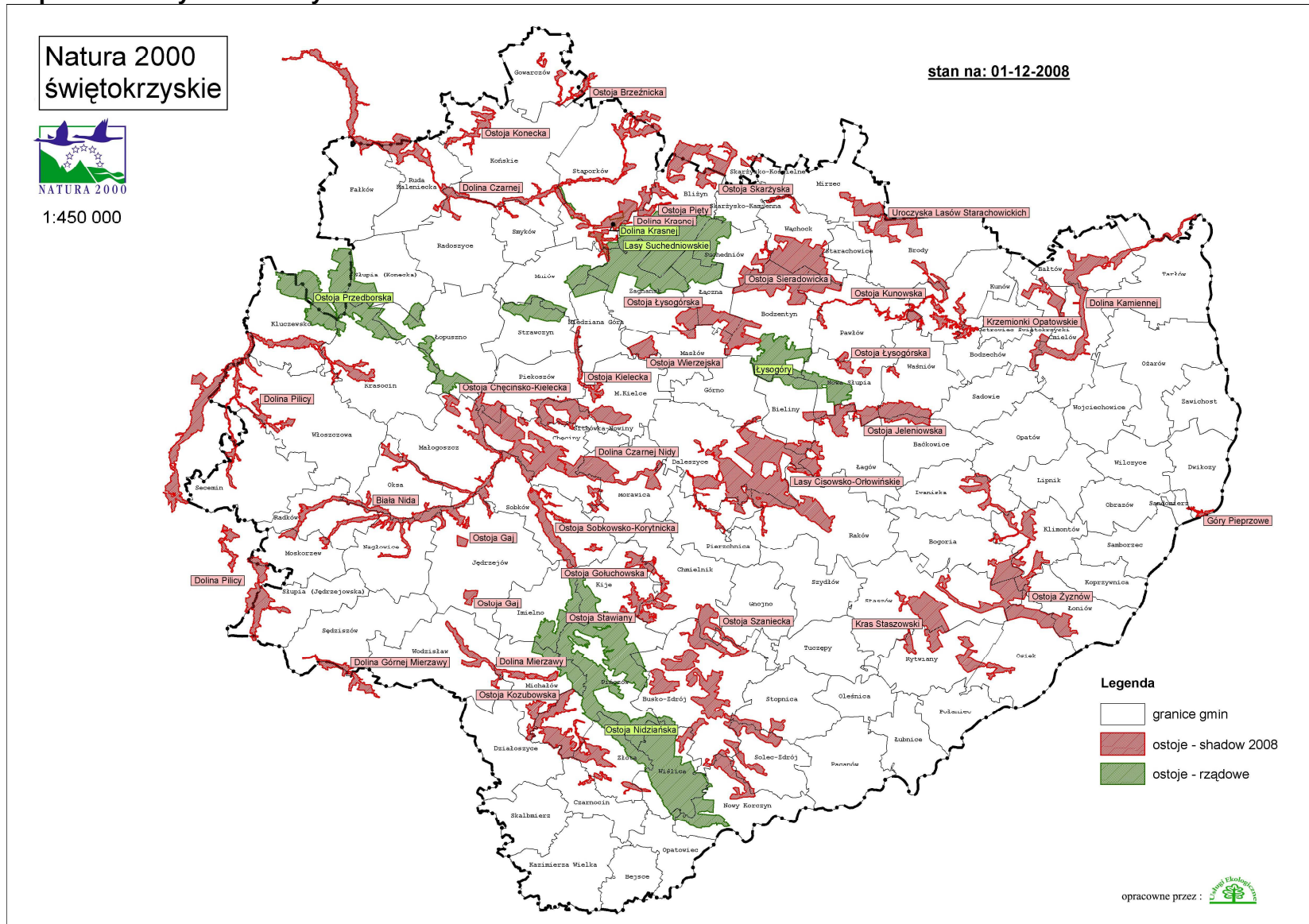
Jak wynika z danych Ministerstwa Środowiska (stan na maj 2009 roku) dotyczących proponowanych nowych obszarów wytypowanych do ochrony w ramach systemu Natura 2000, na terenie powiatu kieleckiego znalazłyby się następujące obszary ochrony:

- Dolina Warkocz – obejmujący swoim zasięgiem obszary na terenie gmin: Daleszyce i Górno,
- Dolina Bobrzy - obejmujący swoim zasięgiem obszary na terenie gmin: Miedziana Góra, Piekoszów i Strawczyn,
- Przełom Lubrzanki - obejmujący swoim zasięgiem obszary na terenie gmin: Górno i Masłów,
- Lasy Cisowsko – Orłowińskie - obejmujący swoim zasięgiem obszary na terenie gmin: Bieliny, Daleszyce, Górno, Łagów, Pierzchnica, Raków,
- Ostoja Jeleniewska - obejmujący swoim zasięgiem obszary na terenie gmin: Bieliny, Łagów i Nowa Słupia,
- Ostoja Barcza - obejmujący swoim zasięgiem obszary na terenie gmin: Masłów i Zagnańsk,
- Wzgórza Chęcińsko – Kieleckie - obejmujący swoim zasięgiem obszary na terenie gmin: Chęciny, Łopuszno, Piekoszów i Sitkówka – Nowiny,
- Ostoja Sieradowicka - obejmujący swoim zasięgiem obszary na terenie gminy Bodzentyn,
- Wzgórza Kunowskie - obejmujący swoim zasięgiem obszary na terenie gminy Bodzentyn,
- Dolina Białej Nidy - obejmujący swoim zasięgiem obszary na terenie gminy Chęciny,

- Dolina Czarnej Nidy - obejmujący swoim zasięgiem obszary na terenie gmin: Chęciny, Daleszyce i Morawica,
- Ostoja Sobkowsko – Korytnicka - obejmujący swoim zasięgiem obszary na terenie gmin: Chęciny i Morawica,
- Ostoja Stawiany - obejmujący swoim zasięgiem obszary na terenie gminy Chmielnik,
- Ostoja Szaniecko – Solecka - obejmujący swoim zasięgiem obszary na terenie gminy Chmielnik.

Usytuowanie istniejących i projektowanych obszarów objętych Europejską Siecią Natura 2000 w powiecie kieleckim przedstawia mapa poniżej.

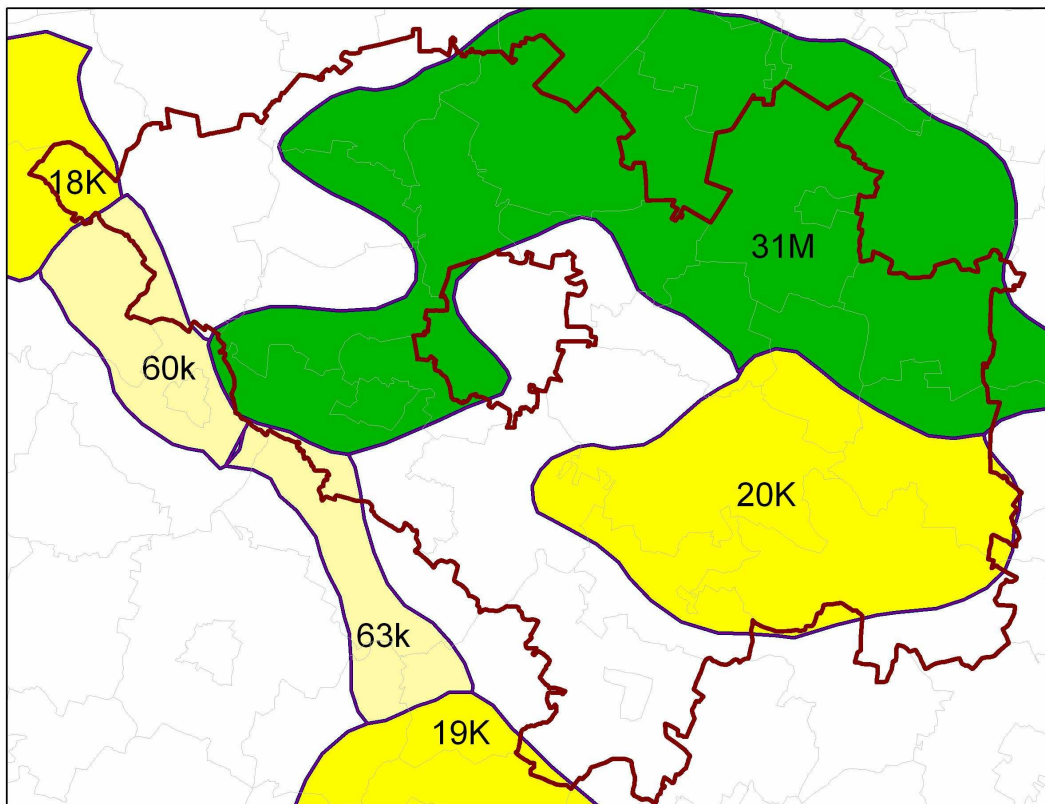
Mapa 4. Obszary do ochrony w ramach sieci Natura 2000

Węzły i korytarze ekologiczne

Najcenniejsze przyrodniczo obszary powiatu, odznaczające się największą bioróżnorodnością pełnią funkcję węzłów ekologicznych. Na obszarze powiatu kieleckiego oznaczono węzły ekologiczne o randze międzynarodowej i krajowej. Węzeł ekologiczny o randze międzynarodowej to obszar świętokrzyski, znaczna część Gór Świętokrzyskich. Węzły ekologiczne o randze krajowej to: obszar cisowsko-orłowiński (pd.-wsch. część Gór Świętokrzyskich) i 2 fragmenty obszarów: nidziańskiego (dolina Nidy) oraz przedborskiego (najwartościowsze fragmenty Wyżyny Przedborskiej). Wyznaczone korytarze ekologiczne zapewniają łączność między tymi węzłami. Pozwalają one na rozprzestrzenianie się gatunków. Na terenie powiatu kieleckiego znajdują się fragmenty korytarzy o randze krajowej i są to korytarze małogoski i Nidy.

Mapa 5. Węzły i korytarze ekologiczne zlokalizowane w powiecie kieleckim

Legenda:

31M obszar świętokrzyski
18K obszar przedborski
19K obszar nidziański
20K obszar cisowsko-orłowiński
60K korytarz małogoski
63K korytarz Nidy

- międzynarodowe obszary węzłowe
- krajowe obszary węzłowe
- krajowe korytarze ekologiczne

Surowce mineralne

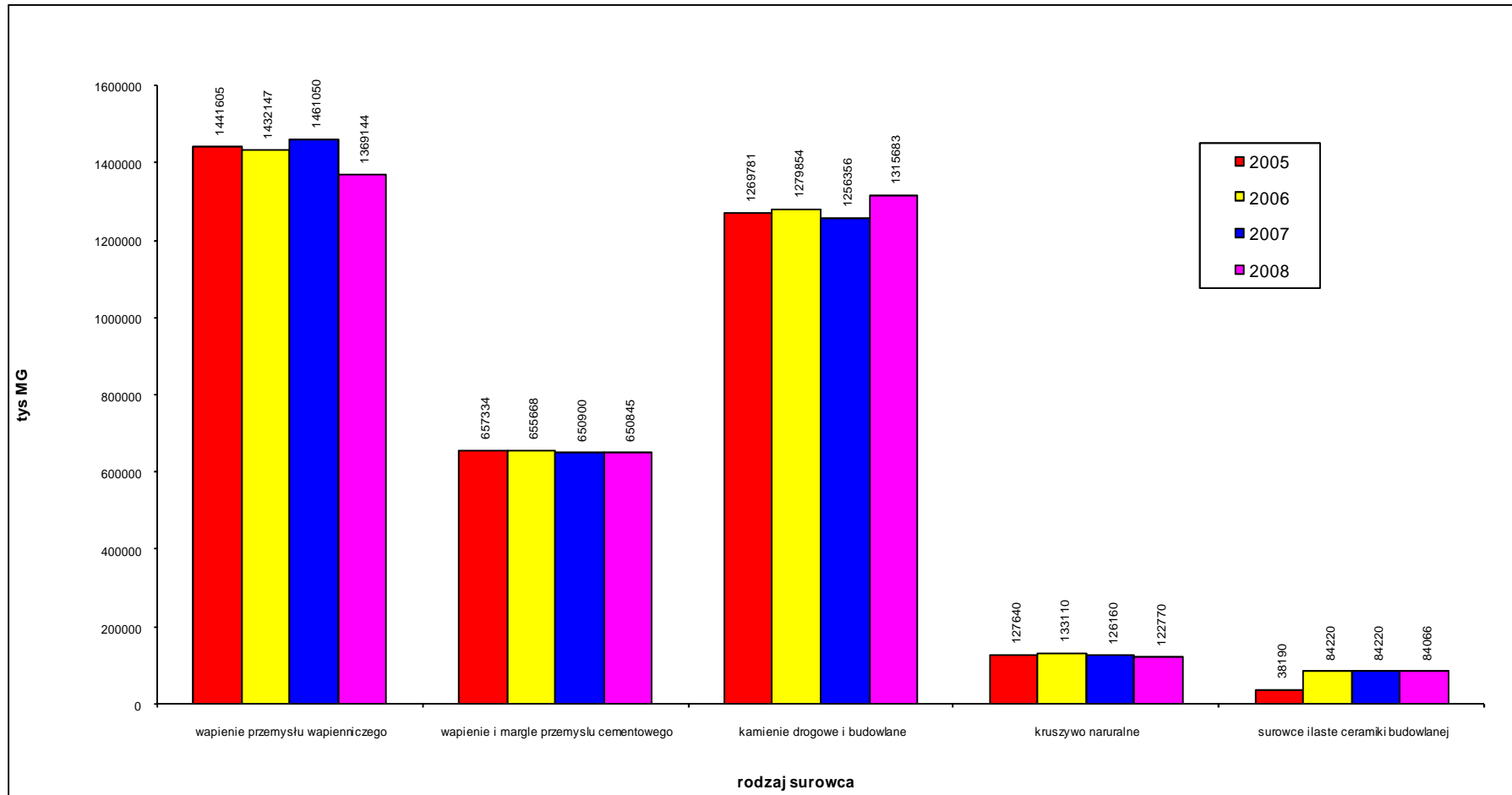
Powiat kielecki charakteryzuje się znacząco urozmaiconą budową geologiczną i co za tym idzie bazą surowców, głównie surowców skalnych. Według stanu na 31.12.2008r. (na podstawie Bilansu zasobów kopalin i wód podziemnych w Polsce – PIG W-wa 2009), stan udokumentowania zasobów złóż w powiecie kieleckim przedstawia się następująco:

- łączna ilość udokumentowanych złóż – 150 (od 2000 r. przybyło 28 złóż),
- łączne zasoby udokumentowane i zarejestrowane – 3 590 598 tys. ton (według stanu na 2000 r. - 3 239 946 tys. ton).

Według stanu na 31 grudnia 2008 r. eksploatowane były 42 złoża o łącznych zasobach 1 529 233 tys. ton, z których wydobyto 24 879 tys. ton surowców. Według stanu na koniec 2009 r. w powiecie kieleckim udzielonych było 48 koncesji na wydobywanie kopalin ze złóż, z czego 25 decyzji upoważniało przedsiębiorców do wydobywania kopalin z przeznaczeniem na kamienie drogowe i budowlane, 13 na kruszywo naturalne, 6 dla przemysłu wapienniczego i tylko 1 dla przemysłu cementowego, a 3 jako surowce ilaste ceramiki budowlanej. Dominujące znaczenie w przemyśle wydobywczym mają wapień, dolomity, margle, piaskowce, których udokumentowane zasoby wynoszą 3,3 mld ton, co stanowi prawie 94 % wszystkich zasobów udokumentowanych w powiecie kieleckim.

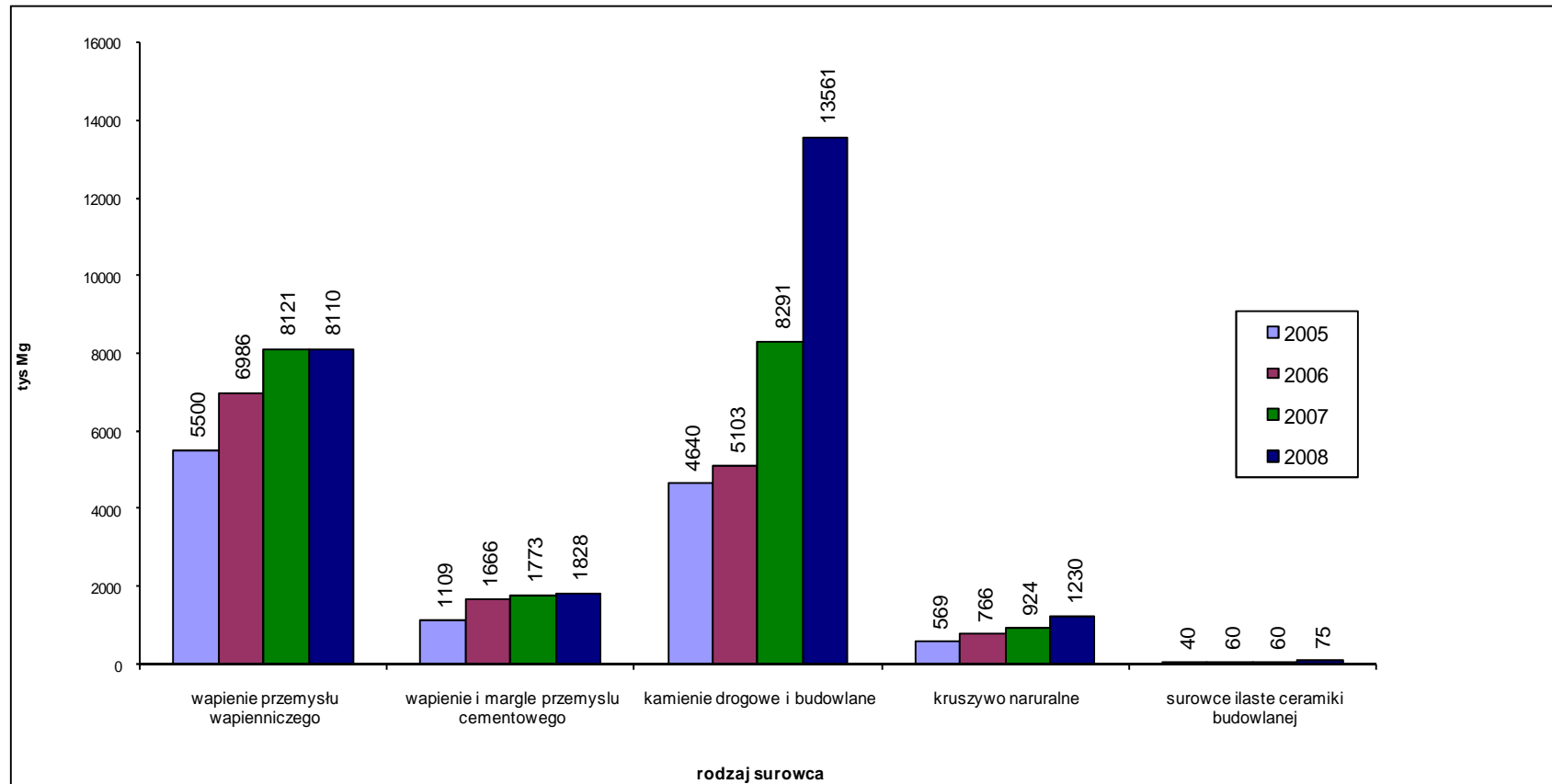
W ostatnich latach wzrosło dokumentowanie złóż kopalin na potrzeby budownictwa i drogownictwa tj. kamieni drogowych i budowlanych oraz kruszyw naturalnych, a tym samym wzrosło wydobywanie tego rodzaju kopalin. Przykładem może być gmina Łagów, na terenie której do 2007 r. działała tylko jedna kopalnia dolomitów dewońskich, a obecnie na przestrzeni 2008 r. i 2009 r. uruchomiono 5 nowych kopalń dolomitów lub wapieni dewońskich. Udzielono również 3 koncesje na poszukiwanie i rozpoznanie kolejnych złóż, jak również 1 koncesję na poszerzenie już istniejącego złoża.

Wykres 3. Rodzaj i wielkość zasobów kopalin w powiecie kieleckim w latach 2005 – 2008

Źródło: Bilans zasobów kopalin i wód podziemnych w Polsce – PIG Warszawa 2009 r.

Wykres 4. Wydobyte kopalin w powiecie kieleckim w latach 2005 – 2008

Źródło: Bilans zasobów kopalin i wód podziemnych w Polsce – PIG Warszawa 2009 r.

2.4. ROLNICTWO

Warunki agroklimatyczne - charakterystyka mikroklimatu i zmienność warunków klimatycznych ma istotny wpływ na wysokość plonowania roślin uprawnych. Warunki te w powiecie kieleckim są zróżnicowane. Najmniej korzystne występują w obrębie Gór Świętokrzyskich. Najkorzystniejsze w południowo – wschodniej części powiatu. Słaba bonitacja gleb oraz zróżnicowane stosunki wodne również w dużym stopniu wpływają na wysokość plonów roślin uprawnych, a tym samym decydują o kierunkach produkcji w powiecie.

Użytki rolne zajmują powierzchnię 129 683 ha, co stanowi około 58% ogólnej powierzchni powiatu kieleckiego, z tego:

- grunty orne – 90 624 ha (69,9%),
- łąki i pastwiska – 30 652 ha (23,6%),
- sady – 2 377 ha (1,9%),
- pozostałe grunty rolne – 6 030 ha (4,6%).

Powierzchnia gruntów rolnych jest bardzo zróżnicowana w poszczególnych gminach, co obrazuje poniższa tabela.

Tabela 5. Powierzchnia gruntów rolnych i leśnych

Lp.	Gmina	Użytki rolne						Lasy i grunty leśne
		OGÓŁEM	grunty orne	łąki	pastwiska	sady	pozostałe grunty rolne	
1	Bieliny	5 861	4 197	614	583	203	264	2 684
2	Bodzentyn	8 194	5 880	1 317	466	161	370	7 384
3	Chęciny	8 152	5 926	971	751	134	370	2 818
4	Chmielnik	10 450	8 009	1 234	463	380	364	2 603
5	Daleszyce	8 005	5 282	1 689	668	70	296	12 950
6	Górno	6 809	5 085	878	448	57	341	982
7	Łągów	7 703	6 192	656	428	152	275	3 216
8	Łopuszno	9 348	5 562	2 320	911	93	462	7 463
9	Masłów	4 569	2 929	931	347	64	298	3 272
10	Miedziana Góra	3 547	2 085	842	267	49	304	3 060
11	Mniów	6 426	3 760	1 484	814	69	299	2 541
12	Morawica	9 026	6 478	1 143	772	155	478	3 757
13	Nowa Słupia	5 797	4 470	659	222	182	264	2 422
14	Piekoszów	7 254	4 842	1 427	607	44	334	1 643
15	Pierzchnica	7 462	5 304	995	790	186	187	2 372
16	Raków	9 048	7 042	954	593	147	312	8 618
17	Sitkówka-Nowiny	1 343	892	180	104	30	137	1 838
18	Strawczyn	6 359	4 057	1 245	556	142	359	1 776
19	Zagnańsk	4 330	2 632	835	488	59	316	7 460
RAZEM		129 683	90 624	20 374	10 278	2 377	6 030	78 859

Na obszarze powiatu występuje duże zróżnicowanie kompleksów rolniczej przydatności gleb, od pszennych w gminach Bodzentyn i Nowa Słupia, gdzie około 40% gleb zaliczonych jest do dobrych i bardzo dobrych, do żytnych słabych i bardzo słabych w gminach Sitkówka-Nowiny, Chęciny i Łopuszno. Na przeważającej części powiatu dominują słabo urodzajne gleby piaszczyste.

Bonitacja gleb w powiecie wg klas:

- I i II – poniżej 1%,
- III (w tym IIIa i IIIb) – ok. 10%,
- IV (w tym IVa i IVb) – ok. 40 %,
- V – ok. 30%,
- VI – ok. 20%.

Na terenie powiatu znajduje się 31 790 gospodarstw rolnych. Najwięcej gospodarstw jest w gminie Daleszyce – 3 017, a najmniej w gminie Sitkówka-Nowiny – 377, która należy do gmin z silnie rozwiniętym przemysłem. Strukturę obszarową gospodarstw przedstawia tabela nr 6.

Tabela 6. Struktura obszarowa gospodarstw

Lp.	Gmina	Liczba gospodarstw w grupie					Łącznie
		1-2 ha	2-5 ha	5-10 ha	10-30 ha	pow. 30 ha	
1	Bieliny	360	830	206	14	-	1 410
2	Bodzentyn	408	1 059	369	24	1	1 861
3	Chęciny	521	693	189	25	3	1 431
4	Chmielnik	450	612	884	70	8	2 024
5	Daleszyce	1 246	1 490	249	24	8	3 017
6	Górno	1 365	300	10	5	1	1 681
7	Łagów	332	743	505	60	8	1 648
8	Łopuszno	242	541	565	72	38	1 458
9	Masłów	441	688	125	2	-	1 256
10	Miedziana Góra	745	474	25	2	-	1 246
11	Mniów	623	1 076	172	24	4	1 899
12	Morawica	514	745	302	96	-	1 657
13	Nowa Słupia	504	756	185	10	4	1 459
14	Piekoszów	832	919	219	29	10	2 009
15	Pierzchnica	300	520	400	85	6	1 311
16	Raków	532	167	686	289	-	1 674
17	Sitkówka-Nowiny	182	176	12	7	-	377
18	Strawczyn	569	963	255	7	6	1 800
19	Zagnańsk	1 153	1 375	35	9	-	2 572
RAZEM		11 319	14 127	5 393	854	97	31 790

W produkcji roślinnej przeważa uprawa zbóż, ziemniaków i truskawek. W strukturze upraw dominują cztery podstawowe zboża: żyto, pszenżyto, pszenica i owies, które uprawiane są na powierzchni 42 507 ha (najwięcej gm. Chmielnik – 5 681, a najmniej gm. Sitkówka-Nowiny – 297), przy średnim plonie wynoszącym ok. 23 dt/ha (najwięcej w gm. Miedziana Góra – 29, a najmniej w gm. Morawica – 16).

Ziemniaki uprawiane są na powierzchni 8 398 ha, najwięcej w gm. Chmielnik na 1 250 ha, a najmniej gm. Sitkówka-Nowiny na 52 ha. Średni plon wynosi ok. 180 dt/ha. Największy występuje w gm. Chmielnik – 230 dt/ha, a najmniejszy w gm. Zagnańsk – 120 dt/ha.

Truskawki uprawiane są na powierzchni 1 926 ha, głównie w gminie Bieliny – 650 ha, Górno – 470 ha, W pozostałych gminach powierzchni upraw waha się od 2 ha w gminie Sitkówka-Nowiny do 170 ha w gminie Łagów.

Skala produkcji zboża, owoców i warzyw nie ma większego znaczenia towarowego. Są to najczęściej warzywa uprawiane na potrzeby własne gospodarstwa. Część z nich sprzedawana jest bezpośrednio przez rolników na giełdach rolnych i targowiskach. Część trafia do głównych odbiorców, którymi są: PZZ Kielce, chłodnie kieleckie, Kerry Polska, Gomar Pińczów i Pegromar Kielce.

Głównymi kierunkami produkcji zwierzęcej w powiecie są: produkcja mleka, produkcja żywca wieprzowego, wołowego i drobiowego. Według danych z roku 2008 stan pogłowia bydła wynosi 35 741 szt., co daje ok. 30 szt. na 100 ha UR (największy jest w gminach Łagów i Łopuszno – ponad 50, a najmniejszy w gminie Zagnańsk – ok. 7). W pozostałych gminach przedstawia się następująco (ilość szt. na 100 ha UR):

- 10-20 – Chęciny, Miedziana Góra, Sitkówka-Nowiny,
- 20-30 – Chmielnik, Daleszyce, Morawica, Piekoszów, Pierzchnica, Raków,
- 30-40 – Bodzentyn, Bieliny, Górno, Masłów, Mniów, Nowa Słupia,
- 40-50 – Strawczyn.

Stan trzody chlewnej na koniec 2008r wynosił 59 820 szt., co daje ok. 50 szt. na 100 ha UR (największy jest w gminie Strawczyn – 200 i gminie Chmielnik – 100, a najmniejszy w gminie Zagnańsk – ok. 7).

W pozostałych gminach obsada trzody przedstawia się następująco (ilość szt. na 100 ha UR):

- do 20 – Bodzentyn, Pierzchnica,

- 20-40 – Daleszyce, Bieliny, Mniów, Nowa Słupia, Raków,
- 40-60 – Chęciny, Górno, Łągów, Łopuszno, Masłów, Miedziana Góra, Morawica, Piekoszów, Sitkówka-Nowiny.

Generalnie trendy w produkcji zwierzęcej od lat pozostają niezmienione. Wskazać jednak należy na odchodzenie od towarowej produkcji mleka na rzecz produkcji mięsa wołowego. Świadczyłyby o tym duże zainteresowanie w 2007 r. rezygnacją przez producentów mleka z indywidualnych ilości referencyjnych.

Rynkami zbytu dla produkcji zwierzęcej są: OSM Radostowa, OSM Włoszczowa, OSM Końskie, OSM Chmielnik, OSM Ostrowiec Św., „Figant” Wawrzyszów, Constar Starachowice, „ZM J. Bartos” Piekoszów, „ZM R. Hochel” Micigózd, „ZM W. Wołowiec” Kielce, „ZM H. Zychowicz” Daleszyce, „Ubojnia Drobiu FoksDrób” Kajetanów, „Ubojnia Bydła i Trzody Chlewnej” Domaszowice i „WiR” Łopuszno.

Jednostki obsługi rolnictwa działające na terenie powiatu kieleckiego to: „ACM Agrocentrum”, Kieleckie Przedsiębiorstwo Nasienne „Centrala Nasienna”, Agroma Kielce, Agromax Kostomłoty, PPHU „M.Kisiel” Górno, Polmozbyt Kielce, Pro-Agro Kielce oraz indywidualne punkty sprzedaży środków do produkcji rolnej.

Alternatywną dla rolnictwa konwencjonalnego jest rolnictwo ekologiczne. Rolnictwo ekologiczne to system gospodarowania, który aktywizując przyrodnicze mechanizmy poprzez stosowanie środków naturalnych, nieprzetworzonych technologicznie, zapewnia trwałą żyzność gleby, zdrowotność zwierząt, nie zaruwa środowiska, a przy tym pozwala produkować wysokiej jakości zdrowe produkty rolnicze. Produkcja ekorolnicza jest bardziej zróżnicowana, bowiem gospodarstwo ekologiczne nie może wyspecjalizować się wyłącznie w uprawie roślin bądź hodowli, bowiem stosowanie monokultur jest wykluczone. Mniejsza mechanizacja w ekorolnictwie zastępowana jest dodatkową pracą ludzi, co wpływa na zmniejszanie zjawiska bezrobocia na wsi. Nie mniej ważne jest przetwórstwo żywności. Zastosowanie tradycyjnych technik konserwacji często pozwala na produkcję lokalnych wyrobów.

Plon podstawowych ziemiopłodów z gospodarstw prowadzonych metodami ekologicznymi jest nieco niższy (o ok. 1/3) w porównaniu z plonami z gospodarstw konwencjonalnych. Ponadto jednostkowe koszty produkcji są wyższe niż w konwencjonalnych gospodarstwach, przez co ceny zbytu bywają tu 2-3 razy wyższe. Jednak są odbiorcy gotowi płacić więcej i mieć gwarancję otrzymywania produktów spełniających standardy zdrowej żywności.

Na terenie powiatu kieleckiego znajduje się 119 gospodarstw ekologicznych. Najwięcej na terenie gmin: Bodzentyn i Strawczyn – po 16, Łagów – 12 oraz Daleszyce i Morawica – po 11.

Gospodarstwa ekologiczne mogą być podstawą bazy noclegowo-żywnościowej dla rodzinnego przedsiębiorstwa turystycznego.

Popularną w wielu gminach powiatu działalnością podejmowaną przez gospodarstwa rolne, nie tylko ekologiczne, jest świadczenie usług agroturystycznych. Ta dodatkowa forma działalności rolniczej najbardziej rozpowszechniona jest w gminach: Bodzentyn, Chmielnik, Daleszyce, Nowa Słupia, Raków i Bieliny. Ogólnie na terenie powiatu kieleckiego funkcjonuje 229 gospodarstw agroturystycznych.

Tabela 7. Liczba gospodarstw agroturystycznych i ekologicznych w powiecie kieleckim

Lp.	Gmina	Grupy producenckie	Gospodarstwa agroturystyczne	Gospodarstwa ekologiczne
1	Bieliny	1	20	6
2	Bodzentyn	-	30	16
3	Chęciny	-	10	7
4	Chmielnik	2	25	3
5	Daleszyce	-	25	11
6	Górno	-	18	2
7	Łagów	-	14	12
8	Łopuszno	-	8	9
9	Masłów	-	2	1
10	Miedziana Góra	-	2	3
11	Mniów	-	2	3
12	Morawica	-	5	11
13	Nowa Słupia	1	23	7
14	Piekoszów	-	11	1
15	Pierzchnica	1	4	3
16	Raków	1	20	4
17	Sitkówka-Nowiny	-	2	1
18	Strawczyn	-	2	16
19	Zagnańsk	-	6	3
RAZEM		6	229	119

2.5. SYTUACJA NA RYNKU PRACY

Do końca 2008 roku Powiatowy Urząd Pracy (PUP) w Kielcach realizował zadania wynikające z ustawy o zatrudnieniu i przeciwdziałaniu bezrobociu zarówno powiatu kieleckiego jak również miasta Kielce. Od 1 stycznia 2009 roku PUP w Kielcach zajmuje się obsługą osób tylko z obszaru powiatu kieleckiego. Natomiast zadania dotyczące osób z miasta Kielce przejął Miejski Urząd Pracy.

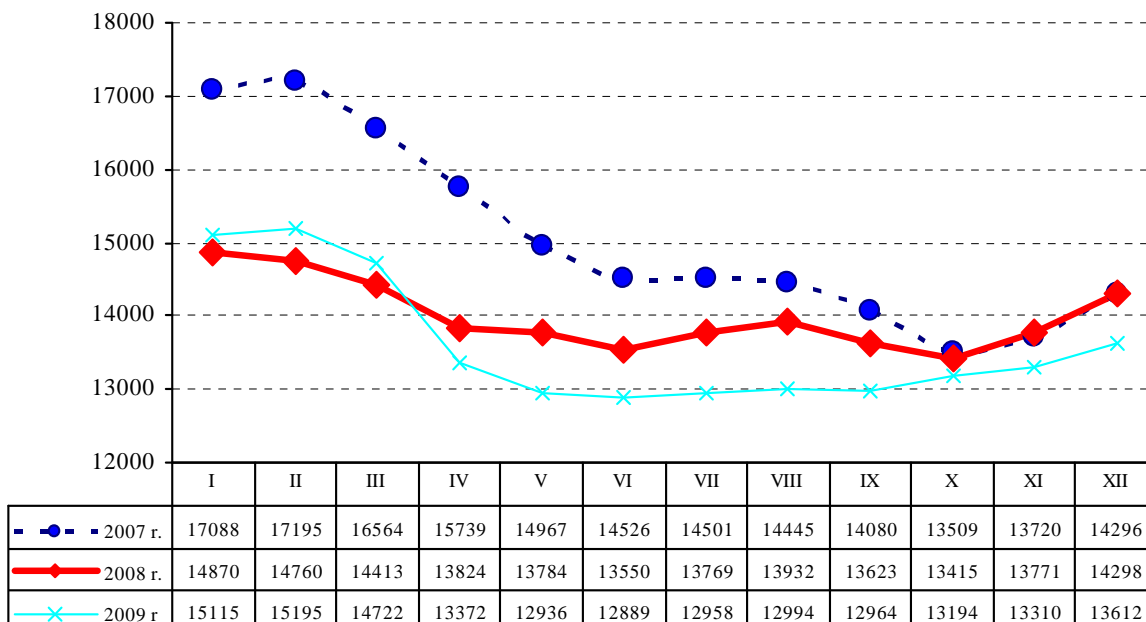
Od 1 września 2009r. w ramach PUP w Kielcach wyodrębnione zostało Centrum Aktywizacji Zawodowej (CAZ). Centrum stanowi wyspecjalizowaną komórkę organizacyjną PUP, która realizować będzie wszystkie cztery określone ustawowo usługi rynku pracy: pośrednictwo pracy, poradnictwo zawodowe, pomoc w aktywnym poszukiwaniu pracy oraz organizację szkoleń. Do tworzenia CAZ obowiązuje powiatowe urzędy pracy ustawa o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, znowelizowana 19 grudnia 2008r., a obowiązująca od 1 lutego 2009 r.

Realizując usługi rynku pracy zgodnie ze standardami określonymi Rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 2 marca 2007 r., pracownicy CAZ koncentrować się będą na faktycznych potrzebach klientów. Zindywidualizowane podejście do potrzeb bezrobotnych, pracodawców, osób poszukujących pracy, umożliwi zmianę wizerunku urzędu pracy oraz zapewni wyższą jakość świadczonych usług rynku pracy z korzyścią dla klientów.

Liczba bezrobotnych zarejestrowanych w PUP Kielce na dzień 31.12.2009 roku wynosiła 13 612 osób, w tym 410 osób niepełnosprawnych (3,01 % PUP).

W ogólnej liczbie osób bezrobotnych niepełnosprawnych najwięcej, bo 66,83% osób miało lekki stopień niepełnosprawności, umiarkowany – 31,71% oraz znaczny – 1,46%.

Wykres 5. Liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych w PUP Kielce z obszaru powiatu kieleckiego w okresie od stycznia 2007 do grudnia 2009 roku

Porównując poziom bezrobocia z końca grudnia 2009 w stosunku do analogicznych okresów w latach ubiegłych liczba osób bezrobotnych była niższa o: 5,04 % do 2008 roku, natomiast do roku 2007 o 5,02%. W porównaniu z końcem 2008 nastąpił spadek o 686 osób, tj. 5,04%.

Na koniec 2009 roku zarejestrowanych w PUP Kielce było: 6.533 kobiety i 7.079 mężczyzn. Udział ich wynosił odpowiednio: 47,99% i 52,01%. Liczba zarejestrowanych bezrobotnych kobiet w porównaniu do grudnia 2008 roku była niższa o 1095 osób, natomiast mężczyzn wyższa o 409 osób.

Natomiast wśród osób niepełnosprawnych zarejestrowanych w PUP Kielce udział kobiet stanowił 51,70%, ale tylko 52 z nich miały prawo do pobierania zasiłku, tj. 24,53% ogółu bezrobotnych niepełnosprawnych kobiet.

Tabela 8. Poziom bezrobocia w latach 2007 – 2009 w powiecie kieleckim

Wyszczególnienie	grudzień 2007		grudzień 2008		grudzień 2009	
	ilość	%	ilość	%	ilość	%
bezrobotni ogółem: w tym: kobiet	14 296 7 783	54,44%	14 298 7 628	53,35%	13 612 6 533	47,99%
uprawnieni do zasiłku ogółem: w tym: kobiet	1 295 484	37,37%	2 100 909	43,29%	2 995 1 171	39,1%
nieuprawnieni do zasiłku ogółem: w tym: kobiet	13 001 7 299	56,14%	12 198 6 719	55,08%	10 617 5 362	50,50%

Tabela 9. Poziom bezrobocia na wsi w latach 2007 – 2009 w powiecie kieleckim

Wyszczególnienie	grudzień 2007		grudzień 2008		grudzień 2009	
	ilość	%	ilość	%	ilość	%
bezrobotni ogółem: w tym : kobiet	13 284 7 306	92,92 %	13 162 7 082	92,05 %	12 478 6 028	91,67 %

**Tabela 10. Struktura bezrobotnych wg wieku w latach 2007 – 2009
w powiecie kieleckim**

Wyszczególnienie	grudzień 2007		grudzień 2008		grudzień 2009	
	ilość	%	ilość	%	ilość	%
18-24	2 780	19,44%	3 149	22,02%	3 039	22,33%
25-34	4 355	30,46%	4 299	30,07%	4 249	31,22%
35-44	3 025	21,16%	2 766	19,35%	2 567	18,86%
45-54	3 242	22,68%	3 073	21,49%	2 772	20,36%
55-59	769	5,38%	861	6,02%	809	5,94%
60-64	125	0,88%	150	1,05%	176	1,29%

**Tabela 11. Informacja o bezrobociu i sytuacji na rynku pracy w powiecie kieleckim
w latach 2007 – 2009**

Wyszczególnienie	2007 r. grudzień	2008 r. grudzień	2009 r. grudzień
Stopa bezrobocia wg stanu na 31.12 (w %)	20,4%	20,01%	18,7%
Wielkość bezrobocia (ilość zarejestrowanych) wg stanu na dzień 31.12 – ogółem:	14 296	14 298	13 612
W tym:			
- z prawem do zasiłku dla bezrobotnych	1 295	2 100	1 171

- długotrwale bezrobotnych (pow. 12 miesięcy)	9 830	8 960	6 809
- w wieku do 25 lat	2 780	3 149	3 039
Ilość osób zarejestrowanych jako poszukujący pracy wg stanu na dzień 31.12	485	497	441
Ilość ofert zgłoszonych do PUP (ogółem w ciągu roku)	3 071	3 071	7691
Liczba osób bezrobotnych, które podjęły pracę ogółem (w ciągu roku)	7 196	6 145	5 861
Bezrobotni zwolnieni z przyczyn dot. zakładu pracy (stan w końcu okresu sprawozdawczego)	200	165	183

Tabela 12. Struktura bezrobotnych według wykształcenia w latach 2007 – 2009 w powiecie kieleckim

Wyszczególnienie	grudzień 2007		grudzień 2008		grudzień 2009	
	ilość	%	ilość	%	ilość	%
wyższe	1 003	7,02%	1 209	8,46%	1 320	9,70%
policealne i średnie zawodowe	3 004	21,01%	3 230	22,59%	3 202	23,52%
średnie ogólnokształcące	1 200	8,39%	1 391	9,73%	1 377	10,12%
zasadnicze zawodowe	4 689	32,80%	4 393	30,72%	4 122	30,28%
gimnazjalne i poniżej	4 400	30,78%	4 075	28,50%	3 591	26,38%

Sytuacja na rynku pracy świadczy o dominacji ekonomistów, sprzedawców oraz bezrobotnych bez zawodu. Od lat są to największe grupy zawodowe pozostające bez pracy.

Duże trudności ze znalezieniem pracy mają też osoby nie posiadające potwierdzonych formalnie kwalifikacji zawodowych.

Z analizy poziomu wykształcenia zarejestrowanych osób niepełnosprawnych wynika, iż największą grupę w 2009 roku stanowiły osoby z wykształceniem podstawowym (139 osób) i zasadniczym zawodowym (134 osoby).

2.6. POTENCJAŁ GOSPODARCZY

Powiat kielecki ma charakter przemysłowo-rolniczy o wysokim stopniu koncentracji tradycyjnych działów przemysłu związanych z wydobyciem i przetwórstwem surowców mineralnych oraz produkcją artykułów spożywczych. Duże zasoby różnorodnych kopalin stanowiły i stanowią dobre zaplecze do rozwoju produkcji materiałów budowlanych. Charakterystyczny jest bardzo wyraźny podział na przemysłową centralną część powiatu, otaczającą miasto Kielce i rolniczą pozostałą część. Południowo – wschodnia część stanowi zaplecze dla produkcji żywności, w tym ekologicznej. Według danych GUS w województwie w 2007 r. wytworzonych zostało 2,3 % PKB przy skupieniu 2,6 % zatrudnienia ogółem. W roku 2008 wytworzono 2,6 % PKB przy skupieniu 3,4 % zatrudnienia. W roku 2008 11,7 % jednostek prowadziło działalność na terenie powiatu kieleckiego, przy 27% na terenie Kielc. Powyższe dane wskazują na trend rozwojowy regionu i województwa. Jednak w dalszym ciągu region jest nisko notowany w kraju. Przyczyną istniejącej sytuacji są mało efektywne działy produkcji prowadzonej w regionie.

Wartość wydatków na badania i rozwój w województwie w sektorze przedsiębiorstw jest o wiele niższa od średniej krajowej i wpływa na zwiększanie się dystansu względem najbardziej konkurencyjnych regionów. Działalności badawczo-rozwojowej w powiecie nie prowadzi żadna jednostka badawcza. Do najbardziej znaczących instytucji w tej dziedzinie należą jednostki działające na terenie miasta Kielce: Politechnika Świętokrzyska, Uniwersytet Humanistyczno - Przyrodniczy Jana Kochanowskiego w Kielcach, Państwowy Instytut Geologiczny – Oddział w Kielcach, Instytut Podstawowych Problemów Techniki PAN działający przy Politechnice Świętokrzyskiej. Słabą stroną regionu jest wciąż niski stopień powiązania nauki z przemysłem. Jej przełamaniu ma służyć przygotowywane do realizacji Regionalne Centrum Naukowo – Technologiczne w Podzamczu gm. Chęciny.

Rozwojowi gospodarczemu służyć będzie również przygotowywany do realizacji Inkubator Przedsiębiorczości. Zlokalizowany on będzie w Podzamczu, w niewykorzystywanym obecnie budynku zlikwidowanej szkoły. W Inkubatorze młodzi przedsiębiorcy, rozpoczynający działalność gospodarczą znajdą korzystne warunki dla rozwoju.

Dążeniu do wzmocnienia konkurencyjności regionu, w tym powiatu w obszarze: produkcji, usług, edukacji i zarządzania, poprzez doradztwo, szkolenia, certyfikacje, transfer i promocję nowych technologii, wykorzystanie potencjału naukowo-

badawczego, reklamę, dostęp do źródeł informacji biznesowej oraz kojarzenie partnerów gospodarczych służą działania podejmowane przez Świętokrzyskie Centrum Innowacji i Transferu Technologii w Kielcach.

Każda z gmin powiatu kieleckiego posiada tereny inwestycyjne. Nie wszystkie mają uregulowany stan prawny i nie wszystkie są uzbrojone w podstawowe media. Wykaz terenów inwestycyjnych stanowi odrębne opracowanie dostępne w Starostwie Powiatowym w Kielcach.

Na uwagę zasługuje fakt utworzenia w gminie Morawica Podstrefy Starachowickiej Strefy Ekonomicznej „Starachowice S.A.” stanowiącej zwarty teren o powierzchni 80,3698 ha gruntów. Podstrefa jest zagospodarowana w niespełna 30 %, w ofercie gminy nadal pozostaje około 55 ha gruntów w Specjalnej Strefie Ekonomicznej przeznaczonych pod inwestycje.

2.7. INFRASTRUKTURA DROGOWA, KOLEJOWA I LOTNICZA

Podstawę całego układu komunikacyjnego nie tylko powiatu, ale i województwa stanowią drogi krajowe.

Na terenie powiatu znajduje się 143,454 km dróg krajowych i są to drogi:

- nr 7 Gdańsk - Warszawa – Kraków (droga ekspresowa) główny korytarz komunikacyjny w kierunku północnym i południowym Polski,
- nr 73 Kielce - Tarnów w kierunku południowym,
- nr 74 Sulejów - Kielce - Kraśnik w kierunku wschodnim i zachodnim Polski,
- nr 78 Chmielnik - Siewierz w kierunku Śląska.

Drogi wojewódzkie, których na terenie powiatu znajduje się 266,686 km, są łącznikami komunikacyjnymi pomiędzy drogami krajowymi, są także łącznikami siedzib gmin z siedzibą powiatu i stolicą województwa.

- droga nr 750 Ćmińsk - Lekomin łącząca drogę nr 7 z drogą nr 74,
- droga nr 763 Chęciny-Morawica łącząca drogę nr 7 z drogą nr 73,
- droga nr 745 Radlin-Dąbrowa łącząca drogę 74 z drogą 73 (będąca również drogą dojazdową do lotniska w Masłowie),
- droga nr 760 do Łopuszna i Piekoszowa,
- droga nr 748 do Strawczyna,
- droga nr 764 do Daleszyc i Rakowa,
- droga nr 752 do Bodzentyna,

- droga nr 753 do Nowej Słupi,
- droga nr 762 do Małogoszcza,
- droga nr 766 do Pińczowa,
- droga nr 756 łącząca gminy: Nowa Słupia, Łagów i Raków,
- droga nr 751 z Nowej Słupi do Bodzentyna i Suchedniowa,
- droga nr 765 z Chmielnika do Staszowa,
- droga nr 728 Końskie – Łopuszno – Małogoszcz – Jędrzejów,
- droga nr 761 Kielce – Piekoszów.

Dla układu komunikacyjnego powiatu najistotniejsze znaczenie mają drogi powiatowe oraz drogi gminne mające znaczenie lokalne, ale bardzo ważne ze względu na spójność całego systemu drogowego. Część dróg powiatowych ma wyraźnie nadrzędny charakter ze względu na funkcje gospodarcze.

Drogi powiatowe o łącznej długości 1 128,100 km, mają w 89,60 % nawierzchnię twardą. Drogi gminne, których jest około 1 500,000 km posiadają w ok. 50 % nawierzchnię twardą. W ciągu dróg powiatowych znajduje się ogółem 1 206 przepustów i 122 mosty o łącznej długości 1 315 m.

W układzie komunikacyjnym powiatu istotną rolę, choć znacznie mniejszą niż przed laty, odgrywa kolej. Przez teren powiatu przebiegają 3 linie kolejowe o łącznej długości 90 km:

- Warszawa – Kraków,
- Kielce – Częstochowa,
- Kielce – Busko - Zdrój

oraz 10-cio kilometrowy odcinek LH-S na terenie gminy Chmielnik.

Na terenie powiatu, w gminie Masłów znajduje się lotnisko o powierzchni 73 ha, na którym mogą lądować małe statki powietrzne do 19 miejsc. Lotnisko posiada:

- pas asfaltowy o długości 900 m i szerokości 30 m,
- pas trawiasty 900 na 250 metrów,
- światła podejścia do DS 1 dużej intensywności na obydwu kierunkach oraz światła progów DS i światła krawędziowe DS i DK,
- stację paliw,
- międzynarodowe przejście graniczne umożliwiające przeprowadzanie odprawy celno-paszportowej.

W celu polepszenia infrastruktury lotniska oraz poprawy bezpieczeństwa lotów wykonano remont oświetlenia lotniskowego i malowanie oznakowań poziomych betonowej drogi startowej. W kolejnych latach planowane są inwestycje mające na celu wydłużenie drogi startowej o 120 m w kierunku wschodnim i 150 m w kierunku zachodnim, budowa parkingu samochodowego, budowa drogi wewnętrznej oraz nowego kanału odwadniającego płytę lotniska. Ponadto zaplanowana jest modernizacja układu oświetleniowo-elektroenergetycznego i instalacja systemu nawigacji. Planowane działania doprowadzą do zwiększenia bezpieczeństwa oraz umożliwią przyjmowanie statków powietrznych w celu ich zatankowania.

Na terenie powiatu planowana jest budowa nowoczesnego portu lotniczego w Obicach na granicy gmin Morawica i Chmielnik. Inwestycja realizowana będzie przez Miasto Kielce. Przyszłe lotnisko, którego droga startowa będzie mieć około 2,5 km długości ma zająć powierzchnię ponad 300 hektarów, na których powstanie terminal pasażerski oraz terminal cargo.

2.8. EDUKACJA I NAUKA

Edukacja i nauka dzieci i młodzieży odbywa się w 4-ro stopniowym systemie nauczania. Na terenie powiatu funkcjonuje: 25 szkół ponadgimnazjalnych, 42 gimnazja, 128 szkół podstawowych w tym 3 filie, 43 przedszkola w tym 1 filia i 2 punkty przedszkolne. Powiat jest organem prowadzącym dla:

- 5 szkół ponadgimnazjalnych, tj. Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych Nr 1 w Bodzentynie, Zespołu Szkół Nr 2 w Chęcinach, Zespołu Szkół Nr 3 w Chmielniku, Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych Nr 5 w Łopusznie, Zespołu Szkół Nr 8 w Nowej Słupi,
- 2 młodzieżowych ośrodków wychowawczych – w Podzamczu i Rembowie,
- 3 poradni psychologiczno – pedagogicznych - w Bodzentynie, Chmielniku i Piekoszowie,
- szkolnego schroniska młodzieżowego Chęcinach z 4 filiami - w Bodzentynie, Łagowie, Mącholicach Scholasteri i Nowej Słupi.

Ze względów ekonomicznych i zbyt niskiego naboru Rada Powiatu w Kielcach w dniu 14 kwietnia 2008 r. podjęła uchwałę dotyczącą rozwiązania z dniem 31 sierpnia 2008 roku Zespołu Szkół Nr 7 im. Jana III Sobieskiego w Chęcinach. Natomiast z dniem 1 stycznia 2008 roku Zespół Szkół Leśnych w Zagnańsku został przekazany pod resort Ministerstwa Środowiska. Przekształcanie i łączenie szkół ponadgimnazjalnych

więzało się z potrzebą uporządkowania sieci szkolnictwa na terenie naszego powiatu.

Działające na terenie powiatu dwa młodzieżowe ośrodki wychowawcze w Podzamczu i Rembowie są placówkami resocjalizacyjnymi dla chłopców przejawiających cechy niedostosowania społecznego, znajdujących się w sytuacji kryzysowej. Placówki przeznaczone są dla 48 wychowanków każda, w wieku 13 - 18 lat.

W trosce o poprawę warunków kształcenia młodzieży prowadzone są liczne remonty obiektów szkolnych oraz rozbudowywana jest infrastruktura oświatowa.

Od stycznia 2009 r. realizowana była budowa hali sportowej przy Zespole Szkół Nr 3 w Chmielniku. Inwestycja o wartości 5,7 mln zł dofinansowana jest w 60% z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego. Dobrze przygotowana inwestycja i sprawna realizacja spowodowały, iż w dniu 28 stycznia 2010r. hala została przekazana do użytkowania, 3 miesiące wcześniej niż przewidziano w umowie z wykonawcą. Budowa hali poprawi dostępność do obiektów sportowych. Dzieci, młodzież i dorośli uzyskają możliwość poprawy kondycji fizycznej i uzyskają możliwość zagospodarowania czasu wolnego. Hala poprawi integralność społeczną i wzbogaci ofertę turystyczną oraz warunki w jakich przebywać będzie młodzież z wymiany międzynarodowej, przybywająca tu w ramach programów realizowanych przez szkołę.

Tabele poniżej przedstawiają kierunki kształcenia, liczbę uczniów i etatów nauczycielskich w powiatowych szkołach ponadgimnazjalnych.

**Tabela 13. Ilość uczniów w szkołach ponadgimnazjalnych powiatu kieleckiego w roku szkolnym 2009/2010
stan na 30 września 2009 roku**

Lp.	Nazwa szkoły	Licz.ucz/ oddz.	Śr. na oddz.	Typ	Profil / Zawód	Klasy I	Klasy II	Klasy III	Klasy IV
1	Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych Nr 1 w Bodzentynie	262/10	26,2	L O 211/7	-	62/2	57/2	92/3	
				Technikum Nr 9 51/3	technik hotelarstwa 28/1,5	11/0,5	17/1	-	-
					technik inżynierii środowiska i me- lioracji 23/1,5	8/0,5	15/1	-	-
				Ogółem	81	89	92		
2	Zespół Szkół Nr 2 w Chęcinach	298/13	22,9	L O 76/3	-	28/1	23/1	25/1	
				Technikum Nr 1 182/7	technik mechanik 17/0,83	-	-	9/0,5	8/0,33
					technik elektryk 14/0,34	-	-	-	14/0,34
					technik mechatronik 60/2,5	27/1	14/0,5	19/1	-
					technik informatyk 52/1,5	21/0,5	18/0,5	13/0,5	-
					technik żywienia i gospodarstwa domowego 7/0,33	-	-	-	7/0,33
				technik hotelarstwa 32/1,5	14/0,5	18/1	-	-	
Zasadn Szkoła Zaw 40/3	elektromechanik 40/3	12/1	15/1	13/1					
Ogółem	102	88	79	29					
3	Zespół Szkół Nr 3 w Chmielniku	440/16	27,5	L O 242/9	-	82/3	82/3	78/3	
				Technikum Nr 2 132/5	technik budownictwa 108/4	27/1	30/1	24/1	27/1
					technik hotelarstwa 24/1	-	24/1	-	-
		Zasadn Szkoła Zaw 66/2	technolog robót wykończeniowych w budownictwie(3) 66/2	30/1	36/1	-			
		32/1*	32*	Technikum Uzup d.D 32/1*	technik budownictwa 32/1	32/1*	-		
Ogółem	171	172	102	27					
4	Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych Nr 5	365/15	24,3	L O 152/6	-	50/2	40/2	62/2	
				Technikum Nr 8	technik hotelarstwa 54/2	22/1	32/1	-	-

Strategia Rozwoju Powiatu Kieleckiego do roku 2020

	w Łopusznie			213/9	technik informatyk 69/3	21/1	22/1	26/1	-	
					technik technologii żywności 69/3	10/1	-	23/1	36/1	
					technik mechanik 21/1	21/1	-	-	-	
					Ogółem	124	94	111	36	
5	Zespół Szkół Nr 8 w Nowej Słupi	112/5	22,4	Technikum Nr 6 96/4	technik żywienia i gospodarstwa domowego 55/2,5	11/0,5	9/0,5	19/0,5	16/1	
					technik agrobiznesu 9/0,5	-	-	9/0,5	-	
					technik budownictwa 32/1	22/0,5	10/0,5	-	-	
		13/1*	13*	Zasadn Szkoła Zaw 16/1	mechanik pojazdów samochodowych 10/0,5	-	-	10/0,5	-	-
					murarz 6/0,5	-	-	6/0,5	-	
			Szkoła Polic d D 13/1*	technik informatyk 13/1	-	13/1*	-	-		
				Ogółem	33	32	44	16		
Ogółem		1522/61	25			511	475	428	108	
Szkoły dzienne dla młodzieży		1477/59	25			479	462	428	108	
Szkoły zaoczne dla dorosłych		44/2	22*			32*	13*	-	-	
6	Młodzieżowy Ośrodek Wychowawczy w Podzamczu	48/4	12	Gimnazjum 21/2		-	14/1	7/1		
				Zasadn. Sz. Zawodowa 27/2	kucharz małej gastronomii	27/2	-	-		
					Ogółem	27	14	7	-	
7	Młodzieżowy Ośrodek Wychowawczy w Rembowie	48/4	12	Szkoła Podstawowa 12/2		Kl 5 – 9/1	Kl 6 – 3/1	-	-	
				Gimnazjum 36/3		14/1	22/2	-	-	
					Ogółem	23	25	-	-	
Ogółem			1618			561	514	435	108	

Tabela 14. Ilość nauczycieli i etatów w placówkach oświatowo – wychowawczych powiatu kieleckiego w latach 2006 – 2010

Lp.	Placówka	2006/2007		2007/2008		2008/2009		2009/2010	
		osoba	etat	osoba	etat	osoba	etat	osoba	etat
1	Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych Nr 1 w Bodzentynie	17	18,48	25	18,48	23	21,08	27	22,61
2	Zespół Szkół Nr 2 w Chęcinach	21	28,88	40	28,88	36	32	41	29,9
3	Zespół Szkół Nr 3 w Chmielniku	36	39,99	45	39,99	31	34,84	39	35,35
4	Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych Nr 5 w Łopusznie	12	17,89	23	17,89	26	26,53	32	27,41
5	Zespół Szkół Nr 7 w Podzamczu	21	21,56	29	21,56	-	-	-	-
6	Zespół Szkół Nr 8 w Nowej Słupi	8	19	26	18,46	9	17,32	24	14,31
7	Zespół Szkół Leśnych w Zagnańsku	23	28,06	32	28,06	-	-	-	--
8	Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Bodzentynie	7	7	8	8	8	7	9	8
9	Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Chmielniku	8	8	8	8	8	8	9	8,5
10	Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Piekoszowie	9	9	10	9,4	9	9	10	10
11	Młodzieżowy Ośrodek Wychowawczy w Podzamczu	-	-	-	-	31	23,44	34	28,56
12	Młodzieżowy Ośrodek Wychowawczy w Rembowie	-	-	-	-	28	25,61	32	25,10
13	Powiatowe Szkolne Schronisko Młodzieżowe w Chęcinach	6	6	6	6	4	3,5	5	3,5
Ogółem		168	203,86	252	204,72	213	208,32	262	213,24

Tabela 15. Porównanie ilości uczniów w szkołach ponadgimnazjalnych powiatu kieleckiego w latach 2006 – 2010

Lp.	Nazwa szkoły	Rok szkolny 2006/2007				Rok szkolny 2007/2008				Rok szkolny 2008/2009				Rok szkolny 2009/2010			
		Ogółem/ oddz.	Śr. na oddz	LO/ oddz.	Szkoły zaw./ oddz.	Ogółem/ oddz.	Śr. na oddz	LO/ oddz.	Szkoły zaw./ oddz.	Ogółem/ oddz.	Śr. na oddz	LO/ oddz.	Szkoły zaw./ oddz.	Ogółem/ oddz.	Śr. na oddz	LO/ oddz.	Szkoły zaw./ oddz.
1	ZS Nr 1 w Bodzentynie	281/9	31,22	281/9	-	274/9	30,44	274/9	-	279/10	27,9	242/8	37/2	262/10	26,2	211/7	51/3
2	ZS Nr 2 w Chęcinach	336/12	28	158/5	178/7	318/15	21,2	143/5	175/10	357/15	23,8	97/4	260/11	298/13	22,9	76/3	222/10
3	ZS Nr 3 w Chmielniku	608/20	30,4	330/11	278/9	482/17	28,35	279/10	203/7	445/16	27,8	243/9	202/7	472/17	27,8	242/9	230/8
4	ZS Nr 5 w Łopusznie	260/9	28,88	131/5	129/4	317/11	28,81	193/7	124/4	324/12	27,0	155/6	169/6	365/15	24/3	152/6	213/9
5	ZS Nr 7 w Podzamczu	175/9	19,4	-	175/9	122/7	17,42	-	122/7	-	-	-	-	-	-	-	-
6	ZS Nr 8 w Nowej Słupi	292/10	29,2	70/2	222/8	249/14	17,78	37/2	212/12	223/10	22,3	8/1	215/9	125/6	20,8	-	125/6
7	Zespół Szkół Leśnych w Zagnańsku	241/9	26,77	-	241/9	240/9	26,66	-	240/9	-	-	-	-	-	-	-	-
	Ogółem	2 193/ 78	28,11	970/ 32	1 223/ 46	2002/ 82	24,41	926/ 33	1076/ 49	1628/ 63	25,22	745/ 28	883/ 35	1522/ 61	24,9	681/ 25	841/ 36

2.9. OCHRONA ZDROWIA I POMOC SPOŁECZNA

Opieka zdrowotna

Powiat kielecki pełni funkcję organu założycielskiego dla trzech powiatowych zespołów opieki zdrowotnej, a mianowicie:

- 1) Szpital Powiatowy w Chmielniku
- 2) Świętokrzyskie Centrum Matki i Noworodka – Szpital Specjalistyczny w Kielcach
- 3) Powiatowe Centrum Usług Medycznych w Kielcach.

Prowadzą one działalność z zakresu lecznictwa zamkniętego oraz ambulatoryjną opiekę specjalistyczną dla pacjentów zamieszkujących teren powiatu kieleckiego i miasta Kielce. Oba szpitale i zakład opieki długoterminowej posiadają łącznie 252 łóżka (razem z łózkami noworodkowymi). Liczba hospitalizowanych pacjentów na oddziałach szpitalnych utrzymuje się na średnim poziomie ponad 10 tys. rocznie. Specjalistyczną opiekę ambulatoryjną realizują oba szpitale oraz Powiatowe Centrum Usług Medycznych w Kielcach poprzez 35 poradni specjalistycznych, które średnio rocznie udzielają łącznie ponad 100 tys. porad.

Powiatowe placówki służby zdrowia świadczą również usługi medyczne z zakresu rehabilitacji, diagnostyki laboratoryjnej i obrazowej oraz medycyny pracy, a Powiatowe Centrum Usług Medycznych świadczy także podstawową opiekę zdrowotną dla kilkunastu tysięcy zapisanych pacjentów.

W dbałości o pacjenta i jakość świadczonych usług medycznych oraz warunki pracy personelu we wszystkich jednostkach prowadzone są prace remontowe. Jednostki wyposażone zostały w wysokospecjalistyczny sprzęt medyczny i nowoczesną aparaturę medyczną.

Szpital Powiatowy w Chmielniku świadczy opiekę zdrowotną z zakresu:

- specjalistycznej opieki zdrowotnej udzielanej w warunkach ambulatoryjnych,
- badań diagnostycznych, w tym diagnostyki laboratoryjnej, diagnostyki RTG, obrazowej,
- opieki szpitalnej,
- pielęgnacji i rehabilitacji osób nie wymagających hospitalizacji,
- opieki długoterminowej w Zakładzie Opiekuńczo – Leczniczym i Rehabilitacyjnym,
- działań profilaktycznych i promocji zdrowia.

Szpital realizuje świadczenia medyczne dla ok. 15 tys. osób zamieszkujących Miasto i Gminę Chmielnik oraz gminy sąsiednie. Aktualnie jednostka realizuje specjalistyczne usługi medyczne w ramach 11 poradni specjalistycznych i 2 oddziałów szpitalnych oraz Zakładu Opiekuńczo – Leczniczego i Rehabilitacyjnego.

W 2005 r. Rada Akredytacyjna Centrum Monitorowania Jakości w Ochronie Zdrowia podjęła decyzję o przyznaniu Szpitalowi Powiatowemu w Chmielniku statusu szpitala akredytowanego. Podczas procesu akredytacyjnego wizytatorzy ocenili na bardzo wysokim poziomie jakość udzielanych świadczeń medycznych i funkcjonowanie Szpitala.

W 2006r. szpital otrzymał certyfikat ISO 9001-2000 w zakresie „Działalność statutowa Szpitala – usługi medyczne”, posiada także Certyfikat Szpitala Akredytowanego.

Świętokrzyskie Centrum Matki i Noworodka – Szpital Specjalistyczny w Kielcach świadczy usługi leczniczo – profilaktyczne w zakresie przewidzianym dla szpitali o profilu położniczo – ginekologicznym. Szpital jest jednostką o zasięgu nie tylko powiatowym, ale także regionalnym, a nawet ogólnopolskim.

Centrum prowadzi działalność w następujących oddziałach:

- ginekologiczno – położniczym,
- neonatologicznym,
- patologii i intensywnej terapii noworodka.

Ponadto przy Szpitalu funkcjonuje 7 poradni specjalistycznych oraz Pracownia Diagnostyki Chorób Piersi.

Świętokrzyskie Centrum Matki i Noworodka realizuje 3 wieloletnie programy profilaktyczne, finansowane przez Narodowy Fundusz Zdrowia:

1. Program profilaktyki raka piersi – bezpłatne badania mammograficzne i USG dla pacjentek w wieku 50-69 lat.
2. Program wczesnego wykrywania retinopatii wcześniaczej.
3. Program badań prenatalnych – pozwalających na oszacowanie zwiększonego ryzyka wystąpienia wad wrodzonych u dziecka.

Potwierdzeniem wysokiego poziomu usług świadczonych przez szpital jest Certyfikat ISO 9001 – 2000, który Szpital posiada od 2004 r.

Powiatowe Centrum Usług Medycznych w Kielcach świadczy usługi medyczne z zakresu podstawowej opieki zdrowotnej w warunkach ambulatoryjnych lub domowych, specjalistycznej opieki zdrowotnej udzielanej w warunkach ambulatoryjnych,

badań diagnostycznych, a także pielęgnacji i rehabilitacji osób nie wymagających hospitalizacji. W Centrum działa ogółem 16 poradni specjalistycznych oraz poradnia medycyny pracy, które rocznie udzielają około 70 tys. porad. W ramach podstawowej opieki zdrowotnej jednostka ma zarejestrowanych ponad 17 tys. pacjentów, a ich liczba w ostatnich latach utrzymuje się na stałym poziomie. W zakresie medycyny pracy Centrum obsługuje około 100 zakładów pracy. Na bardzo wysokim poziomie realizowane są świadczenia medyczne z zakresu rehabilitacji i fizykoterapii, które systematycznie od kilku lat są rozwijane poprzez kolejne inwestycje i zakupy sprzętu. Szczególną rolę w strategii funkcjonowania jednostki upatruje się w programach profilaktycznych.

Opiekę zdrowotną na terenie powiatu realizuje również 15 publicznych zakładów opieki zdrowotnej podległych samorządom gminnym oraz 6 niepublicznych zakładów opieki zdrowotnej.

W Starostwie Powiatowym w Kielcach działa Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności. Orzeczenia dotyczą dwóch grup wnioskodawców:

- dzieci do lat 16, orzeka się niepełnosprawność,
- osób powyżej 16 roku życia, orzeka się stopień niepełnosprawności (lekki, umiarkowany bądź znaczny).

Zespół przyjmuje średnio rocznie do 5 tysięcy wniosków o ustalenie niepełnosprawności i stopnia niepełnosprawności). Dla osób powyżej 16 roku życia wydawanych jest około 3 500 orzeczeń, w tym średnio 94 % przyznających stopień niepełnosprawności. Najczęstszymi celami składania wniosków było uzyskanie zasiłku pielęgnacyjnego lub odpowiedniego zatrudnienia. Natomiast do głównych przyczyn niepełnosprawności (zarówno u osób dorosłych, jak i dzieci) należą choroby układu krążenia oraz schorzenia układu ruchu. Środki finansowe na funkcjonowanie Zespołu przekazuje Wojewoda Świętokrzyski, który także sprawuje nadzór nad prawidłowością orzekania.

Pomoc społeczna

Powiat realizuje zadania w obszarze pomocy społecznej poprzez domy pomocy społecznej, warsztaty terapii zajęciowej, rodzinne domy dziecka.

Na terenie powiatu kieleckiego funkcjonują 3 domy pomocy społecznej: w tym dwa publiczne, tj: Dom Pomocy Społecznej w Zgórsku gm. Sitkówka – Nowiny z Filią w Rudzie Strawczyńskiej, Dom Pomocy Społecznej w Łagiewnikach gm. Chmielnik

oraz niepubliczny Dom Pomocy Społecznej w Piekoszowie. Ogółem w domach pomocy społecznej jest 341 miejsc.

- Dom Pomocy Społecznej w Zgórsku gm. Sitkówka – Nowiny z Filią w Rudzie Strawczyńskiej jest domem pomocy społecznej stałego pobytu przeznaczonym dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej intelektualnie. DPS posiada 130 miejsc. Z tego:
 - ⇒ w DPS w Zgórsku – 96 miejsc
 - ⇒ w Filii DPS w Rudzie Strawczyńskiej – 34 miejsca.
- Dom Pomocy Społecznej w Łagiewnikach gm. Chmielnik przeznaczony jest dla osób dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie tj: 185 mężczyzn, w tym 47 miejsc dla przewlekłe psychicznie chorych mężczyzn.
- Dom Pomocy Społecznej w Piekoszowie ul. Czarnowska dla osób przewlekłe somatycznie chorych przeznaczony jest dla 26 osób. Podmiotem prowadzącym DPS w Piekoszowie jest Caritas Diecezji Kieleckiej.

Na terenie Powiatu Kieleckiego funkcjonują Warsztaty Terapii Zajęciowej:

- Warsztat Terapii Zajęciowej w Zgórsku, gm. Sitkówka – Nowiny,
- Warsztat Terapii Zajęciowej przy Stowarzyszeniu „Pomoc Niepełnosprawnym w Osinach” gm. Pierzchnica,
- Warsztat Terapii Zajęciowej w Fanisławicach gm. Łopuszno.

Warsztaty są wyodrębnionymi organizacyjnie i finansowo placówkami, które stwarzają osobom niepełnosprawnym niezdolnym do podjęcia pracy, możliwość rehabilitacji społecznej i zawodowej. Warsztaty organizują w godzinach dopołudniowych zajęcia plastyczne, muzyczne, kulinarne, stolarskie i informatyczne. Przyjmowanie kandydatów do uczestnictwa w zajęciach organizowanych przez warsztaty terapii zajęciowej następuje na podstawie wskazań zawartych w orzeczeniu o stopniu niepełnosprawności. Łącznie w dwóch warsztatach w Zgórsku i Osinach zajęcia są prowadzone dla 106 uczestników.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie nadzoruje 5 rodzinnych domów dziecka, które są placówkami koedukacyjnymi zapewniającymi opiekę i wychowanie w warunkach domowych dzieciom pozbawionym opieki rodziców biologicznych:

- Rodzinny Dom Dziecka nr 1 w Woli Kopcowej gm. Masłów,
- Rodzinny Dom Dziecka nr 2 Jaworze gm. Zagnańsk,
- Rodzinny Dom Dziecka nr 4 Wójtostwo gm. Daleszyce,
- Rodzinny Dom Dziecka nr 5 Zabłocie gm. Zagnańsk,
- Rodzinny Dom Dziecka nr 6 Podkonarze gm. Bodzentyn.

Łącznie w 5 Rodzinnych Domach Dziecka zapewnia się 35 miejsc dla wychowanków.

2.10. ZABYTKI I ŻYCIE KULTURALNE

Powiat kielecki należy do regionów atrakcyjnych turystycznie. Na jego terenie występuje wiele zabytków kultury i przyrody. Największe skupisko zabytków znajduje się w gminach: Chęciny, Chmielnik i Daleszyce. Najliczniejszą grupę zabytków stanowią zabytki sakralne w tym kościoły - 34, zespoły klasztorne - 4, zespoły dworskie – 8 oraz zespoły pałacowe – 5.

Tabela 16. Wykaz zabytków na terenie powiatu kieleckiego

<i>Gmina</i>	<i>Miejscowość</i>	<i>Zabytki</i>
BIELINY	Belno	Młyn
	Bieliny	zespół kościoła parafialnego p.w. św. Józefa: chałupa nr 48 (obecnie nr 5)
		chałupa nr 6
Makoszyn	Kaplica	
BODZENTYN	Bodzentyń	zespół miejskiej zabudowy drewnianej
		zespół kościoła parafialny p.w. św. Stanisława
		ruina kościoła św. Ducha
		cmentarz parafialny
		cmentarz żydowski
		cmentarz wojenny z I wojny światowej
		pozostałości murów miejskich
		zespół zamkowy (pałacowy),
	Święta Katarzyna	zespół klasztorny bernardynek;
		wystrój i wyposażenie kościoła i klasztoru
Wykus	miejsce pamięci narodowej	
	teren wokół kapliczki w promieniu 50 m z wyłączeniem drzewostanu	
Wzdół Rządowy	kościół parafialny p.w. Wniebowzięcia	
CHĘCINY	Bolmin	zespół kościoła parafialny p.w. Narodzenia NMP
		dzwonnice drewniane
		ruiny dworu
	Chęciny	układ urbanistyczno-krajobrazowy
		zespół kościoła parafialny p.w. św. Bartłomieja
		zespół klasztorny oo. Franciszkanów
		zespół klasztorny ss. Bernardynek
		Synagoga
cmentarz komunalny		
cmentarz żydowski		

		ruiny Zamku Królewskiego
		Ratusz, pl. 2 Czerwca 4
		dawne jatki, ul. Strażacka
		kamienice oraz domy na placu 2 Czerwca oraz ulicach Długiej, Łokietka, Jędrzejowskiej, Małogoskiej, Staszica, Szkolnej oraz Żeromskiego
		dawny kościół i przytułek św. Ducha, ul. Ogrodowa 31
		dom „Niemczówka”, ul. Małogoska 7
	Korzecko	kuźnia nr 60 (obecnie nr 81)
	Łukowa	wystrój i wyposażenie kościoła parafialnego p.w. NMP Królowej oraz dzwonnicy
	Milechowy	zespół mieszkalno-gospodarczy „Kolonja Wierna Rzeka”
	Podzamcze	zespół dworski „starościński”: dwór starościński, brama „Sobieskiego”, park
Starochęciny	zespół kościoła parafialnego p.w. św. Stanisława, dwie dzwonnice	
Tokarnia	teren parku etnograficznego	
Wolica	zespół dworca kolejowego stanowisko archeologiczne 1	
CHMIELNIK	Chmielnik	zespół kościoła parafialnego p.w. Niepokalanego Poczęcia NMP
		kościół filialny p.w. św. Trójcy
		synagoga
		kamienice domy i willa przy ulicach Jana Pawła II, Konopnickiej, Kościuszki, Polnej, Rynek, Sienkiewicza, 13 Stycznia, Szydłowskiej, Wolności
		stanowisko archeologiczne 1
	Kotlice	park
	Lubania	park
	Łagiewniki	spichrz dworski
		park
	Piotrkowice	zespół klasztorny bernardynów
	Piotrkowice - Tarnoskała	zespół pałacowy
	Sędziejowice	zespół kościoła parafialnego p.w. św. Jakuba Starszego
		budynek stacyjny Jędrzejowskiej Kolei Dojazdowej
	Suliszów	ruiny dworu
Śladków Duży	zespół pałacowy	
	Jędrzejowska Kolej Dojazdowa	
DALESZYCE	Cisów	kościół parafialny p.w. św. Wojciecha
		chałupa nr 39
	Daleszyce	układ urbanistyczny
		zespół kościoła parafialnego p.w. św. Michała
		dzwonnica bramna
		wystrój i wyposażenie kościoła parafialnego
zespół cmentarza parafialnego		
kapliczka przydrożna p.w. św. Jana Nepomucena		

		(przy drodze na Górno) kamienna rzeźba św. Jana Nepomucena z 1811 r. w Daleszycach
	Słopiec Rządowy	dwór młyn wodny
	Suków	zespół kościoła parafialnego p.w. MB Królowej Polski
	Szczecno	zespół dworski założenie parkowe
	Widełki	ośrodek kultowy-rezerwat
GÓRNO	Góra Radosztowa	teren góry w granicach gminy Górno
	Leszczyny	kościół parafialny p.w. św. Jacka
	Wola Jachowa	kaplica p.w. św. Joachima
ŁAGÓW	Łagów	założenie urbanistyczne - śródmieście
		kościół parafialny p.w. św. Michała Archanioła
		kapliczka przydrożna (przy szosie na Nową Słupię)
		dom, Rynek 45 (d. 52)
		zespół cmentarza parafialnego
Stara Zbelutka	kościół parafialny p.w. św. Doroty	
ŁOPUSZNO	Dobrzyszów	ośrodek kultowy
	Ewelinów	mogiła powstańców 1863 r.
	Gnieździska	cmentarz z I wojny światowej
	Jasień	cmentarz z I wojny światowej
	Lasocin	park
	Łopuszno	zespół pałacowy
MASŁÓW	Ciekoty	park
	Domaszowice - Stara Wieś	kaplica
	Góra Radosztowa	teren góry w granicach gminy Masłów
	Wola Kopcowa	kaplica p.w. św. Józefa Robotnika
MIEDZIANA GÓRA	Bobrza	zespół przemysłowy
		układ wodny
	Ćmińsk Kościelny	zespół kościoła parafialnego p.w. św. Trójcy figura przydrożna św. Jana Nepomucena - barokowa
	Góra Grodowa k/Tumlina	kaplica p.w. Przemienienia Pańskiego
	Kostomłoty I	zespół kaplicy p.w. Przemienienia Pańskiego otoczenie (cmentarz) z krzyżem wotywnym w granicach ogrodzenia
figura przydrożna św. Jana Nepomucena - barokowa o cechach ludowych z 1771 r.		
obraz olejny na płótnie "Matka Boska Niepokalanie Poczęta" w zakrystii byłego kościoła parafialnego św. Andrzeja Boboli w Kostomłotach I		

	Miedziana Góra	kaplica p.w. św. Barbary, wraz z ołtarzem głównym i dwoma bocznymi drewniana rzeźba św. Jana Nepomucena, ludowa z 1867 r., z kapliczki przydrożnej w Miedzianej Górze
MNIÓW	Grzymałów	cmentarz parafialny
	Mniów	kościół parafialny p.w. św. Stanisława
	Wólka Kłucka	zespół dworski
MORAWICA	Brzeziny	zespół kościoła parafialnego p.w. Wszystkich Świętych
	Dębska Wola	dawna karczma zajezdna nr 13
	Drochów Dolny	zespół dworski
	Lisów	kościół parafialny p.w. św. Mikołaja
	Morawica	zespół dworski
NOWA SŁUPIA	Dębno	wiatrak koźlak
		grodzisko stożkowate
	Jeleniów	park
	Nowa Słupia	kościół parafialny p.w. św. Wawrzyńca
		dawna szkoła benedyktyńska
Rudki	kopalnia rud żelaza	
	park	
Święty Krzyż	zespół klasztorny benedyktynów	
PIEKOSZÓW	Piekoszów	kościół parafialny p.w. Narodzenia NMP i cmentarz
	Podzamcze	zespół pałacu
PIERZCHNICA	Drugnia	zespół kościoła parafialnego p.w. św. Wawrzyńca, kapliczka przydrożna p.w. św. Jana Nepomucena
		zespół dworski, ruiny zamku (piwnice)
	Maleszowa	figura przydrożna św. Jana Nepomucena
		układ przestrzenny
Pierzchnica	zespół kościoła parafialnego p.w. św. Małgorzaty	
	zespół piwnic na Górze Piwnicznej	
	Jędrzejowska Kolej Dojazdowa	odcinek linii kolei wąskotorowej w obrębie terytorium Gminy Pierzchnica ze wszystkimi torami, rozjazdami i przepustami
RAKÓW	Bardo	zespół kościoła parafialnego p.w. Nawiedzenia NMP
	Drogowle	kościół filialny p.w. św. Andrzeja
		wystrój i wyposażenie kościoła
	Raków	układ urbanistyczny i zespół zabudowy małomiasteczkowej
		zespół kościoła parafialnego p.w. św. Trójcy
		kościół p.w. św. Anny
		dom, Rynek 23 (obecnie 18) / ul. Bardzka
	Rembów	dom, ul. Sienieńskiego 8
ruiny zamku z fosą		
Szumsko	zespół dworski: dwór i pozostałości parku	
	kościół parafialny p.w. św. Stanisława	
		wystrój i wyposażenie kościoła parafialnego, nagrobek na cmentarzu przykościelnym

SITKÓWKA-NOWINY	Zgórsko	park
STRAWCZYN	Chełmce	zespół kościoła parafialnego p.w. św. Marii Magdaleny i św. Mikołaja
		cmentarz
		zbór ariański
	Kuźniaki	zakład wielkopiecowy
		dawny przelew z kanałem roboczym
		upust
	Oblęgorek	zespół pałacyku
Promnik	zespół dworski: dwór i park	
Strawczyn	kościół parafialny p.w. Wniebowzięcia NMP	
ZAGNAŃSK	Janaszów	kapliczka przydrożna p.w. św. Maksymiliana Kolbe oraz drewniana rzeźba św. J. Nepomucena
	Samsonów	zespół zakładu przemysłowego
		kamienna kapliczka przydrożna usytuowana przy rozwidleniu drogi z Miedzianej Góry w kierunkach Zagnańska i Odrowąża
	Samsonów - Ciągłe	kapliczka przydrożna św. Jana Nepomucena, wraz z kamienną rzeźbą tegoż świętego
		ruina „Skarbczyka” na posesji nr 5
	Tumlin	kościół parafialny p.w. św. Stanisława
		kamienny XVII-wieczny krzyż przydrożny; usytuowany ok. 200 m na płd.-wsch. od kościoła parafialnego
		XVII-wieczny krzyż przydrożny w miejscowości-Tumlin-Wykień; usytuowany przy skrzyżowaniu drogi wiodącej przez wieś z drogą do miejscowości Podgród
	Umer	kapliczka przydrożna z I poł. XIX w., na terenie posesji nr 2
	Zagnańsk	zespół kościoła parafialnego p.w. św. Rozalii i Marcina
drewniana rzeźba z II poł. XVIII w. NMP Niepokalanie Poczętej, stanowiąca wyposażenie kapliczki przydrożnej, usytuowanej na terenie posesji nr 7 w Zagnańsku-Chrusty		
figura przydrożna św. Jana Nepomucena, pochodząca z 1777 r., usytuowana ok. 25 m. na zach. od kościoła par. w Zagnańsku; oraz żeliwne ogrodzenie wokół figury		

Życie kulturalne w gminach powiatu organizują i prowadzą, głównie utworzone przez większość gmin ośrodki kultury oraz Lokalne Grupy Działania:

- Gminne Centrum Kultury i Sportu w Bielinach,
- Miejsko – Gminny Ośrodek Kultury w Chęcinach,
- Miejsko – Gminny Ośrodek Kultury w Daleszycach,

- Chmielnickie Centrum Kultury,
- Centrum Kultury Fizycznej i Rozwoju Lokalnego w Rakowie,
- Gminny Ośrodek Kultury, Sportu i Rekreacji w Nowinach,
- Gminny Ośrodek Kultury, Sportu i Rekreacji w Zagnańsku,
- Gminny Ośrodek Kultury Łopusznie,
- Gminny Ośrodek Kultury w Masłowie,
- Gminny Ośrodek Kultury w Nowej Słupi z siedzibą w Rudkach,
- Gminny Ośrodek Kultury w Piekoszowie,
- Gminny Ośrodek Kultury Strawczynie,
- LGD „Wokół Łysej Góry”,
- LGD „Białe Ługi”,
- LGD „Perły Czarnej Nidy”,
- LGD „Dorzecze Bobrzy”,
- LGD „Nad Czarną i Pilicą”.

Atrakcją zarówno dla mieszkańców jak i gości są liczne, niejednokrotnie cykliczne imprezy kulturalne organizowane przez Starostwo Powiatowe. Do najciekawszych z nich należą:

- Jarmark Świątokrzeski na Świętym Krzyżu odbywający się w trzecią niedzielę maja,
- Eliminacje Powiatowe do Międzynarodowych Buskich Spotkań z Folklorem odbywające się w maju w Ciekotach,
- Powiatowy Przegląd Orkiestr Dętych w Nowinach odbywający się w czerwcu,
- Powiatowy Przegląd Zespołów Folklorystycznych i Solistów w Chmielniku odbywający się w sierpniu,
- Powiatowy Przegląd Zespołów Chóralnych na Świętym Krzyżu odbywający się w październiku,
- Powiatowy Przegląd Kapel Ludowych w Daleszycach odbywający się w czerwcu

Ponadto, wiele imprez kulturalnych organizowanych jest przez gminy. Wśród najciekawszych na uwagę zasługują organizowane cyklicznie:

- Spotkania z Kulturą Żydowską organizowane w Chmielniku,
- Dymarki Świątokrzeskie organizowane w Nowej Słupi,
- Święto Świątokrzeskiej Truskawki organizowane w Bielinach,
- Koncert Muzyki Oratoryjno-Kantatowej w Rakowie,
- Noworoczny Tort Kultury w Mąchocicach Scholasterii (gm. Masłów),

- Biesiada Regionalna organizowana w Ciekotach (gm. Masłów).

2.11. TURYSTYKA, REKREACJA I WYPOCZYNEK

Powiat kielecki, podobnie jak województwo świętokrzyskie pretenduje do roli ośrodka wypoczynku weekendowego. Na terenie powiatu znajdują się zbiorniki wodne służące przede wszystkim rekreacji. Na niektórych z nich można uprawiać sporty wodne typu żeglarstwo – zbiornik Chańcza i Cedzyna, dodatkowo na Chańczy sporty motorowodne. Pozostałe zbiorniki to głównie kąpieliska czynne w porze letniej. Większość zbiorników jest malowniczo położonych w otoczeniu lasów bogatych w runo leśne. A one same przyciągają również amatorów wędkarstwa.

Oprócz zbiorników wodnych w powiecie znajdują się dwa ogólnie dostępne baseny kryte w Sitkówce – Nowinach i w Morawicy.

Przez teren powiatu kieleckiego przebiega ponad 230 km tras rowerowych, które ułatwiają poznanie atrakcji turystycznych naszego regionu.

Zimą powiat kielecki przyciąga amatorów sportów zimowych, którzy mogą korzystać z istniejących wyciągów narciarskich znajdujących się w następujących miejscowościach:

- Bodzentyn – trasa narciarska o dł. 650m na górze Miejskiej,
- Górnio – w miejscowości Krajno, trasa narciarska o dł. 760 m,
- Daleszyce – w miejscowości Niestachów na górze Otrocz, 4 wyciągi o dł. od 80 – do 450 m,
- Daleszyce – w miejscowości Widełki, trasa usytuowana na górze Małzna o dł. 650 m,
- Miedziana Góra – w miejscowości Tumlin – Podgród - 2 wyciągi o dł. 450 m i 280 m.

Dodatkowo na terenie gminy Bieliny można uprawiać narciarstwo biegowe.

Przez cały rok dostępne dla turystów są liczne muzea:

- Muzeum Wsi Kieleckiej - Park Etnograficzny w Tokarni, gm. Chęciny
- Zagroda Czernikiewiczów w Bodzentynie – punkt Etnograficzny Muzeum Wsi Kieleckiej,
- Muzeum Henryka Sienkiewicza w Oblęgorku gm. Strawczyn,
- Ośrodek Tradycji Garncarstwa w Chałupkach gm. Morawica,
- Muzeum Przyrodniczo - Leśne Świętokrzyskiego Parku Narodowego na Świętym Krzyżu (nieczynne do odwołania z powodu remontu),

- Muzeum Więziennictwa na Świętym Krzyżu,
- Muzealna Izba Górnictwa Kruszcowego w Miedziance,
- Muzeum Starożytnego Hutnictwa Świętokrzyskiego im. M. Radwana w Nowej Słupi.

2.12. BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE

Zadania związane z bezpieczeństwem publicznym to jedno z podstawowych zadań jednostek samorządu terytorialnego. Powiat jako JST wykonuje zadania publiczne o charakterze ponadgminnym m.in. w zakresie porządku publicznego i bezpieczeństwa obywateli [art. 4 ust. 1 pkt 15 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2001 r., Nr 142, poz. 1592, z późn. zm.)]. W szczególności zadania te polegają na: ograniczaniu przestępczości, zwiększaniu bezpieczeństwa w komunikacji i ruchu drogowym, poprawieniu prestiżu instytucji i osób działających na rzecz bezpieczeństwa, zapobieganiu patologiom społecznym oraz na ciągłym doskonaleniu reagowania na zagrożenia naturalne i te wynikające z działalności człowieka.

Podstawową jednostką powołaną do ochrony bezpieczeństwa ludzi i utrzymywania porządku publicznego jest policja. Na terenie powiatu kieleckiego zadania te realizuje Komenda Miejska Policji w Kielcach, która swoim zasięgiem terytorialnym obejmuje teren miasta Kielce oraz teren powiatu kieleckiego. Na terenie miasta funkcjonuje cztery komisariaty policji i sześć komisariatów na terenie powiatu znajdujące się w Bodzentynie, Chęcinach, Chmielniku, Daleszycach, Łagowie i Strawczynie. Poza w/w nad bezpieczeństwem czuwa również trzynaście posterunków policji, które bezpośrednio podlegają pod komisariaty:

- w Łopusznie, Miedzianej Górze i Mniowie - Komisariat w Strawczynie
- w Nowej Słupi i Rakowie - Komisariat w Łagowie
- w Bielinach i Górnio - Komisariat w Daleszycach
- w Morawicy i Pierzchnicy - Komisariat w Chmielniku
- w Piekoszowie i Sitkówce – Nowiny - Komisariat w Chęcinach
- w Masłowie i Zagnańsku - Komisariat w Bodzentynie.

Na terenie powiatu kieleckiego w 2009 roku stwierdzono 4 736 przestępstw, w tym ujawniono 1 902 przestępstwa o charakterze gospodarczym. W analogicznym okresie 2008 r. stwierdzono 3 150 przestępstw ogółem, z czego 309 o charakterze gospodarczym. Pomijając ilość ujawnionych przestępstw o charakterze gospodar-

czym ilość przestępstw stwierdzonych przedstawia się następująco: rok 2009 – 2 834, rok 2008 – 2 841.

Komenda Policji zajmuje się także przestępczością wśród nieletnich, postępowaniem karno-administracyjnym oraz bezpieczeństwem w ruchu drogowym.

Nad bezpieczeństwem publicznym mieszkańców pieczę sprawuje również Państwowa Straż Pożarna (PSP). Jej działania polegają przede wszystkim na akcjach ratowniczych dotyczących pożarów oraz miejscowych zagrożeń. Na terenie powiatu kieleckiego w 2009 roku odnotowano ogółem 1934 interwencji, z czego najwięcej dotyczyło pożarów – 949 razy. Najwięcej wyjazdów do pożaru odnotowano w miesiącu kwietniu - 210 razy. Do miejscowych zagrożeń, innych niż pożary, PSP wyjeżdżała 948 razy. Zagrożenia dotyczyły m.in. uszkodzeń sieci instalacji przesyłowych – 25 zdarzeń, wady środków transportu – 30 zdarzeń, niezachowanie zasad bezpieczeństwa ruchu – 348 zdarzenia, huragany i silne wiatry – 119 zdarzeń, nietypowe zachowanie się zwierząt oraz owadów stwarzających zagrożenia – 169 zdarzeń, a także celowe działania człowieka – 37 zdarzeń.

Tabela 17. Akcje ratownicze w latach 2008 – 2009

Rok	Požary	Miejscowe zagrożenia	Alarmy fałszywe	Razem
2008	895	1 074	46	2 015
2009	949	948	37	1 934

Jak widać z powyższego zestawienia ilość akcji ratowniczych ogółem podejmowanych w porównaniu do ubiegłego roku uległa zmniejszeniu.

W powiecie funkcjonują także 4 Jednostki Ratowniczo-Gaśnicze (JRG), których obszar działania podzielony jest następująco:

- JRG 1– Daleszyce, Łagów, Bieliny, Górno, Bodzentyn, Nowa Słupia, Masłów
- JRG 2– Łopuszno, Strawczyn, Mniów, Zagnańsk, Miedziana Góra
- JRG 3 – Piekoszów, Chęciny, Sitkówka – Nowiny
- JRG 4 – Chmielnik, Pierzchnica, Raków, Morawica.

Podobne działania ratownicze wykonuje Ochotnicza Straż Pożarna (OSP). Na terenie powiatu kieleckiego funkcjonuje 114 jednostek, z czego 40 znajduje się w Krajowym Systemie Ratowniczo-Gaśniczym (KSRG). W celu usprawnienia oraz podnoszenia skuteczności działania organizowane są wspólne ćwiczenia i szkolenia PSP z OSP.

3. ANALIZA SWOT DLA POWIATU KIELECKIEGO

3.1. MOCNE I SŁABE STRONY, SZANSE I ZAGROŻENIA

Zdrowie

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<p>Sprawne funkcjonowanie powiatowych placówek specjalistycznej opieki zdrowotnej.</p> <p>Wykwalifikowana kadra medyczna.</p> <p>Dobre wyposażenie jednostek w sprzęt i aparaturę medyczną.</p> <p>Dobre wyposażenie gabinetów rehabilitacyjnych i diagnostycznych.</p> <p>Ponadregionalny zasięg działania oddziału neonatologicznego.</p>	<p>Brak systemowych rozwiązań dotyczących służby zdrowia w Polsce.</p> <p>Niedostosowanie zakładów opieki zdrowotnej do pełnych standardów z powodu braku środków finansowych.</p> <p>Zadłużenie zakładów opieki zdrowotnej realizujących świadczenia finansowane ze środków publicznych.</p>
SZANSE	ZAGROŻENIA
<p>Modernizacje i remonty placówek służby zdrowia z dotacji finansowych organu założycielskiego.</p> <p>Skuteczne sięganie po środki zewnętrzne, w tym unijne, na remonty, modernizacje oraz doposażenie w sprzęt medyczny placówek służby zdrowia.</p> <p>Wdrażanie dodatkowych programów profilaktycznych i zdrowotnych, mających na celu poprawę stanu zdrowia mieszkańców powiatu.</p> <p>Budowa nowych bloków operacyjnych.</p>	<p>Zbyt niskie finansowanie świadczeń opieki zdrowotnej przez Narodowy Fundusz Zdrowia.</p> <p>Mała ilość dodatkowych środków celowych na ochronę zdrowia.</p> <p>Brak stabilizacji finansowej i niepełne wykorzystanie potencjału placówek służby zdrowia.</p>

Opieka socjalna

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<p>Działalność i funkcjonowanie placówek opiekuńczo-wychowawczych typu rodzinnego oraz stale rosnąca liczba rodzin niespokrewnionych z dzieckiem i zawodowych niespokrewnionych z dzieckiem.</p>	<p>Brak koordynacji działań instytucji zajmujących się rozwiązywaniem problemów społecznych.</p> <p>Brak dostatecznej liczby instytucji wspierających rodzinę na poziomie gminnym i po-</p>

<p>Pomoc w życiowym usamodzielnieniu osobom opuszczającym rodziny zastępcze i placówki opiekuńczo wychowawcze.</p> <p>Poprawa usług opieki społecznej i warunków lokalowych mieszkańców DPS.</p>	<p>nadgminnym.</p> <p>Niewystarczający system wsparcia i profilaktyki nad dzieckiem i rodziną.</p> <p>Braki finansowe i kadrowe np. specjalistów posiadających umiejętności pracy z rodziną i dzieckiem.</p>
SZANSE	ZAGROŻENIA
<p>Pozyskiwanie kandydatów do pełnienia form rodzinnej opieki zastępczej poprzez uczestnictwo w lokalnych akcjach promujących rodzicielstwo zastępcze.</p> <p>Podejmowanie działań o charakterze edukacyjnym, zdrowotnym, zawodowym i społecznym mające na celu pomoc w życiowym usamodzielnieniu wychowanków rodzin zastępczych i placówek opiekuńczo-wychowawczych.</p> <p>Pozyskiwanie zewnętrznych środków w celu osiągnięcia i utrzymania obowiązującego standardu usług opiekuńczych.</p> <p>Poszerzenie zakresu wsparcia dla osób opuszczających rodziny zastępcze i placówki opiekuńczo - wychowawcze w integracji ze środowiskiem przy użyciu środków zewnętrznych.</p> <p>Zwiększenie efektywności działania instytucji zajmujących się rozwiązywaniem problemów społecznych poprzez stworzenie efektywnego zintegrowanego systemu współpracy.</p>	<p>Stale pogarszająca się sytuacja ekonomiczno-społeczna kraju mająca wpływ na wzrost liczby osób i rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym, niewydolnych wychowawczo, bezradnych w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, mających trudności w integracji ze środowiskiem.</p>

Drogi

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<p>Dobrze rozwinięta sieć dróg powiatowych.</p> <p>Duże wykorzystanie środków unijnych oraz innych środków zewnętrznych.</p>	<p>Niezadowolający stan techniczny dróg.</p> <p>Nieuregulowany stan prawny pasa drogowego wielu dróg.</p>

Dobrze przygotowana kadra techniczna, Umiejętność współpracy samorządu powiatowego z gminami i podmiotami gospodarczymi przy wspólnym realizowaniu zadań drogowych.	
SZANSE	ZAGROŻENIA
Możliwość wykorzystania środków Unii Europejskiej (fundusze strukturalne). Włączanie do finansowania remontów i przebudowy dróg powiatowych innych podmiotów.	Niedostateczny poziom finansowania. Oddalenie od głównych szlaków komunikacyjnych (autostrady).

Oświata

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<p>Wieloletnie tradycje i duże doświadczenie. Dobrze wyposażona baza dydaktyczna placówek. Wykwalifikowana kadra pedagogiczna. Bogata oferta zajęć pozalekcyjnych. Dogodny czas nauki. Dobry dojazd do szkół z okolicznych miejscowości. Dobrze rozwinięta współpraca ze Świętokrzyskim Centrum Doskonalenia Nauczycieli. Objęcie dużej liczby dzieci, rodziców i nauczycieli różnymi formami pomocy psychologiczno-pedagogicznej. Wprowadzenie nowych metod i narzędzi do diagnozy i pracy z dziećmi wymagającymi opieki specjalistycznej, np. EEG Biofeedback, Stymulator Mowy, Platforma do Badań Zmysłów, Cyfrowy Korektor Mowy.</p>	<p>Duża liczba kandydatów do klas pierwszych ze słabymi wynikami egzaminu gimnazjalnego . Wydłużony okres oczekiwania na termin badań w poradniach psychologiczno-pedagogicznych. Zbyt duża odległość niektórych szkół od poradni psychologiczno-pedagogicznych. Słabe zagospodarowanie otoczenia placówek oświatowych. Niewystarczająca ilość sal gimnastycznych i innych obiektów sportowych. Brak sal do zajęć grupowych w poradniach psychologiczno-pedagogicznych. Mało komfortowe warunki pracy w poradniach ze względu na zbyt małą powierzchnię pomieszczeń. Niezadowolające wyniki egzaminu maturalnego.</p>
SZANSE	ZAGROŻENIA
Wzbogacanie zaplecza sportowego szkół poprzez budowę hal sportowych.	Konkurencja szkół ponadgimnazjalnych zlokalizowanych w Kielcach.

<p>Duża mobilność i elastyczność szkół w dostosowaniu do potrzeb rynku pracy i wymagań reformy oświaty.</p> <p>Duży potencjał kadry w zakresie podejmowania nowych inicjatyw, realizacji nowych projektów edukacyjnych.</p> <p>Partnerstwo ze szkołami zagranicznymi, możliwość realizacji wspólnych programów unijnych, wymiana uczniów.</p> <p>Rosnące zapotrzebowanie na usługi psychologiczno-logopedyczne.</p>	<p>Trudności z naborem do szkół ponadgimnazjalnych.</p> <p>Zmiany demograficzne w społeczeństwie.</p>
---	---

Rynek pracy / Bezrobocie

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<p>Objęcie znaczącej liczby bezrobotnych szkoleniami i kursami podnoszącymi kwalifikacje.</p> <p>Dofinansowanie na rozpoczęcie działalności gospodarczej.</p> <p>Aktywność gospodarcza mieszkańców powiatu wyrażona zwiększającą się liczbą podmiotów gospodarczych.</p>	<p>Mała liczba nowych miejsc pracy.</p> <p>Brak możliwości kontynuowania aktywności zawodowej osób starszych.</p> <p>Mała atrakcyjność ofert pracy (sezonowość, duża fluktuacja w zatrudnieniu, niskie płace oferowane przez pracodawców, wydłużony dzień pracy).</p> <p>Bezrobocie rejestrowane i ukryte.</p> <p>Mała mobilność bezrobotnych związana z niskim wykształceniem i doświadczeniem zawodowym.</p>
SZANSE	ZAGROŻENIA
<p>Pomoc firmom zwiększającym zatrudnienie mającym wolne miejsca pracy.</p> <p>Środki bezzwrotne na podjęcie własnej działalności gospodarczej.</p> <p>Partnerstwa lokalne.</p> <p>Kształcenie ustawiczne.</p> <p>Aktywizacja zawodowa.</p> <p>Dostosowywanie ofert edukacyjnych do potrzeb rynku pracy.</p>	<p>Nieumiejętność korzystania ze środków Unii Europejskiej.</p> <p>Brak wystarczającej wiedzy i informacji na temat środków EFS.</p> <p>Zniechęcenie społeczeństwa.</p> <p>Zmniejszanie się liczby nowych miejsc pracy.</p> <p>Rosnące bezrobocie.</p> <p>Zjawisko nielegalnego zatrudnienia.</p> <p>Zjawisko wykluczenia społecznego.</p> <p>Mała mobilność osób poszukujących pracy.</p> <p>Trwający kryzys gospodarczy.</p>

Ochrona środowiska

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<p>Objęcie ochroną prawną znaczących powierzchni terenu w powiecie kieleckim.</p> <p>Wysoki stopień zwodociągowania gmin powiatu.</p> <p>Dobra jakość wód przeznaczonych do zaopatrzenia ludności i przemysłu w wodę.</p> <p>Wystarczająca liczba składowisk, zabezpieczająca potrzeby mieszkańców powiatu.</p> <p>Prowadzenie edukacji ekologicznej dorosłych i dzieci.</p> <p>Znaczący stopień lesistości gruntów.</p> <p>Zbiorniki wodne i stawy zatrzymujące wodę powierzchniową.</p>	<p>Wciąż niski stopień skanalizowania.</p> <p>Niewystarczająca liczba oczyszczalni, które często wymagają rozbudowy, przebudowy czy modernizacji.</p> <p>Zła jakość wód powierzchniowych.</p> <p>Podgórski charakter rzek powodujący szybkie odpływy.</p> <p>Mała ilość zbiorników wodnych.</p> <p>Zbyt nisko rozwinięty system selektywnej zbiórki odpadów.</p> <p>Brak systemu zbiórki odpadów ulegających biodegradacji.</p> <p>Brak rozwiązań technicznych i technologicznych w dziedzinie zagospodarowania wód dobrej jakości pochodzącej z odwodnienia kopalni.</p> <p>Utrata ważności uproszczonych planów urządzenia lasu i brak inwentaryzacji stanu lasów (dla lasów niestanowiących własności Skarbu Państwa).</p> <p>Mała ilość aktualnych miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego wyznaczających tereny pod zalesienie.</p> <p>Słabe tempo zalesień.</p> <p>Niski stopień wykorzystania odnawialnych źródeł energii.</p>
SZANSE	ZAGROŻENIA
<p>Budowa nowych, rozbudowa oraz modernizacja istniejących oczyszczalni ścieków.</p> <p>Racjonalne i oszczędne gospodarowanie wodą.</p> <p>Rozbudowa systemu kanalizacji.</p> <p>Systematyczna modernizacja kotłowni i wprowadzanie nowoczesnych, przyjaznych środowisku, systemów grzewczych.</p>	<p>Niezorganizowana emisja zanieczyszczeń pochodząca z lokalnych kotłowni i środków transportu.</p> <p>„Dzikie” wysypiska odpadów.</p> <p>Zrzuty ścieków nieczyszczonych w miejsca niedozwolone.</p> <p>Brak należytej kontroli ze strony gminy w zakresie częstotliwości usuwania nieczy-</p>

<p>Budowa zbiorników wodnych wskazanych w Programie Małej Retencji Wodnej.</p> <p>Systematyczne wdrażanie selektywnej zbiórki odpadów.</p> <p>Realizacja gospodarki leśnej w oparciu o plan urządzenia lasów, uproszczony plan urządzenia lasów lub inwentaryzację stanu lasów.</p> <p>Wykorzystanie odnawialnych źródeł energii.</p>	<p>stości płynnych.</p> <p>Brak stref ochronnych dla ujęć i zbiorników wód podziemnych.</p> <p>Kradzieże drewna w lasach.</p> <p>Uszkodzenia drzewostanów oraz ich słaba kondycja zdrowotna będąca skutkiem oddziaływania zanieczyszczonego powietrza gazami i pyłami przemysłowymi.</p> <p>Duże zagrożenie pożarowe wynikające z nasilającego się wypalania traw.</p>
---	--

Rolnictwo

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<p>Czyste środowisko naturalne.</p> <p>Sprzyjające warunki do prowadzenia upraw ekologicznych.</p> <p>Zasoby leśne i przyrodnicze.</p>	<p>Słabe warunki glebowo-klimatyczne.</p> <p>Rozdrobnienie gospodarstw i powierzchni uprawnych.</p> <p>Ograniczona specjalizacji produkcji rolnej.</p> <p>Ograniczone możliwości zbytu produktów rolnych.</p>
SZANSE	ZAGROŻENIA
<p>Rozwój gospodarstw produkujących żywność ekologiczną.</p> <p>Specjalizacja w produkcji rolnej.</p> <p>Wykorzystanie potencjału wykształconej młodzieży.</p> <p>Tworzenie grup producenckich.</p>	<p>Likwidacja dopłat dla rolników.</p> <p>Regres w rozwoju rolnictwa.</p> <p>Niskie ceny produktów rolnych.</p> <p>Brak stabilnej polityki rolnej rządu.</p> <p>Import żywności.</p>

Gospodarka

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<p>Surowce naturalne i rozwijające się w oparciu o nie przedsiębiorstwa.</p> <p>Wsparcie finansowe dla nowotworzonych przedsiębiorstw.</p> <p>Funkcjonowanie w gminie Morawica Podstrefy Starachowickiej Strefy Ekonomicznej „Starachowice S.A.”.</p>	<p>Brak silnego ośrodka innowacyjnego.</p> <p>Brak współpracy uczelni i przemysłu.</p> <p>Niewystarczające wykształcenie.</p> <p>Niska kultura techniczna.</p> <p>Nadwyżka na rynku pracy niekierunkowo przygotowanej kadry.</p>

Możliwość tworzenia nowych miejsc pracy poza rolnictwem .	
SZANSE	ZAGROŻENIA
<p>Utworzenie Regionalnego Centrum Nauko-wo-Technologicznego w Podzamczu.</p> <p>Przygotowanie terenów inwestycyjnych dla potencjalnych inwestorów krajowych i zagranicznych i rozpropagowanie informacji o nich.</p> <p>Możliwość skorzystania ze środków unijnych na rozwój MŚP i innowacyjności.</p> <p>Wykwalifikowana kadra.</p>	<p>Wypieranie małych firm handlowych przez sieci handlowe.</p> <p>Słaba możliwość rozwoju małych firm ze względu na wysokie koszty pracy.</p> <p>Emigracja zarobkowa.</p> <p>Emigracja ludzi młodych, dobrze wykształconych.</p>

Porządek publiczny i bezpieczeństwo

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<p>Wzrost wykrywalności przestępstw.</p> <p>Zmniejszenie liczby stwierdzonych przestępstw.</p>	<p>Wandalizm i chuligaństwo w środowiskach.</p> <p>Słabe wykorzystanie obiektów szkolnych i świetlic dla zagospodarowania czasu wolnego dzieci i młodzieży.</p>
SZANSE	ZAGROŻENIA
<p>Realizacja programu „Bezpieczny Powiat Kielecki”.</p> <p>Współpraca samorządów ze służbami i instytucjami publicznymi w celu zapewnienia bezpieczeństwa mieszkańców.</p>	<p>Wzrost przestępczości wśród nieletnich.</p> <p>Rozwój zjawisk patologicznych: alkoholizm, narkomania.</p> <p>Zwiększenie zagrożeń w ruchu drogowym.</p>

Kultura

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<p>Duża ilość obiektów zabytkowych.</p> <p>Bogate tradycje kulturowe.</p> <p>Duża ilość zespołów folklorystycznych.</p> <p>Duża ilość twórców ludowych: rzeźbiarzy, malarzy, bibułkarek, literatów itp.</p> <p>Prężnie działające gminne ośrodki kultury i</p>	<p>Zły stan obiektów zabytkowych.</p> <p>Problemy własnościowe obiektów zabytkowych.</p> <p>Brak studiów i ekspertyz obiektów zabytkowych.</p> <p>Niska świadomość społeczna mieszkańców powiatu o posiadanym bogactwie kulturowym.</p>

<p>bogata oferta kulturalna.</p> <p>Duża ilość i różnorodność muzeów .</p> <p>Bogate tradycje kulinarne.</p>	<p>Wciąż niedostateczna promocja obiektów zabytkowych.</p> <p>Niewystarczające nakłady finansowe na rzecz opieki i ochrony zabytków.</p> <p>Niewystarczająca współpraca samorządów na rzecz opracowania programów opieki nad zabytkami.</p> <p>Brak społecznych opiekunów zabytków.</p> <p>Brak bodźców dla potencjalnych inwestorów odnowy zabytków.</p>
SZANSE	ZAGROŻENIA
<p>Cykliczność imprez kulturalnych wpływających na rozwój tożsamości społecznej.</p> <p>Pielęgnowanie tradycji ludowych.</p> <p>Organizacja imprez służących promocji powiatu.</p> <p>Promocja powiatu poprzez dostarczenie odwiedzającym informacji o najciekawszych miejscach, obiektach kultury.</p>	<p>Niedostateczne środki finansowe na pielęgnowanie tradycji, folkloru, opiekę nad zabytkami.</p> <p>Brak dostatecznych działań na rzecz kultywowania i upowszechniania ginących zawodów, gwary i rękodzielnictwa.</p> <p>Niska świadomość walorów kulturowych wśród najmłodszego pokolenia.</p>

Turystyka i rekreacja

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<p>Atrakcyjne położenie.</p> <p>Duża ilość parków krajobrazowych i rezerwatów przyrody.</p> <p>Zbiorniki wodne wykorzystywane rekreacyjnie.</p> <p>Wyciągi narciarskie.</p> <p>Rosnąca liczba tematycznych turystycznych szlaków pieszych i rowerowych.</p> <p>Członkostwo w Regionalnej Organizacji Turystycznej.</p> <p>Duża liczba gospodarstw agroturystycznych.</p>	<p>Niska świadomość społeczna na temat ochrony przyrody i krajobrazu.</p> <p>Mała ilość punktów informacji turystycznej.</p> <p>Zbyt mała ilość wydawnictw promujących atrakcje powiatu.</p> <p>Brak środków na modernizację szlaków turystycznych.</p> <p>Brak lokalnych działań na rzecz promocji najciekawszych miejsc w powiecie.</p>
SZANSE	ZAGROŻENIA
<p>Wzrost ruchu turystycznego.</p> <p>Wzrost zainteresowania wypoczynkiem w gospodarstwach agroturystycznych.</p> <p>Przygotowanie informacji o atrakcjach tury-</p>	<p>Niedostateczna ilość środków finansowych.</p> <p>Brak zainteresowania odbiorców ofertą turystyczną powiatu kieleckiego.</p>

<p>stycznych w danej miejscowości.</p> <p>Możliwość pozyskiwania funduszy unijnych na działania informacyjne i ekologiczne.</p> <p>Szersza informacja medialna na temat atrakcji turystycznych powiatu.</p> <p>Współpraca wielu podmiotów w branży turystycznej na rzecz obsługi klienta.</p> <p>Rozwój sektora usługowego dla ruchu turystycznego.</p>	
---	--

CZĘŚĆ II

1. OCENA STANU REALIZACJI STRATEGII NA LATA 2001-2015

„Strategia Rozwoju Powiatu” przyjęta w roku 2002 wyznaczała projekty planowane do realizacji. Strategia poddawana była systematycznemu monitoringowi. W roku 2005 stwierdzono, iż z ogólnej liczby 35 projektów 12 zostało zrealizowanych, a dla 9 brak jest możliwości ich realizacji, często z uwagi na zmianę przepisów lub brak środków finansowych. Dlatego w roku 2006 przeprowadzono aktualizację dokumentu, wykreślając projekty zrealizowane i niemożliwe do realizacji oraz dodając 14 nowych projektów.

Obecna ocena stanu realizacji projektów operacyjnych wykazała, że 2 projekty zostały zakończone, a 24 są w trakcie realizacji lub przygotowywane do realizacji w kolejnych latach. Zasadniczo zmieniła się sytuacja w zakresie realizacji Projektu I.D.4 – Rozbudowa i modernizacja portu lotniczego w Masłowie, który w 2006r. wykazany został jako niemożliwy do realizacji. Pozyskane środki umożliwiły przystąpienie do realizacji tego projektu. Z uwagi na zmianę uwarunkowań zewnętrznych i finansowych, jak również zmian kompetencji i potrzeb powiatu nie przystąpiono do realizacji 2 projektów, tj.: Projekt nr I.B.10. - Ponadgminne mieszkania chronione i Projekt nr I.C.4. - Program utworzenia zakładu aktywności zawodowej (ZAZ) w Podzamczu.

Poniżej w sposób syntetyczny przedstawiono poszczególne projekty z uwzględnieniem stopnia zaawansowania ich realizacji.

1) Projekty zakończone:

Projekt III.A.2. *Energia odnawialna naszą szansą na zrównoważony rozwój*

Starostwo Powiatowe, poprzez Powiatowy Zakład Usług wspólnie ze Świętokrzyskim Centrum Innowacji i Transferu Technologii oraz Izbą Rolniczą w Kielcach realizował projekt pn. „AGROENERGETYKA – szansa dla świętokrzyskich rolników”. W ramach projektu przeprowadzono szkolenia z zakresu uprawy wierzby energetycznej i możliwości jej wykorzystywania jako alternatywnego źródła energii. Bezpłatne szkolenia odbywały się w dwóch etapach i łącznie wzięło w nich udział 1450 osób. Uczestnicy otrzymali materiały szkoleniowe oraz po 30 szt. sztabków wierzby energie-

tycznej, które mogli wykorzystać w swoim gospodarstwie. Projekt finansowany był z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach ZPORR.

Projekt nr I.B.12. Rodzinne domy dziecka

Projekt zakładał utworzenie 2 rodzinnych domów dziecka. Z uwagi na duże potrzeby utworzono dodatkowe domy i obecnie na terenie powiatu kieleckiego funkcjonuje 5 Rodzinnych Domów Dziecka tj.: w Woli Kopcowej gm. Masłów, w Jaworzu gm. Zagnańsk, w Wójtostwie gm. Daleszyce, w Zabłociu gm. Zagnańsk i w Podkonarzu gm. Bodzentyn.

Realizacja projektu miała na celu zapewnienie prawidłowego rozwoju opieki i wychowania dzieci pokrzywdzonych przez los, także przez własnych rodziców, zaniebanych wychowawczo w warunkach rodziny wielodzietnej. Ogółem w zorganizowanych rodzinnych domach dziecka przebywa 35 dzieci w wieku od 1 roku do 19 lat.

2) Projekty w trakcie realizacji:

Projekt nr I.A.5. Rozwój Poradnictwa Psychologiczno - Pedagogicznego

Na terenie powiatu działają 3 poradnie psychologiczno - pedagogiczne: w Bodzentynie, Chmielniku i w Piekoszowie. Ich podstawową rolą jest pomoc psychologiczno-pedagogiczna dzieciom, młodzieży, rodzicom oraz nauczycielom. Projekt zakładał uruchomienie punktów konsultacyjnych poradni w poszczególnych gminach, nie zostało to zrealizowane. Jednak zwiększono dostępność porad poprzez pracowników poradni w placówkach edukacyjnych przedszkolach, szkołach podstawowych, gimnazjach oraz szkołach ponadgimnazjalnych funkcjonujących na terenie gmin powiatu. Pedagog lub psycholog dojeżdża do placówki w zależności od zakresu potrzeb. Pracownicy poradni współpracują ze szkołami i rodzicami w zakresie problematyki psychologiczno-pedagogicznej oraz poradnictwa zawodowego jak również uczestniczą w pogadankach i prelekcjach tematycznych organizowanych przez placówki oświatowe. Placówki w miarę posiadanych środków finansowych wyposażone są w pomoce dydaktyczne i specjalistyczne. Pracownicy Poradni Psychologiczno – Pedagogicznych swoje zadania realizowali również w punktach konsultacyjnych utworzonych we wszystkich szkołach ponadgimnazjalnych, dla których organem prowadzącym jest powiat kielecki. Młodzież chętnie korzystała z porad pedagogów i psychologów w tych punktach.

Projekt nr I.B.7. *Zwiększenie dostępności i zakresu szeroko rozumianych świadczeń rehabilitacyjnych*

Projekt ten nie był realizowany jak wykazano w aktualizacji strategii zatwierdzonej w roku 2006 ze względu na brak odpowiednich środków finansowych. Z chwilą pojawienia się możliwości pozyskania środków w 2007 roku przystąpiono do realizacji projektu pn. „Powiat kielecki przyjazny dla mieszkańców w ograniczaniu skutków niepełnosprawności”. W ramach projektu odbywają się zajęcia rehabilitacyjne przy wykorzystaniu specjalistycznego sprzętu i aparatury medycznej zakupionej w ramach programu. Osoby niepełnosprawne z terenu gmin powiatu mają zagwarantowany dojazd na rehabilitację. Prowadzone są szkolenia dla personelu realizującego program. W Powiatowym Centrum Usług Medycznych utworzona została wypożyczalnia sprzętu do rehabilitacji domowej. W celu zwiększenia dostępności usług dla osób niepełnosprawnych utworzone zostały dodatkowe punkty wykonywania świadczeń w Poradniach Psychologiczno-Pedagogicznych funkcjonujących na terenie powiatu kieleckiego.

Program „Powiat kielecki przyjazny dla mieszkańców w ograniczaniu skutków niepełnosprawności” realizowany w latach 2007-2009 o wartości 1,8 mln zł. miał zapewnione finansowanie w 80 % z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, a w pozostałych 20 % z budżetu Powiatu Kieleckiego. Od 2010r. projekt w całości finansowany jest z budżetu powiatu kieleckiego.

Projekt nr I.B.14. *Program Modernizacja i Dostosowanie Powiatowych Zakładów Opieki Zdrowotnej do obowiązujących przepisów*

Projekt jest realizowany przez powiatowe jednostki organizacyjne służby zdrowia. W budynku Powiatowego Centrum Usług Medycznych wymieniono dźwig osobowy i wykonano modernizację szybu windy. Wykonana została termomodernizacja budynku i częściowo wymieniono instalację centralnego ogrzewania. Przeprowadzono remonty w budynku głównym i przebudowano pomieszczenia apteki. Dokonano zakupu nowego sprzętu medycznego i rehabilitacyjnego.

W Szpitalu Powiatowym w Chmielniku przeprowadzona została modernizacja kuchni szpitalnej, wymieniono pokrycie dachowe, wykonano termomodernizację budynku. Zakupiony został nowy sprzęt i aparatura medyczna, w tym wysokiej klasy aparat RTG. Zakupiono także nową karetkę transportową. Wykonano prace remontowe części parkingowej wokół terenu szpitala. W 2009r. uzyskano pozwolenie na budowę oraz rozstrzygnięto przetarg na budowę Bloku Operacyjnego jednostki.

W Świętokrzyskim Centrum Matki i Noworodka – Szpital Specjalistyczny w Kielcach przeprowadzone zostały remonty niektórych pomieszczeń szpitalnych i pomieszczenia laboratoryjnego, wykonano termomodernizację budynku łącznika, poprawiono estetykę sal chorych, korytarzy, klatek schodowych, gabinetów pielęgniarskich i zabiegowych. Zakupiony został sprzęt medyczny w tym m.in. mammograf, aparat USG oraz sterylizator, respiratory noworodkowe, aparaty KTG, analizatory do parametrów krytycznych. Ponadto zainstalowana została druga winda oraz wykonano dokumentację techniczną na nowy Blok Operacyjny.

Projekt nr I.B.16. Zdrowy powiat

Projekt jest realizowany przez powiatowe jednostki organizacyjne służby zdrowia: Świętokrzyskie Centrum Matki i Noworodka – Szpital Specjalistyczny w Kielcach oraz Powiatowe Centrum Usług Medycznych, które łącznie realizują 6 projektów profilaktycznych. Są to:

- program profilaktyki raka piersi – skierowany do kobiet w wieku 50-69 lat,
- program badań prenatalnych – skierowany do kobiet w ciąży, umożliwiający oszacowanie wad wrodzonych u dziecka,
- program wykrywania retinopatii wcześniaczej – badania dna oka wykonywane są u noworodków,
- wczesne wykrywanie przewlekłej obturacyjnej choroby płuc skierowany do osób w wieku 40-65 lat,
- wczesne wykrywanie chorób układu krążenia - skierowany do osób w wieku 35-55 lat,
- profilaktyka raka szyjki macicy – skierowany do kobiet w wieku 25-59 lat.

Zgodnie z założeniami Strategii projekt ten będzie realizowany w kolejnych latach, aż do 2015 roku.

Projekt nr I.C.1. Aktywizacja zawodowa młodzieży z gmin powiatu kieleckiego

Przedsięwzięcie to realizowane jest przez Powiatowy Urząd Pracy w Kielcach. Zakłada podniesienie kwalifikacji zawodowej młodzieży do 25 roku życia, a tym samym zwiększenie ich szansy na zatrudnienie. Program w swojej istocie skierowany jest na przeciwdziałanie bezrobociu. Zadanie realizowane jest poprzez staże oraz prace interwencyjne. W rezultacie projekt ma przyczynić się do czasowego lub stałego zatrudnienia młodzieży bezrobotnej, częściowo zmniejszyć bezrobocie wśród

młodzieży z terenów wiejskich i zapewnić dopływ nowej kadry do podmiotów gospodarczych.

Projekt nr I.C.2. Jednorazowe środki dla osób bezrobotnych na rozpoczęcie działalności gospodarczej

Projekt realizowany przez Powiatowy Urząd Pracy zakłada udzielanie wsparcia finansowego w formie dotacji lub pożyczek oraz merytorycznego udzielanego osobom bezrobotnym planującym rozpoczęcie własnej działalności gospodarczej. W rezultacie możliwe jest utworzenie nowych miejsc pracy poprzez rozpoczęcie działalności jak również poprzez samozatrudnienie w nowopowstałych zakładach usługowych. Najczęściej dotowane rodzaje działalności to: biura rachunkowe, zakłady fryzjerskie, kosmetyczne, poligraficzne, krawieckie, gastronomiczne, stolarskie oraz handel.

Projekt I.D.1. Powiatowy system informacji turystycznej

Starostwo Powiatowe przystąpiło do realizacji projektu o zasięgu wojewódzkim pn.: „Kampania promocyjna województwa świętokrzyskiego”, dofinansowanego z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego. Jednym z działań wynikającym z projektu było utworzenie powiatowego punktu informacji turystycznej. Powiat porozumiał się z Miastem Kielce i Regionalną Organizacją Turystyczną w sprawie utworzenia jednego wspólnego punktu zlokalizowanego w Kielcach. Każdy z uczestników porozumienia będzie uczestniczył finansowo w jego utrzymaniu. Punkt Informacji Turystycznej prowadzi działalność od grudnia 2009 r.

Ponadto powiat w 2009 roku przygotował projekt pn. „Promocja gospodarcza i turystyczna regionu”. W ramach projektu zostaną wykonane działania promocyjne służące wzbogaceniu dotychczasowej oferty turystycznej powiatu kieleckiego. W gminach zamontowane zostaną tablice informacyjne, odnowione będą oznakowania turystycznych szlaków pieszych, utworzony będzie portal internetowy. W ramach działania będzie również wydany przewodnik w trzech językach oraz będzie prowadzona kampania promocyjna w prasie i w Internecie. Realizacja projektu poprawi wizerunek powiatu, co będzie miało również wpływ na obraz województwa świętokrzyskiego. Osiągnięcie celów projektu wzmocni sektor turystyczny, co odzwierciedli się również w jakości świadczonych usług w regionie. Prowadzone działania wpłyną na wzrost gospodarczy, przyczynią się do rozwoju przedsiębiorczości, a tym samym

do wzrostu dochodów mieszkańców oraz samorządów, a także do zmniejszenia stopy bezrobocia w powiecie.

Projekt o wartości 1 449 905,76 zł. uzyskał dofinansowanie w wysokości 68,97 % z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego. Przewidywany termin zakończenia realizacji projektu zaplanowano na 30 września 2010 r.

Projekt nr I.D.2. *Dobre praktyki w agroturystyce*

Projekt zakłada poprawę standardu usług w gospodarstwach agroturystycznych poprzez cykl szkoleń przeznaczonych dla osób prowadzących gospodarstwa agroturystyczne. Tematyka szkoleń dotyczy szczegółowych zasad funkcjonowania gospodarstw z uwzględnieniem modelowych rozwiązań w dziedzinie zagospodarowania przestrzennego, zasad bezpieczeństwa i higieny, poziomu świadczonych usług oraz obsługi ruchu turystycznego. Szkolenia mają pomóc w przygotowaniu ciekawych propozycji agroturystycznych dla gości odwiedzających powiat, oraz wskazywać możliwości podniesienia atrakcyjności gospodarstw poprzez wykorzystanie lokalnych atrakcji.

W ramach projektu został wydany informator o istniejących gospodarstwach na terenie powiatu, corocznie organizowany jest również konkurs na najładniejsze gospodarstwo agroturystyczne.

Projekt nr I.D.3 *Poprawa infrastruktury oświatowo-sportowo-rekreacyjnej na terenie powiatu kieleckiego*

W celu poprawy istniejącej bazy wykonane zostały:

- Modernizacja budynku byłego internatu Zespołu Szkół Nr 7 CKU w Podzamczu pod potrzeby Młodzieżowego Ośrodka Wychowawczego w Podzamczu, gmina Chęciny,
- Modernizacja i rozbudowa budynku byłego gimnazjum na potrzeby Młodzieżowego Ośrodka Wychowawczego w Rembowie gmina Raków.

Przy Zespole Szkół Nr 3 w Chmielniku wybudowana została hala sportowa. Hala ma powierzchnię użytkową 1 326,45 m kw. i będzie służyć nie tylko młodzieży szkolnej, ale wszystkim mieszkańcom miasta i gminy Chmielnik. Całkowity koszt budowy hali wyniósł 5 700 926,48 zł. Zadanie realizowane było w ramach porozumienia pomiędzy Starostwem Powiatowym w Kielcach i gminą Chmielnik (po ok. 20 %) oraz współfinansowane w 60% przez Unię Europejską w ramach RPO WŚ na lata 2007-2013. Budowa pełnowymiarowej hali sportowej rozpoczęła się 5 stycznia 2009r. Zgodnie z harmonogramem i umową miała być zakończona 5 kwietnia 2010r.

Dzięki dobremu przygotowaniu inwestycji oraz wyprzedzającej realizacji robót przez Wykonawcę w stosunku do zakładanego harmonogramu, w dniu 28 stycznia 2010r. dokonany został odbiór końcowy hali.

Opracowana została koncepcja hali sportowej wraz z kotłownią w Łopusznie, zlokalizowanej w bezpośrednim sąsiedztwie Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych Nr 5. Złożony został wniosek o dofinansowanie budowy z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego. Wniosek znajduje się na pierwszej pozycji listy rezerwowej.

Ponadto Zarząd Powiatu podpisał porozumienia z Gminą Chęciny i Gminą Nowa Słupia na wspólną realizację hal sportowych pod potrzeby szkół powiatowych oraz mieszkańców. Hala w Nowej Słupi zostanie oddana do użytku w miesiącu czerwcu 2010 r., zaś hala w Chęcinach jest w fazie projektowania.

Projekt nr I.D.4. Rozbudowa portu lotniczego w Masłowie

Lotnisko Kielce Sp. z o.o. zgodnie z uchwałą Zarządu Województwa Świętokrzyskiego z dnia 10 czerwca 2009r. podjął działania prowadzące do rozpoczęcia inwestycji na lotnisku w Masłowie w zakresie:

- przebudowy i wydłużenia drogi startowej na kierunku wschodnim o 120 m do ogrodzenia lotniska, wykonania jednostronnej nawrotni,
- przebudowy i wydłużenia drogi startowej na kierunku zachodnim o 150 m (o tzw. rozbiegówkę do ogrodzenia lotniska),
- przebudowy i modernizacji układu oświetleniowo-elektroenergetycznego.

Projekt nr I.D.6. Kompleksowe znakowanie obiektów, szlaków turystycznych i ścieżek rowerowych

Na terenie województwa świętokrzyskiego, w tym powiatu kieleckiego wyznaczone są nowe tematyczne szlaki turystyczne z pełnym oznakowaniem m.in. „Szlak architektury obronnej” i „Świętokrzyski Szlak Literacki”, wytyczono trasę i wybrano loga dla szlaku „Miejsca mocy”. Trasy te zostały wyznaczone przez Regionalną Organizację Turystyczną po konsultacjach z powiatem kieleckim.

Projekt nr I.D.7. Kompleksowa konserwacja i renowacja obiektów zabytkowych na terenie powiatu kieleckiego

Głównym celem projektu jest poprawa stanu technicznego zabytkowych obiektów wpisanych do konserwatorskiego rejestru zabytków.

Starostwo Powiatowe w 2009 roku w okresie od sierpnia do listopada przeprowadziło prace mające na celu uporządkowanie terenu i rewitalizację parku w Łopusznie. Park ten otacza zabytkowy pałac, w którym ma swoją siedzibę Zespół Szkół Nr 5. W ich wyniku usunięte zostały chore drzewa, przeprowadzone zostały cięcia sanitarne korony drzew, usunięto posusz i odciążono konary. Wycięte zostały również krzewy, które nie stanowiły rodzimej roślinności zabytkowego parku. W efekcie zaplanowanych prac park został doświetlony i odsłonięty. Doświetlony został również budynek pałacu. Rewitalizacja parku finansowana była z Powiatowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. Jako kolejne działanie w zabytkowym kompleksie zaplanowane są roboty związane z budynkiem obejmujące remont elewacji zewnętrznej. Ten zakres realizowany będzie w następnych latach.

W kolejnych latach planowana jest rewitalizacja zabytkowej alei lipowej przy obiektach w Podzamczu.

W zakres zadań realizowanych przez różne jednostki organizacyjne, inne niż powiat wpisują się również:

- remont i przebudowa zabytkowych organów w Kościele p.w. św. Rozalii i św. Marcina w Zagnańsku,
- renowacja portalu kamiennego w drzwiach głównych, posadzki i tynków w Sanktuarium Matki Bożej Cudownej Przemiany w Rakowie,
- renowacja dzwonnicy w Kościele Parafialnym w Pierzchnicy,
- remont elementów kamiennych, tynków zewnętrznych i obróbek blacharskich w Kaplicy Matki Boskiej Loretańskiej i Kościoła w Piotrkowicach,
- prace remontowo-budowlane w Kaplicy p.w. św. Barbary w Miedzianej Górze,
- zakup blachy miedzianej na pokrycie wieży Kościoła Parafialnego p.w. św. Mikołaja w Lisowie,
- renowacja elewacji zewnętrznej Klasztoru na Świętym Krzyżu.

Projekt nr II.B.2. *Utworzenie Regionalnego Centrum Naukowo - Technologicznego z siedzibą w Podzamczu*

Projekt realizowany jest w partnerstwie przez województwo świętokrzyskie, powiat kielecki, gminę Chęciny, Świętokrzyskie Centrum Innowacji i Transferu Technologii, Politechnikę Świętokrzyską, Uniwersytet Humanistyczno – Przyrodniczy im. Jana Kochanowskiego w Kielcach i Staropolską Izbę Przemysłowo – Handlową. Projekt umieszczony jest na liście indykatywnej projektów przewidzianych do finansowa-

nia w ramach Programu Operacyjnego Rozwój Polski Wschodniej. Dla planowanego zadania opracowane zostało studium wykonalności i trwają dalsze prace przygotowawcze proces realizacji.

Na potrzeby realizacji projektu Rada Powiatu podjęła uchwały o przekazaniu na rzecz województwa świętokrzyskiego działek o łącznej powierzchni 10,2458 ha. Celem darowizny jest przekazanie nieruchomości jako wkładu powiatu kieleckiego do projektów towarzyszących realizacji Regionalnego Centrum Naukowo - Technologicznego. Działki obejmują zabytkowe obiekty starościańskie oraz budynek byłej szkoły. W tych obiektach w pierwszej kolejności planowane są działania związane z realizacją projektu.

Projekt nr II.C.3. Edukacja ekologiczna

Program edukacji ekologicznej realizowany jest corocznie, od roku szkolnego 2004/2005. Głównymi adresatami są dzieci i młodzież z terenu powiatu kieleckiego. Celem projektu jest uwrażliwianie na elementy środowiska młodego pokolenia, przedstawianie zasad zrównoważonego korzystania ze środowiska i elementów jego ochrony. Wdrażanie projektu służy podnoszeniu świadomości ekologicznej wśród mieszkańców gmin powiatu kieleckiego. Program edukacji ekologicznej realizowany jest ze środków Powiatowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej i dofinansowywany z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

Projekt nr III.D.1. Zwiększenie lesistości powiatu kieleckiego

Realizacja projektu przyczyni się do wzrostu udziału lasów w powierzchni przyrodniczej na terenie gmin powiatu kieleckiego oraz spowoduje poprawę stanu środowiska przyrodniczego pozwoli również wykorzystać grunty o niskich klasach bonitacyjnych gleby.

Zalesienia prowadzone są w ramach dwóch ustaw:

- O lasach – realizowane przez Starostwo Powiatowe w Kielcach.

Właściciele lub użytkownicy wieczystości gruntów otrzymują dotację z budżetu państwa (w postaci sadzonek) przeznaczoną na częściowe pokrycie kosztów zalesienia gruntów rolnych. Pozostałe prace zalesieniowe wytypowane osoby wykonują na własny koszt.

- wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich ze środków pochodzących z Sekcji Gwarancji Europejskiego Funduszu Orientacji i Gwarancji Rolnej –

realizowane przez biura Powiatowe Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa i Nadleśnictwa Lasów Państwowych.

Po potwierdzeniu wykonania zalesienia przyznawana jest płatność na zalesienie obejmująca premię zalesieniową i premię pielęgnacyjną.

Projekt nr IV.A.3. Kompleksowa przebudowa ciągów komunikacyjnych na drogach powiatowych powiatu kieleckiego – Ciąg nr 1

Ciąg składa się z odcinków dwóch dróg powiatowych 0355T i 0332T przebiegających przez teren czterech gmin powiatu: Górno, Daleszyce, Pierzchnica i Chmielnik. W ramach ZPORR przebudowano 5,6 km drogi 0355T. W ramach RPO WŚ rozpoczęto przebudowę odcinka drogi 0355T o długości 7,781 km. Na kolejne lata w ramach RPO WŚ planowane jest wykonanie odcinka drogi 0355T o długości 8,57 km.

Projekt nr IV.A.4. Kompleksowa przebudowa ciągów komunikacyjnych na drogach powiatowych powiatu kieleckiego – Ciąg nr 2

Ciąg składający się z jednej drogi przebiegającej przez teren dwóch gmin (Piekoszów i Łopuszno). Projekt ma za zadanie kompleksowe rozwiązanie ważnych ciągów komunikacyjnych powiatu łączących drogę powiatową z drogą wojewódzką a w szerszym ujęciu poprzez tą drogę z drogą krajową. W ramach ZPORR wykonano odcinek o długości 3,420 km oraz 1,300 km ze środków własnych powiatu. Ze środków RPO rozpoczęto realizację odcinka o długości 4,953 km. Pozostała część drogi wykonana zostanie w latach kolejnych również w ramach RPO WŚ.

Projekt nr IV.A.5 Kompleksowa przebudowa ciągów komunikacyjnych na drogach powiatowych powiatu kieleckiego – Ciąg nr 3

Ciąg składający się z trzech odcinków dróg przebiegających przez trzy gminy Mniów, Strawczyn, Łopuszno droga Stąporków - Mniów – Ruda Strawczyńska.

Projekt nr IV.A.6 Regulacja stanu prawnego gruntów pod drogami powiatowymi

Sukcesywnie regulowany jest stan prawny poszczególnych dróg powiatowych. Składane są wnioski o uwłaszczenie dróg do Wojewody Świętokrzyskiego, jak również wnioski do Sądu o założenie ksiąg wieczystych. Z uwagi na istniejący stan

prawny gruntów zajętych pod drogi okres zakończenia regulacji znacznie wydłuży się w czasie. Sytuacja taka dotyczy wszystkich dróg publicznych w całym kraju.

Projekt nr IV.A.7 *Poprawa systemu komunikacji drogowej na terenie powiatu kieleckiego*

W celu poprawy systemu komunikacji drogowej podejmowanych jest wiele działań. Starosta w uzgodnieniu z Radą Powiatu, wspólnie z Wójtami określa zakres niezbędnych robót drogowych na terenie gmin powiatu kieleckiego. Wskazane w ten sposób inwestycje są wspólnie finansowane przez samorząd powiatowy i samorządy gminne. W celu zwiększenia ilości wykonywanych remontów i modernizacji dróg, powiat skutecznie pozyskuje środki finansowe z różnych możliwych źródeł. Środki takie pozyskane zostały m.in. z ZPORR, RPO WŚ i tzw. „Schetynówki”. Do współfinansowania prowadzonych robót angażowane są również środki pochodzące od zakładów przemysłowych zlokalizowanych przy drogach powiatowych, tym samym będących ich ważnymi użytkownikami. Ponadto systematycznie uzupełniane jest oznakowanie pionowe i w miarę możliwości poziome dróg powiatowych, które wpływają na zmniejszenie kolizji drogowych.

Projekt nr IV.C.2. *Termomodernizacja obiektów użyteczności publicznej będących w zasobach powiatu kieleckiego*

Racjonalna gospodarka paliwowa i zasada poszanowania energii, a tym samym ochrona środowiska to główne cele jakie są osiągane w wyniku realizacji projektu. Wykonana termomodernizacja budynków stanowiących mienie powiatu przyczynia się do zmniejszenia kosztów ogrzewania, powoduje zmniejszenie emisji zanieczyszczeń odprowadzanych do powietrza. W ramach projektu wykonano termomodernizację budynków:

- Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych Nr 1 w Bodzentynie,
- Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych Nr 3 w Chmielniku,
- Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych Nr 2 w Chęcinach,
- Młodzieżowego Ośrodka Wychowawczego w Rembowie,
- budynku szpitalnego nr 1 Świętokrzyskiego Centrum Matki i Noworodka – Szpital Specjalistyczny w Kielcach,
- Powiatowego Centrum Usług Medycznych w Kielcach,
- Szpitala Powiatowego w Chmielniku.

Na kolejne lata planowana jest kontynuacja zadania. Przygotowywana jest dokumentacja na termomodernizację budynku Młodzieżowego Ośrodka Wychowawczego w Podzamczu i kompleksu oświatowego w zabytkowych budynkach w Łopusznie.

Projekt nr IV.D.1. Aktualizacja bazy ewidencji gruntów

Aktualizacja operatu ewidencji gruntów polega na utrzymaniu operatu ewidencyjnego w stanie aktualności tj. zgodności z dostępnymi dla organu dokumentami i materiałami źródłowymi. Aktualizacja operatu ewidencyjnego następuje poprzez wprowadzanie udokumentowanych zmian do bazy danych ewidencyjnych. Projekt realizowany na bieżąco poprzez ujawnianie w ewidencji gruntów i budynków zmian podmiotowych i przedmiotowych danych objętych ewidencją. Zmiany w ewidencji gruntów ujawnia się na podstawie aktów notarialnych, ostatecznych decyzji administracyjnych, prawomocnych orzeczeń sądowych, aktów normatywnych, wypisów z ksiąg wieczystych oraz opracowań geodezyjnych i kartograficznych przyjętych do państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego, zawierających wykazy zmian gruntowych, dokumentacji architektoniczno – budowlanej gromadzonej przez organy administracji publicznej, ewidencji publicznych prowadzonych na podstawie innych przepisów.

Projekt nr IV.D.3. Ewidencja budynków i lokali

Projekt w trakcie realizacji – ma na celu założenie ewidencji budynków i lokali na terenie całego powiatu. Ewidencja ta ma ułatwić dostęp do danych o budynkach i lokalach poprzez ujawnienie w rejestrze danych dotyczących budynków i lokali. Dotychczas założono ewidencję budynków i lokali dla następujących obrębów ewidencyjnych: miasto Bodzentyn, miasto Chęciny, miasto Chmielnik, miasto Daleszyce, oraz Mójcza i Wójtostwo Danków w gminie Daleszyce. Projekt będzie realizowany w miarę posiadanych środków budżetowych.

Projekt nr IV.D.5. Mobilny powiat

Powiat kielecki uczestniczy w realizacji projektu o zasięgu wojewódzkim pn.: „e-Świętokrzyskie”. Podstawowymi założeniami projektu jest zwiększenie dostępu do Internetu, poprawa jakości pracy jednostek publicznych i promocja regionu. Projekt ma poprawić infrastrukturę teleinformacyjną i ujednoczyć system zbierania, przetwarzania i archiwizacji danych. Partnerami zaangażowanymi w przedsięwzięcie są: województwo świętokrzyskie i powiat kielecki, Świętokrzyskie Centrum Innowacji

i Transferu Technologii Sp. z o.o., Świętokrzyskie Centrum Onkologii, Miasto Kielce, Miasto i Gmina Końskie oraz Powiat Konecki, Miasto Sandomierz, Miasto Ostrowiec Świętokrzyski, Miasto Jędrzejów, Miasto i Gmina Staszów, Miasto i Gmina Ożarów oraz Gmina Ruda Maleniecka. W ramach projektu uruchomiony zostanie wspólny dla wszystkich partnerów portal internetowy e-urząd, umożliwiający interesantowi przygotowanie wniosku w postaci pliku elektronicznego, z wykorzystaniem e-formularzy, które będzie można wypełnić on-line o każdej porze, bez potrzeby udawania się do urzędu dla spraw nie wymagających osobistego uczestnictwa.

3) Projekty nierozpoczęte

Projekt nr I.B.109. Ponadgminne mieszkania chronione

Projekt nie został zrealizowany z uwagi na nieuzyskanie wsparcia finansowego. Realizacja będzie możliwa z chwilą pozyskania środków.

Projekt nr I.C.4. Program utworzenia zakładu aktywności zawodowej (ZAZ) w Podzamczu

Celem projektu jest stworzenie miejsc pracy dla osób niepełnosprawnych ze znacznym i umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, kształtowanie i wyrabianie zaradności osobistej, jak również kształtowanie w społeczeństwie właściwych postaw i zachowań sprzyjających integracji z osobami niepełnosprawnymi. Realizacja projektu przewidziana jest na kolejne lata, a uzależniona jest od pozyskania środków zewnętrznych.

4) Projekty zdezaktualizowane:

- Rozbudowa Powiatowego Centrum Zarządzania Kryzysowego (I.B.1),
- Utworzenie drużyny ratownictwa wodnego (I.B.4.),
- Aktywizacja terenu powiatu kieleckiego sposobem na kreowanie zdrowego stylu życia (I.D.5),
- Inicjowanie i wspieranie działań mających na celu tworzenie zorganizowanych form działania rolników (II.C.1),
- Bioróżnorodność (II.C.2),
- Gospodarka odpadami komunalnymi na terenie powiatu kieleckiego (III.A.1),

- Zwiększenie retencji wód (Program małej retencji województwa świętokrzyskiego (III.B.1),
- Zwiększenie retencji wód (projekt nie objęty zatwierdzonym programem małej retencji województwa świętokrzyskiego (III.B.2),
- Modernizacja dróg powiatowych – Pętla powiatowa nr 1. (IV.A.2).

5) Inne realizowane projekty:

ISO dla Obszarów Metropolitalnych

Starostwo Powiatowe w Kielcach uczestniczy w realizowanym przez Związek Powiatów Polskich, MADE.pl Małopolską Agencją Doradczą – Edukacyjną i Stowarzyszeniem na Rzecz Propagowania Badań Społecznych OMIKRON projekcie ISO dla Obszarów Metropolitalnych. Współfinansowany on jest przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego, Priorytet V „Dobre rządzenie”, Działanie 5.2 „Wzmocnienie potencjału administracji samorządowej” Poddziałanie 5.2.1 „Modernizacja zarządzania w administracji samorządowej” w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki. Projekt ma na celu udoskonalenie pracy urzędów przy wykorzystaniu nowoczesnych metod i narzędzi zarządczych.

Składa się z 3 komplementarnych części:

- wdrożenia i certyfikacji Systemu Zarządzania Jakością według normy ISO 9001: 2008,
- opracowania i wdrożenia profesjonalnych metod badania zadowolenia klienta JST,
- usprawnienia komunikacji wewnętrznej urzędu.

Najważniejsze korzyści wynikające z wdrożenia Systemu Zarządzania Jakością to:

- uzyskanie wyższego stopnia wiarygodności i skuteczności zarządzania wobec wyborców, instytucji krajowych i unijnych,
- poprawa wizerunku organizacji pracy całego urzędu w oczach obywateli,
- wzrost zadowolenia i zaufania mieszkańców do realizowanych usług i procesów,
- lepsze dopasowanie jakości usług do wymagań i oczekiwań klientów.

Wdrożenie systemu ISO/IEC 27001:2005

Z końcem lipca 2009r. w Starostwie Powiatowym w Kielcach rozpoczęły się prace nad wdrożeniem systemu bezpieczeństwa informacji ISO/IEC 27001. ISO/IEC 27001:2005 jest międzynarodowym standardem dotyczącym zarządzania bezpieczeństwem informacji gwarantującym w pełni kompleksowe podejście do

problemu bezpieczeństwa informacji, obejmując swym zakresem nie tylko zagadnienia związane z teleinformatyką, lecz również z bezpieczeństwem osobowym, fizycznym oraz organizacyjno-prawnym. ISO/IEC 27001:2005 określa wymagania dla ustanowienia, wdrożenia, zarządzania, monitorowania i przeglądu udokumentowanego systemu zarządzania bezpieczeństwem informacji (SZBI) oraz 11 obszarów mechanizmów kontrolnych obejmujących:

- politykę bezpieczeństwa,
- organizację bezpieczeństwa,
- zarządzanie aktywami,
- bezpieczeństwo zasobów ludzkich,
- bezpieczeństwo fizyczne i środowiskowe,
- zarządzanie systemami i sieciami,
- kontrolę dostępu,
- pozyskiwanie, rozwój i utrzymanie systemów informatycznych,
- zarządzanie incydentami bezpieczeństwa,
- zarządzanie ciągłością działania,
- zapewnienie zgodności z wymaganiami wewnętrznymi i prawnymi.

Harmonogram prac zakładał zakończenie procesu wdrażania systemu i certyfikacji do dnia 15 grudnia 2009r. Projekt został zrealizowany.

Różni lecz równi

Od 1 kwietnia 2009r. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie realizuje projekt pn. „Różni lecz równi”, którego celem jest poprawa dostępu osób niepełnosprawnych do szerokiej jakości usług o charakterze społecznym i zawodowym przy współpracy otoczenia osób niepełnosprawnych, instytucji pomocowych i organizacji pozarządowych.

Projekt jest adresowany do dzieci, młodzieży (60 osób niepełnosprawnych) i dorosłych mieszkańców powiatu kieleckiego (90 osób niepełnosprawnych) oraz 35 uczestników Warsztatów Terapii Zajęciowej w Zgórsku, którzy posiadają aktualne orzeczenie o stopniu niepełnosprawności.

W ramach realizacji projektu uruchomiony został punkt konsultacyjno - doradczy dla osób niepełnosprawnych, którego zadaniem jest udzielanie poradnictwa psychoterapeutycznego oraz zawodowego. Ponadto prowadzone są działania w zakresie aktywizacji zawodowej, zdrowotnej i społecznej w Warsztatach Terapii Zająciowej w Zgórsku, aktywizacji zdrowotnej osób niepełnosprawnych oraz aktywizacji edukacyjnej dla dzieci chorych na cukrzycę.

Projekt realizowany jest przy udziale wyłonionych w konkursie organizacji pozarządowych, tj. Stowarzyszenia Kobiet „Zależy nam”, Kieleckiego Stowarzyszenie Chorych Na Stwardnienie Rozsiane (SM), Świętokrzyskiego Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom, Młodzieży, Dorosłym z Cukrzycą i Innymi Schorzeniami.

Realizacja projektu współfinansowana jest ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego.

2. PRZESŁANKI WYNIKAJĄCE Z ANALIZY SWOT

Analiza niniejszego dokumentu, jego Części I, oraz przedstawiony monitoring dotychczas obowiązującej Strategii po przeanalizowaniu wykonania zadań z dotychczasowej Strategii, a także uwarunkowania nowego okresu programowania i wynikające z nich aktualne potrzeby rozwojowe spowodowały opracowanie nowej wersji „Strategii Rozwoju Powiatu Kieleckiego do roku 2020”.

Kluczową treść całej Strategii Rozwoju Powiatu Kieleckiego stanowi materiał zawarty w II części wynikający z diagnozy i analizy danych dotyczących najważniejszych obszarów rozwoju powiatu kieleckiego opisanych w części I. Obraz dotychczasowego działania powiatu powstał po wnikliwej analizie słabych i mocnych stron stanu istniejącego. Przedstawione szanse i zagrożenia sprawiają, że pewne zjawiska i uwarunkowania zewnętrzne ukierunkowują powiat na określone działania w przyszłości.

Strategia w II części określa cele strategiczne rozwoju powiatu i wyznacza zadania potrzebne do ich realizacji.

Kwestie związane z realizacją zadań stojących przed administracją samorządową, ustalenie ich hierarchii ważności, wskazanie środków na realizację jest głównym celem Strategii Rozwoju Powiatu Kieleckiego zawartym w II części dokumentu. Lista zadań jest otwarta i może być aktualizowana każdego roku równoległe z przeprowadzonym monitoringiem realizacji Strategii.

3. MISJA ROZWOJU POWIATU KIELECKIEGO

Misja jest generalną deklaracją, określającą planowany proces rozwojowy służący poprawie wizerunku powiatu w perspektywie kilku/ kilkunastu lat. Warunkiem realizacji ustalonej misji jest podjęcie szeregu działań, które spowodują systematyczny, trwały wzrost gospodarczy i rozwój instytucjonalny, co w efekcie doprowadzi do podniesienia poziomu życia mieszkańców oraz świadczonych na ich rzecz usług publicznych.

„Podniesienie jakości życia mieszkańców powiatu kieleckiego oraz poprawa standardu usług publicznych poprzez realizowanie polityki zrównoważonego rozwoju społeczno – gospodarczego z poszanowaniem środowiska naturalnego i racjonalne wykorzystanie walorów kulturowych i turystycznych powiatu”

Do podstawowych obszarów działania powiatu należą:

- ochrona zdrowia,
- edukacja,
- komunikacja,
- rynek pracy,
- rozwój gospodarczy.

4. CELE STRATEGICZNE, PRIORYTETY, ZADANIA

Cele strategiczne określone zostały na podstawie przeprowadzonej diagnozy sytuacji – społeczno gospodarczej powiatu oraz analizy SWOT najważniejszych obszarów rozwoju tj.:

- edukacja,
- bezrobocie,
- zdrowie i opieka społeczna,
- infrastruktura drogowa,
- rozwój gospodarczy,
- ochrona środowiska.

Analiza istniejącej sytuacji gospodarczej, uwarunkowań i potrzeb mieszkańców pozwoliła na ustalenie celów strategicznych w obszarach:

1. Rozwój zasobów ludzkich i instytucjonalnych,

2. Ochrona i racjonalne wykorzystanie środowiska i dóbr kultury,
3. Rozwój gospodarczy oraz rozwój infrastruktury technicznej i społecznej.

Wyznaczając cele strategiczne wskazano na ogólne cele pożądane do osiągnięcia w długoletniej perspektywie czasowej, których realizacja zależna jest od szeregu czynników zewnętrznych. Kolejnym krokiem było wyznaczenie priorytetów – celów szczegółowych, będących wyznacznikiem kierunków działań powiatu.

Układ wyznaczonych celów strategicznych i priorytetów przedstawia się następująco:

Cel strategiczny I - Rozwój zasobów ludzkich i instytucjonalnych

Priorytet 1 - Rozwój edukacji i dostosowanie oferty edukacyjnej do wymogów rynku pracy.

Priorytet 2 - Przeciwdziałanie bezrobociu, aktywizacja rynku pracy i wzrost kompetencji zawodowych mieszkańców powiatu.

Priorytet 3 - Zwiększenie dostępności i podniesienie jakości usług w sferze ochrony zdrowia.

Priorytet 4 - Podniesienie poziomu bezpieczeństwa publicznego.

Priorytet 5 - Zwiększenie skuteczności i efektywności działań administracji.

Priorytet 6- Zintegrowana polityka społeczna.

Priorytet 7 - Rozwijanie aktywnych form integracji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych.

Priorytet 8 - Likwidacja barier architektonicznych, urbanistycznych, transportowych w komunikowaniu się, technicznych w dostępie do środowiska wewnętrznego i zewnętrznego osób niepełnosprawnych.

Cel strategiczny II - Ochrona i racjonalne wykorzystanie walorów środowiska naturalnego i dóbr kultury

Priorytet 1 - Ochrona i poprawa stanu środowiska naturalnego.

Priorytet 2 - Ochrona i optymalne wykorzystanie dóbr kultury.

Priorytet 3 - Rozwój turystyki oraz tworzenie i modernizacja infrastruktury kulturowej i turystycznej.

Cel strategiczny III – Rozwój gospodarczy oraz rozwój infrastruktury technicznej i społecznej

Priorytet 1 - Zwiększenie i poprawa dostępności komunikacyjnej powiatu.

Priorytet 2 - Budowa, rozbudowa, modernizacja i wyposażenie obiektów użyteczności publicznej.

Priorytet 3 - Rozwój infrastruktury społeczeństwa informacyjnego.

Priorytet 4 - Rozwój sektora MŚP.

Priorytet 5 - Wielofunkcyjny rozwój obszarów wiejskich.

Wyznaczone cele strategiczne i priorytety nie mają układu hierarchicznego i będą realizowane równocześnie, w zależności od dostępności środków finansowych oraz zaangażowania się we wdrażanie strategii poszczególnych instytucji i podmiotów.

W obrębie każdego z priorytetów wskazano propozycje zadań, których realizacji należy się podjąć, aby osiągnąć wyznaczone priorytety i cele strategiczne. Ze względu na swój charakter część zadań może służyć realizacji różnych priorytetów lub celów strategicznych.

Sformułowane zadania nie mają sztywnego, zamkniętego charakteru. Mogą one być modyfikowane bądź uszczegółowiane w miarę pojawiania się realnych możliwości ich realizacji. W ramach zadań realizowane będą projekty szczegółowo określające przedsięwzięcia.

Poniżej dokonano krótkiej charakterystyki celów strategicznych wskazując na główne priorytety w obrębie poszczególnych celów. Wyznaczone zadania określają rodzaje projektów, możliwych do sfinansowania ze środków własnych i innych źródeł krajowych i zagranicznych.

Cel strategiczny I

Rozwój zasobów ludzkich i instytucjonalnych

Jednym z najistotniejszych przyjętych kierunków rozwoju powiatu jest zapewnienie właściwej jakości życia mieszkańców poprzez tworzenie warunków do rozwoju osobistego i zawodowego, sprawną obsługę klienta, zapewnienie dogodnego dostępu do urzędu i jego jednostek, zapewnienie poczucia bezpieczeństwa zdrowotnego, socjalnego i publicznego mieszkańców.

Powiat powinien podejmować działania na rzecz podnoszenia wykształcenia mieszkańców na wszystkich poziomach edukacji. Działania te powinny dotyczyć nie tylko

rozwoju infrastruktury edukacyjnej i sportowej, ale również szerokiej problematyki jakości kształcenia i wsparcia rozwoju młodzieży (w tym młodzieży najbardziej uzdolnionej).

W ramach niniejszego celu strategicznego realizowane będą również zadania zmierzające do poprawy stanu zdrowia ludności. Podejmowane będą także działania służące wyrównywaniu szans osób zagrożonych wykluczeniem społecznemu.

Na jakość życia w powiecie znaczący wpływ ma poziom bezpieczeństwa oraz jakość i efektywność rządzenia. Dlatego, też prowadzone będą działania w zakresie poprawy bezpieczeństwa oraz sprawności i efektywności administracji szczebla powiatowego.

Priorytet 1

Rozwój edukacji i dostosowanie oferty edukacyjnej do wymogów rynku pracy

Zadania:

- Diagnoza potrzeb edukacyjnych i dostosowanie kierunków kształcenia do wymogów rynku pracy,
- Doksztalcanie i doskonalenie zawodowe nauczycieli szkół ponadgimnazjalnych powiatu kieleckiego,
- Wyrównywanie dysproporcji edukacyjnych i rozwój kompetencji kluczowych uczniów szkół zawodowych i liceów ogólnokształcących,
- Utworzenie Uczniowskich Kół Aktywności,
- Podniesienie jakości i uatrakcyjnienie kształcenia zawodowego,
- Partnerska współpraca i realizacja wspólnych przedsięwzięć edukacyjnych szkół z terenu powiatu kieleckiego z jednostkami oświatowymi z krajów Unii Europejskiej.

Priorytet 2

Przeciwdziałanie bezrobociu, aktywizacja rynku pracy i wzrost kompetencji zawodowych mieszkańców powiatu

Zadania:

- Poprawa zdolności do zatrudnienia, tworzenie warunków do samozatrudnienia, oraz podnoszenie poziomu aktywności zawodowej osób bezrobotnych,
- Udzielanie osobom bezrobotnym wsparcia w podjęciu samozatrudnienia,
- Zwiększenie aktywności zawodowej osób w wieku 45/50+,
- Dostosowywanie kierunków kształcenia do potrzeb rynku pracy,

- Organizacja kursów i szkoleń dla osób bezrobotnych i zagrożonych utratą pracy.

Priorytet 3

Zwiększenie dostępności i podniesienie jakości usług w sferze ochrony zdrowia

Zadania:

- Rozszerzenie zakresu świadczonych usług medycznych w placówkach służby zdrowia powiatu kieleckiego,
- Podniesienie poziomu usług medycznych świadczonych przez powiatowe placówki służby zdrowia i zwiększenie dostępności specjalistycznych usług medycznych,
- Ograniczanie skutków niepełnosprawności i rehabilitacja osób niepełnosprawnych,
- Promocja zdrowego stylu życia,
- Realizacja programów zdrowotnych skierowanych do różnych środowisk i grup wiekowych.

Priorytet 4

Podniesienie poziomu bezpieczeństwa publicznego

Zadania:

- Poprawa bezpieczeństwa na drogach powiatowych,
- Realizacja działań prewencyjnych i edukacyjnych mających na celu wzrost świadomości społeczeństwa na temat występujących zagrożeń,
- Współpraca samorządu powiatowego z instytucjami powołanymi do ochrony bezpieczeństwa publicznego.

Priorytet 5

Zwiększenie skuteczności i efektywności działań administracji

Zadania:

- Podnoszenie kwalifikacji kadr administracji samorządowej,
- Podniesienie jakości obsługi interesantów w Starostwie Powiatowy w Kielcach i w jednostkach organizacyjnych powiatu,
- Wdrażanie nowoczesnych metod i narzędzi zarządzania (System zarządzania jakością wg normy PN-EN ISO 9001:2008).

Priorytet 6

Zintegrowana polityka społeczna

Zadania:

- Rozwój rodzicielstwa zastępczego,
- Podnoszenie kwalifikacji kadr pomocy społecznej,
- Podejmowanie działań edukacyjnych, zdrowotnych i społecznych na rzecz wychowanków rodzinnych domów dziecka, rodzin zastępczych i ośrodków wychowawczych,
- Pomoc w życiowym usamodzielnieniu i integracji ze środowiskiem pełnoletnich osób opuszczających rodziny zastępcze i całodobowe placówki opiekuńczo – wychowawcze,
- Rozwijanie aktywnych form integracji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych,
- Poprawa i zapewnienie osobom niepełnosprawnym warunków do samodzielnego i czynnego uczestnictwa w życiu społecznym.

Priorytet 7

Rozwijanie aktywnych form integracji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych

Zadania:

- Organizacja i finansowanie poradnictwa i wsparcia indywidualnego i grupowego dla osób niepełnosprawnych i ich otoczenia w zakresie podniesienia kompetencji życiowych i umiejętności zawodowych umożliwiających docelowo powrót do życia społecznego, w tym powrót na rynek pracy i aktywizację zawodową,
- Zlecenie zadań organizacjom pozarządowym działającym na rzecz osób niepełnosprawnych na podstawie ustawy o wolontariacie i pożytku publicznym,
- Aktywizacja zawodowa, społeczna, edukacyjna i zdrowotna uczestników warsztatów terapii zajęciowej.

Priorytet 8

Likwidacja barier architektonicznych, urbanistycznych, transportowych w komunikowaniu się, technicznych w dostępie do środowiska wewnętrznego i zewnętrznego osób niepełnosprawnych

Zadania:

- Dostosowanie do potrzeb osób niepełnosprawnych budynków użyteczności publicznej, m.in. poradni psychologiczno – pedagogicznych, zakładów opieki zdrowotnej należących do powiatu lub gmin oraz innych podmiotów prowadzących działalność na rzecz osób niepełnosprawnych,
- Zakup urządzeń i usług w zakresie likwidacji barier technicznych, transportowych i w komunikowaniu się dla środowiska osób niepełnosprawnych.

Cel strategiczny II

Ochrona i racjonalne wykorzystanie walorów środowiska naturalnego i dóbr kultury

Jednym z podstawowych elementów zrównoważonego rozwoju jest podejmowanie działań ukierunkowanych na ochronę i poprawę stanu środowiska naturalnego oraz dóbr kultury. Ochrona walorów przyrodniczych i kulturalnych determinuje realizację wielu przedsięwzięć w tym dotyczących rozwoju turystyki, rolnictwa i gospodarki.

Powiat dysponuje dużym potencjałem do rozwoju turystyki. Dlatego, też podejmowane będą działania w celu wyposażenia powiatu w infrastrukturę turystyczną.

Priorytet 1

Ochrona i poprawa stanu środowiska naturalnego

Zadania:

- Realizacja programu edukacji ekologicznej,
- Zalesianie gruntów rolnych,
- Sporządzenie uproszczonych planów urządzenia lasu i inwentaryzacji stanu lasów,
- Partnerska współpraca szkół z terenu powiatu kieleckiego ze szkołami z Unii Europejskiej w zakresie ochrony środowiska,
- Zwiększenie wykorzystania odnawialnych źródeł energii,
- Propagowanie i wspieranie produkcji żywności ekologicznej,
- Usuwanie azbestu oraz wyrobów zawierających azbest.

Priorytet 2

Ochrona i optymalne wykorzystanie dóbr kultury

Zadania:

- Renowacja, rewitalizacja i konserwacja zabytków i obiektów dziedzictwa kulturowego z terenu powiatu kieleckiego.

Priorytet 3

Rozwój turystyki oraz tworzenie i modernizacja infrastruktury kulturowej i turystycznej

Zadania:

- Tworzenie i promocja oferty kulturalnej i turystycznej powiatu kieleckiego,
- Promocja i upowszechnianie folkloru i kultury mieszkańców powiatu kieleckiego,
- Wsparcie rozwoju infrastruktury turystycznej,
- Prowadzenie punktu informacji turystycznej.

Cel strategiczny III

Rozwój gospodarczy oraz rozwój infrastruktury technicznej i społecznej

Rozwój powiatu jest również rozwojem przedsiębiorczości, głównie sektora małych i średnich przedsiębiorstw. Stąd też działania powiatu powinny zmierzać do stworzenia instrumentów wsparcia dla tworzenia nowych firm.

Z uwagi na to, że dla znacznej części ludności jedynym źródłem utrzymania są dochody z rolnictwa zasadnym jest wspieranie tworzenia na obszarach wiejskich pozarolniczych miejsc pracy.

Kolejnym istotnym elementem rozwoju lokalnego jest rozwój infrastruktury technicznej i społecznej. Budowa i unowocześnienie infrastruktury technicznej, usprawnienie dostępności komunikacyjnej oraz budowa, rozbudowa i unowocześnienie obiektów oświatowych, wychowawczych, ochrony zdrowia i pomocy społecznej pośrednio i bezpośrednio oddziaływać będzie na rozwój społeczny i gospodarczy powiatu.

Priorytet 1

Zwiększenie i poprawa dostępności komunikacyjnej powiatu

Zadania:

- Rozwój infrastruktury komunikacyjnej gmin powiatu,

- Usprawnienie systemu komunikacyjnego łączącego drogi nadrzędne (drogi krajowe i wojewódzkie),
- Poprawa systemu komunikacji drogowej stymulującego rozwój przemysłu,
- Stworzenie warunków umożliwiających udostępnienie portu lotniczego w Maślowie małym statkom powietrznym.

Priorytet 2

Budowa, rozbudowa, modernizacja i wyposażenie obiektów użyteczności publicznej

Zadania:

- Rozbudowa i doposażenie Świętokrzyskiego Centrum Matki i Noworodka w Kielcach,
- Rozbudowa i modernizacja Szpitala Powiatowego w Chmielniku,
- Rozbudowa bazy lokalowej i sprzętowej Powiatowego Centrum Usług Medycznych w Kielcach,
- Przebudowa, rozbudowa i modernizacja Domów Pomocy Społecznej,
- Rozbudowa i modernizacja Warsztatów Terapii Zajęciowej,
- Dostosowanie budynków użyteczności publicznej do potrzeb osób niepełnosprawnych,
- Utworzenie Ponadgminnych Mieszkań Chronionych,
- Budowa i modernizacja infrastruktury sportowej i oświatowej,
- Budowa i wyposażenie nowej siedziby Starostwa Powiatowego w Kielcach.

Priorytet 3

Rozwój infrastruktury społeczeństwa informacyjnego

Zadania:

- Rozwój infrastruktury teleinformatycznej,
- Tworzenie i rozwój systemu usług elektronicznych,

Priorytet 4

Rozwój sektora MŚP.

Zadania:

- Podniesienie poziomu innowacyjności gospodarki na terenie powiatu,
- Przygotowanie i promocja oferty inwestycyjnej,
- Promocja oraz rozwój współpracy międzynarodowej.

Priorytet 5

Wielofunkcyjny rozwój obszarów wiejskich

Zadania:

- Wspieranie rozwoju agroturystyki,
- Różnicowanie działalności gospodarczej na wsi.

Nie wszystkie zadania wskazane do realizacji w ramach wytyczonych celów strategicznych należą do kompetencji samorządu powiatowego. Strategia powinna jednak uwzględniać wszystkie działania, które kompleksowo przyczynią się do osiągnięcia wyznaczonych celów.

Przedstawiony układ celów, priorytetów i zadań ma charakter otwarty, co stwarza możliwość wprowadzenia do Strategii nowych zadań, jak również uaktualnienie już wpisanych. Pozwoli to na zachowanie zgodności dokumentu Strategii z możliwościami finansowymi powiatu, a przede wszystkim pomoże dostosować go do zmieniających się zewnętrznych uwarunkowań w tym: społeczno - politycznych i gospodarczych. Uszczegółowieniem i doprecyzowaniem planowanych do realizacji zadań będzie współtworzony i w konsekwencji zaakceptowany przez Radę Powiatu „Wieloletni Plan Inwestycyjny Powiatu Kieleckiego na lata 2010 – 2015”. Plan zawierał będzie listę konkretnych już projektów inwestycyjnych przewidzianych do realizacji wraz z zakresem rzeczowym i finansowym w rozbiciu na poszczególne lata. W Planie zamieszczone zostanie zestawienie wieloletnich projektów inwestycyjnych we wszystkich obszarach związanych z rozwojem powiatu.

Przy formułowaniu celów strategicznych wzięto pod uwagę umocowania prawne mające wpływ na przebieg procesów rozwojowych powiatu.

Cele, priorytety i zadania zostały wytyczone w taki sposób, aby możliwe było ich zrealizowanie przy udziale funkcjonujących obecnie programów operacyjnych stanowiących podstawę aplikowania o środki z Funduszy Strukturalnych.

W wyznaczone cele strategiczne i priorytetowe zadania powiatu znakomicie wpisują się projekty będące w fazie realizacji, opisane/scharakteryzowane w rozdziale 1, części II Strategii. Projekty te pozostają w Strategii i będą kontynuowane. W corocznym sprawozdaniu z monitoringu i oceny realizacji Strategii przedstawiana będzie informacja o stopniu zaawansowania projektów.

Zaplanowane zadania zamieszczone w „Strategii Rozwoju Powiatu Kieleckiego do roku 2020” wpisują się w cele wyznaczone przez „Strategię Rozwoju Woje-

wództwa Świętokrzyskiego do 2020 roku”. Ponadto zapisy zawarte w Strategii Rozwoju Powiatu zgodne są z dokumentami programowymi na poziomie krajowym i wspólnotowym.

Zgodność celów rozwoju powiatu z celami rozwoju województwa pozwala na prowadzenie zintegrowanej polityki w regionie i umożliwia ścisłą współpracę władz lokalnych z władzami województwa.

5. FINANSOWANIE

Realizacja „Strategii Rozwoju Powiatu Kieleckiego do roku 2020” finansowana będzie ze środków budżetowych i zewnętrznych. Środki budżetowe pochodzą będą ze źródeł publicznych i prywatnych. Spośród publicznych środków powiatu najistotniejszym źródłem finansowania Strategii Powiatu będzie budżet powiatu.

Do realizacji Strategii wykorzystane zostaną również środki z funduszy celowych. Fundusze z budżetu powiatu wspomagać będą przede wszystkim istotne inwestycje z zakresu infrastruktury technicznej, usług społecznych i nauki. Możliwość inwestycyjną powiatu zwiększą środki pozyskiwane z Unii Europejskiej. Łączna wielkość środków pochodzących z UE przeznaczonych na realizację działań rozwojowych na terenie Polski w latach 2007-2015 wyniesie około 86 mld euro.

Publiczne środki wspólnotowe to przede wszystkim środki z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich.

Cele i priorytety Strategii Rozwoju Powiatu Kieleckiego zostały tak opracowane, aby można skorzystać ze środków z UE w ramach możliwości budżetu powiatu.

W okresie programowania 2007 -2013 możliwe jest aplikowanie o środki z następujących programów operacyjnych:

Regionalny Program Operacyjny Województwa Świętokrzyskiego (RPO WŚ) – celem generalnym **RPO WŚ** jest poprawa warunków sprzyjających budowie konkurencyjnej i generującej nowe miejsca pracy regionalnej gospodarki. Cel ten wpisuje się w ramy Strategiczne Wytucznych Wspólnoty (SWW) skupiając się na poprawie sytuacji społecznej i gospodarczej województwa świętokrzyskiego, który za pomocą wdrażanych środków ma poprawić gospodarkę zapewniając zrównoważony rozwój i wzbogacenie życia społecznego, a tym samym doprowadzenie do wykształcenia się

centrum wzrostu gospodarczego zmniejszającego różnice rozwojowe w Unii Europejskiej.

Program Rozwoju Obszarów Wiejskich (PROW) ma na celu wspieranie obszarów wiejskich i skupia się m.in. na:

- poprawie konkurencyjności sektora rolnego i leśnego,
- poprawie środowiska przyrodniczego i obszarów wiejskich,
- jakości życia na obszarach wiejskich i różnicowaniu gospodarki wiejskiej.

Powyższe cele w pełni przedstawiają potrzeby Polski w zakresie rozwoju obszarów wiejskich i ustanawiają podstawowe strefy.

Program Operacyjny Innowacyjna Gospodarka (PO IG) to program, który bezpośrednio odnosi się do dokumentu, jakim są Narodowe Strategiczne Ramy Odniesienia na lata 2007-2013 (NSRO). Cel strategiczny określono jako: tworzenie warunków dla wzrostu konkurencyjności gospodarki polskiej opartej na wiedzy i przedsiębiorczości, zapewniającej wzrost zatrudnienia oraz wzrost poziomu spójności społecznej, gospodarczej i przestrzennej Polski w ramach Unii Europejskiej i wewnątrz kraju.

Program Operacyjny Kapitał Ludzki (PO KL) celem, którego jest umożliwienie pełnego wykorzystania potencjału zasobów ludzkich, poprzez wzrost zatrudnienia i potencjału adaptacyjnego przedsiębiorstw i ich pracowników, podniesienie poziomu wykształcenia społeczeństwa, zmniejszenie obszarów wykluczenia społecznego oraz wsparcie dla budowy struktur administracyjnych państwa. Zgodnie z Narodową Strategią Spójności całość środków Europejskiego Funduszu Społecznego w Polsce na lata 2007 – 2013 (8,1 mld euro) zostanie przeznaczona na PO Kapitał Ludzki. W ramach Programu wsparciem zostaną objęte obszary związane z: zatrudnieniem, edukacją, integracją społeczną, rozwojem potencjału adaptacyjnego pracowników i przedsiębiorstw, a także z zagadnieniami związanymi z rozwojem zasobów ludzkich na terenach wiejskich oraz budową sprawnej i skutecznej administracji publicznej wszystkich szczebli.

Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko, który zgodnie z projektem Narodowych Strategicznych Ram Odniesienia na lata 2007-2013 - stanowi jeden z programów operacyjnych będących podstawowym narzędziem do osiągnięcia założonych w NSRO celów przy wykorzystaniu środków Funduszu Spójności i Europejskie-

go Funduszu Rozwoju Regionalnego. Głównym celem Programu jest podniesienie atrakcyjności inwestycyjnej Polski i jej regionów poprzez rozwój infrastruktury technicznej przy równoczesnej ochronie i poprawie stanu środowiska, zdrowia, zachowaniu tożsamości kulturowej i rozwijaniu spójności terytorialnej.

Program Operacyjny Rozwój Polski Wschodniej (PO RPW) jest jednym z instrumentów polityki regionalnej, do których ponadto należą: regionalne programy operacyjne wdrażane przez samorządy województw oraz krajowe programy operacyjne: Innowacyjna Gospodarka, Infrastruktura i Środowisko, Kapitał Ludzki, Pomoc Techniczna oraz programy Europejskiej Współpracy Terytorialnej. Program ten stanowi dodatkowy element wsparcia z funduszy strukturalnych, który wzmocni działanie innych programów na obszarze Polski Wschodniej.

Celem Programu Operacyjnego Rozwój Polski Wschodniej jest:

"Przyspieszenie tempa rozwoju społeczno – gospodarczego Polski Wschodniej w zgodzie z zasadą zrównoważonego rozwoju."

W ramach Programu będą realizowane projekty o kluczowym znaczeniu dla rozwoju społeczno-gospodarczego pięciu województw Polski Wschodniej m.in. województwa świętokrzyskiego. Z programu finansowane będą przede wszystkim inwestycje w zakresie infrastruktury wspierającej działalność naukową i badawczą oraz zakładające modernizację miejskich lub regionalnych systemów komunikacyjnych, a także realizowane będą przedsięwzięcia zwiększające atrakcyjność inwestycyjną i turystyczną tego obszaru.

Fundusz Szwajcarski – celem, którego jest zmniejszanie różnic społeczno-gospodarczych istniejących pomiędzy Polską a wyżej rozwiniętymi państwami UE oraz różnic na terytorium Polski pomiędzy ośrodkami miejskimi a regionami słabo rozwiniętymi pod względem strukturalnym. W ramach Szwajcarsko-Polskiego Programu Współpracy obowiązuje 5-letni okres zaciągania zobowiązań i 10-letni okres wydatkowania, który rozpoczął się 14 czerwca 2007 r., tj. w dniu przyznania pomocy finansowej Polsce przez Parlament Szwajcarski. Program przewiduje wsparcie m.in. na rozwój sektora MŚP, ochronę środowiska, poprawę systemów transportowych, ochronę zdrowia, programy stypendialne. Łącznie dla Polski Szwajcaria przeznaczyła 489 mln CHF.

DOSTĘPNE ŹRÓDŁA FINANSOWANIA ZADAŃ PLANOWANYCH DO REALIZOWANIA PRZEZ POWIAT KIELECKI W PERSPEKTYWIE FINANSOWEJ NA LATA 2007 - 2013

Program Operacyjny	Działanie
Regionalny Program Operacyjny Województwa Świętokrzyskiego na lata 2007-2013	<p><u>2.1. Rozwój innowacji oraz wspieranie działalności dydaktycznej i badawczej szkół wyższych oraz placówek sektora "badania i rozwój"</u></p> <p><u>2.2. Budowa infrastruktury społeczeństwa informacyjnego</u></p> <p><u>2.3. Promocja gospodarcza i turystyczna regionu</u></p> <p><u>2.4. Tworzenie kompleksowych terenów inwestycyjnych</u></p> <p><u>3.1. Rozwój nowoczesnej infrastruktury komunikacyjnej o znaczeniu regionalnym i ponadregionalnym</u></p> <p><u>3.2. Rozwój systemów lokalnej infrastruktury komunikacyjnej</u></p> <p><u>4.1. Rozwój regionalnej infrastruktury ochrony środowiska i energetycznej</u></p> <p><u>4.2. Rozwój systemów lokalnej infrastruktury ochrony środowiska i energetycznej</u></p> <p><u>5.1. Inwestycje w infrastrukturę ochrony zdrowia</u></p> <p><u>5.2. Podniesienie jakości usług publicznych poprzez wspieranie placówek edukacyjnych i kulturalnych</u></p> <p><u>5.3. Inwestycje w sferę dziedzictwa kulturowego, turystyki i sportu</u></p> <p><u>6.2. Rewitalizacja małych miast</u></p>
Program Operacyjny Innowacyjna Gospodarka na lata 2007-2013	<p><u>6.2 Rozwój sieci centrów obsługi inwestorów oraz powstawanie nowych terenów inwestycyjnych</u></p> <p><u>6.4 Inwestycje w produkty turystyczne o znaczeniu ponadregionalnym</u></p> <p><u>Priorytet 8 - Społeczeństwo informacyjne - zwiększanie innowacyjności</u></p>
Program Operacyjny Kapitał Ludzki	<p>1.3 Ogólnopolskie programy integracji i aktywizacji zawodowej</p> <p>3.3 Poprawa jakości kształcenia</p> <p>3.4 Otwartość systemu edukacji w kontekście uczenia się</p>

	<p>przez całe życie</p> <p>5.2 Wzmocnienie potencjału administracji samorządowej</p> <p>5.4 Rozwój potencjału trzeciego sektora</p> <p>5.5 Rozwój dialogu społecznego</p> <p>6.1 Poprawa dostępu do zatrudnienia oraz wspieranie aktywności zawodowej w regionie</p> <p>6.3 Inicjatywy lokalne na rzecz podnoszenia poziomu aktywności zawodowej na obszarach wiejskich</p> <p>7.1 Rozwój i upowszechnienie aktywnej integracji</p> <p>7.2 Przeciwdziałanie wykluczeniu i wzmocnienie sektora ekonomii społecznej</p> <p>7.3. Inicjatywy lokalne na rzecz aktywnej integracji</p> <p>8.1 Rozwój pracowników i przedsiębiorstw w regionie</p> <p>9.2 Podniesienie atrakcyjności i jakości szkolnictwa zawodowego</p> <p>9.3 Upowszechnienie formalnego kształcenia ustawicznego w formach szkolnych</p> <p>9.4 Wysoko wykwalifikowane kadry systemu oświaty</p> <p>9.5 Oddolne inicjatywy edukacyjne na obszarach wiejskich</p>
<p>Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko na lata 2007-2013</p>	<p>1.1. Gospodarka wodno-ściekowa w aglomeracjach powyżej 15 tys. RLM</p> <p>2.1. Kompleksowe przedsięwzięcia z zakresu gospodarki odpadami komunalnymi ze szczególnym uwzględnieniem odpadów niebezpiecznych</p> <p>3.1. Retencjonowanie wody i zapewnienie bezpieczeństwa przeciwpowodziowego</p> <p>5.1. Wspieranie kompleksowych projektów z zakresu ochrony siedlisk przyrodniczych (ekosystemów) na obszarach chronionych oraz zachowanie różnorodności gatunkowej</p> <p>5.2. Zwiększenie drożności korytarzy ekologicznych</p> <p>5.4. Kształtowanie postaw społecznych sprzyjających ochronie środowiska, w tym różnorodności biologicznej</p>

	<p>9.1 Wysokosprawne wytwarzanie energii</p> <p>9.2 Efektywna dystrybucja energii</p> <p>9.3. Termomodernizacja obiektów użyteczności publicznej</p> <p>9.4 Wytwarzanie energii ze źródeł odnawialnych</p> <p>9.6 Sieci ułatwiające odbiór energii ze źródeł odnawialnych</p> <p>11.1 Ochrona i zachowanie dziedzictwa kulturowego o znaczeniu ponadregionalnym</p> <p>11.2 Rozwój oraz poprawa stanu infrastruktury kultury o znaczeniu ponadregionalnym</p>
<p>Program Operacyjny Rozwój Polski Wschodniej (PO RPW)</p>	<p>1.1 Infrastruktura uczelni</p> <p>1.2 Wsparcie powstawania i dokapitalizowanie instrumentów inżynierii finansowej</p> <p>1.3 Wspieranie innowacji</p> <p>1.4 Promocja i współpraca</p> <p>2.1 Sieć szerokopasmowa Polski Wschodniej</p> <p>3.1 Systemy miejskiego transportu zbiorowego</p> <p>3.2 Infrastruktura turystyki kongresowej i targowej</p> <p>4.1 Infrastruktura drogowa</p> <p>5.1 Promowanie zrównoważonego rozwoju turystyki</p> <p>5.2 Trasy rowerowe</p> <p>6.1 Wsparcie procesu wdrażania oraz promocja Programu</p>
Fundusz szwajcarski	<p>Priorytet 2. Środowisko i infrastruktura</p> <p>Priorytet 4. Rozwój społeczny i zasobów ludzkich</p>

W okresie programowania obejmującego lata 2007 – 2015 , gdzie występuje zasada „n + 2” koniec okresu kwalifikowalności wydatków stanowi data 31 grudnia 2015 r. Oznacza to, iż korzystanie ze środków Unii Europejskiej z okresu programowania 2007 – 2013 możliwe będzie do końca 2015 roku. Okres obowiązywania Strategii Rozwoju Powiatu Kieleckiego wyznaczony jest do roku 2020, taki horyzont czasowy obejmuje również nową perspektywę finansową Unii Europejskiej na lata 2014 – 2020, która powstawać będzie w latach 2011 – 2013.

6. WDRAŻANIE STRATEGII

Zgodnie z informacjami zawartymi we wstępie powyższa Strategia z jednej strony ma pokazywać w określonym horyzoncie czasowym wizję rozwoju powiatu kieleckiego, a z drugiej stanowić wiarygodny dokument pokazujący spójność tej wizji z nadrzędnymi dokumentami rozwojowymi min. „Strategią Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego”. Pierwsza funkcja kierowana jest do społeczeństwa powiatu, a w szczególności do decydentów samorządowych. Druga funkcja ma być ważnym elementem oceny zgłaszanych do dofinansowania z funduszy unijnych wniosków.

Do skutecznego wdrażania Strategii Rozwoju Powiatu Kieleckiego konieczne jest podjęcie następujących działań wdrożeniowych:

- działania organizacyjne – powierzenie odpowiedniej komórce powiatu zadania zarządzania strategią i jej aktualizacją,
- działania planistyczne polegające na opracowaniu projektów strategicznych,
- działania promocyjne – w szczególności informowanie o szansach, które stwarza strategia dla społeczności lokalnej i partnerów zewnętrznych,
- działania budżetowe pozwalające na określenie wielkości środków jakie należy zabezpieczyć na realizację celów zawartych w strategii.

7. MONITORING

„Strategia Rozwoju Powiatu Kieleckiego do roku 2020” jest dokumentem otwartym, który reaguje na zmieniające się uwarunkowania społeczno – gospodarcze na poziomie lokalnym, krajowym i wspólnotowym.

Dla prawidłowej realizacji Strategii prowadzony będzie coroczny monitoring w zakresie realizacji poszczególnych zadań, priorytetów i celów.

Monitoring Strategii obejmuje:

- zbieranie danych i informacji dotyczących realizacji celów strategicznych, priorytetów i zadań,
- analizę zebranych danych oraz przygotowanie corocznych informacji dotyczących stanu realizacji Strategii,
- ocenę osiągniętych rezultatów,
- analizę i ocenę rozbieżności pomiędzy zakładanymi celami, a osiągniętymi efektami,

- identyfikację przyczyn powstałych rozbieżności oraz planowanie wprowadzenia zmian w Strategii.

Realizacja zadań określonych w strategii monitorowana będzie przez Wydział Rozwoju Starostwa Powiatowego w Kielcach w trakcie całego okresu obowiązywania dokumentu. Na jego podstawie zostaną przygotowane coroczne raporty zbiorcze dotyczące postępów we wdrażaniu Strategii i umożliwiające ocenę jej wykonania. Zarząd Powiatu zatwierdza przygotowany raport i przedkłada go do wiadomości Rady Powiatu.

Dla zapewnienia aktualności i przydatności dokument „Strategii Rozwoju Powiatu Kieleckiego do roku 2020” należy okresowo aktualizować.

Wprowadzenie zmian i poprawek w dokumencie Strategii na poziomie zadań dokonywał będzie Zarząd Powiatu w cyklach rocznych, natomiast zmiany i poprawki na poziomie priorytetów i celów strategicznych wprowadza Rada Powiatu, na pisemny wniosek Zarządu Powiatu.

8. OCENA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

„Strategia Rozwoju Powiatu Kieleckiego do roku 2020” określa podstawowe kierunki działań powiatu. Przewiduje ona realizację pożądaných dla rozwoju powiatu zadań w ramach wyznaczonych priorytetów, jednocześnie charakteryzuje zadania służące rozwojowi, realizowane również przez inne jednostki, w tym przez gminy stanowiące powiat kielecki. Każdy z priorytetów uszczegółowiony został poprzez wskazanie zadań, których realizacja może przyczynić się do osiągnięcia wyznaczonych celów strategicznych.

Należy jednak zaznaczyć, że zadania wyznaczone w ramach każdego z priorytetów określone są na tyle ogólnie, iż nie można jednoznacznie dokonać ich kwalifikacji zgodnie z rozporządzeniem w sprawie określenia rodzajów przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko oraz szczegółowych uwarunkowań związanych z kwalifikowaniem przedsięwzięć do sporządzenia raportu o oddziaływaniu na środowisko.

Zadania wskazują jedynie obszary działań służących rozwojowi, a każde z nich będzie realizowane według odrębnego procesu inwestycyjnego zgodnie z wymogami proceduralnymi, w tym zgodnie z ustawą z 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

Zamierzenia powiatu dotyczące realizacji inwestycji w zakresie budowy i modernizacji obiektów infrastruktury sportowej i oświatowej, budowy, rozbudowy i modernizacji innych obiektów użyteczności publicznej, oraz renowacji, rewitalizacji i konserwacji zabytków i obiektów dziedzictwa kulturowego z terenu powiatu kieleckiego, będą każdorazowo wymagały przeprowadzenia procesu skryningu, na etapie którego określona zostanie potrzeba opracowywania oceny o oddziaływaniu na środowisko. Podobnie jak planowane do realizacji zadania dotyczące rozwoju infrastruktury komunikacyjnej oraz usprawnienia i poprawy systemu komunikacji drogowej na terenie powiatu. Ponadto, inwestycje te polegać będą w głównej mierze na przebudowie i modernizacji istniejącej sieci dróg powiatowych.

Dodatkowo, szereg wyznaczonych zadań realizowany będzie docelowo przez inne podmioty (samorząd województwa, samorządy gminne, jednostki organizacyjne jst, organizacje pozarządowe, itp), a powiat może jedynie włączać się w ich realizację na zasadach partnerstwa, bądź też uczestniczyć w ich współfinansowaniu. Do tego typu działań należą następujące zadania:

- Podniesienie poziomu innowacyjności gospodarki na terenie powiatu (partnerski projekt realizowany przez Województwo Świętokrzyskie polegający na budowie Regionalnego Centrum Naukowo – Technologicznego w Podzamczu gm. Chęciny, dla którego ocena o oddziaływaniu jest aktualnie opracowywana),
- Stworzenie warunków umożliwiających udostępnienie portu lotniczego w Maślowie małym statkom powietrznym (projekt realizowany przez Województwo Świętokrzyskie),
- Rozwój infrastruktury teleinformatycznej (partnerski projekt realizowany przez Województwo Świętokrzyskie),
- Tworzenie i rozwój systemu usług elektronicznych (projekt realizowany przez samorządy różnych szczebli dotyczący elektronicznej obsługi klienta),
- Różnicowanie działalności gospodarczej na wsi (zapewnia możliwość tworzenia alternatywnych źródeł dochodu rolników np. agroturystyka, sektor usług itp.),
- Usuwanie azbestu oraz wyrobów zawierających azbest (projekt realizowany przez gminy na podstawie programów usuwania azbestu, wspierany przez fundusz ochrony środowiska i gospodarki wodnej),
- Zalesianie gruntów rolnych (opracowania oceny o oddziaływaniu na środowisko wymagają zalesienia na gruntach o powierzchni powyżej 20 ha, prywatni

rolnicy nie dysponują takimi gruntami przeznaczonymi w planach zagospodarowania pod zalesienie),

- Zwiększenie wykorzystania odnawialnych źródeł energii (realizowane przez różne podmioty w zakresie montażu baterii słonecznych na własnych obiektach. Działanie nie obejmuje budowy wiatraków przez jednostki samorządu terytorialnego, gdyż nie należy do grupy ich zadań własnych),
- Wsparcie rozwoju infrastruktury turystycznej (działanie obejmuje wyznaczanie i znakowanie szlaków turystycznych, znakowanie obiektów zabytkowych itp.).

Planowane do realizacji zadania zlokalizowane są poza obszarami objętymi Europejską Siecią Natura 2000, oraz nie przecinają obszarów objętych prawną ochroną w myśl ustawy o ochronie przyrody.

Spis Tabel

Tabela 1. Liczba osób w wieku przedprodukcyjnym – poniżej 15 lat w powiecie kieleckim.....	19
Tabela 2. Liczba osób w wieku produkcyjnym: 15-59 lat kobiety, 15-64 lata mężczyźni w powiecie kieleckim.....	20
Tabela 3. Liczba osób w wieku poprodukcyjnym w powiecie kieleckim	21
Tabela 4. Lasy i grunty leśne w gminach powiatu	27
Tabela 5. Powierzchnia gruntów rolnych i leśnych.....	36
Tabela 6. Struktura obszarowa gospodarstw	37
Tabela 7. Liczba gospodarstw agroturystycznych i ekologicznych w powiecie kieleckim.....	40
Tabela 8. Poziom bezrobocia w latach 2007 – 2009 w powiecie kieleckim	43
Tabela 9. Poziom bezrobocia na wsi w latach 2007 – 2009 w powiecie kieleckim...	43
Tabela 10. Struktura bezrobotnych wg wieku w latach 2007 – 2009 w powiecie kieleckim.....	43
Tabela 11. Informacja o bezrobociu i sytuacji na rynku pracy w powiecie kieleckim w latach 2007 – 2009	43
Tabela 12. Struktura bezrobotnych według wykształcenia w latach 2007 – 2009 w powiecie kieleckim	44
Tabela 13. Ilość uczniów w szkołach ponadgimnazjalnych powiatu kieleckiego w roku szkolnym 2009/2010 stan na 30 września 2009 r.....	50
Tabela 14. Ilość nauczycieli i etatów w placówkach oświatowo – wychowawczych powiatu kieleckiego w latach 2006 – 2010	52
Tabela 15. Porównanie ilości uczniów w szkołach ponadgimnazjalnych powiatu kieleckiego w latach 2006 – 2010.....	53
Tabela 16. Wykaz zabytków na terenie powiatu kieleckiego	58
Tabela 17. Akcje ratownicze w latach 2008 – 2009	66

Spis Map

Mapa 1. Podział administracyjny województwa świętokrzyskiego	4
Mapa 2. Gminy powiatu kieleckiego.....	5
Mapa 3. Przyrost naturalny ludności w 2008r. na 1000 osób wyrażony w promilach.	17
Mapa 4. Obszary do ochrony w ramach sieci Natura 2000.....	31
Mapa 5. Węzły i korytarze ekologiczne zlokalizowane w powiecie kieleckim	32

Spis Wykresów

Wykres 1. Powierzchnia gmin powiatu kieleckiego.....	16
Wykres 2. Liczba ludności w gminach powiatu kieleckiego w 2008 roku.....	16
Wykres 3. Rodzaj i wielkość zasobów kopalin w powiecie kieleckim w latach 2005 – 2008	34
Wykres 4. Wydobywanie kopalin w powiecie kieleckim w latach 2005 – 2008	35
Wykres 5. Liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych w PUP Kielce z obszaru powiatu kieleckiego w okresie od stycznia 2007 do grudnia 2009 roku	42

Bibliografia

1. Strategia Rozwoju powiatu kieleckiego, opracowanie z 2002 r. i aktualizacja z roku 2006
2. Informacja o stanie środowiska na terenie powiatu kieleckiego w 2008 roku opracowana przez WIOŚ – sierpień 2009 r.
3. Bilans zasobów kopalin i wód podziemnych w Polsce – PIG W-wa 2008

Załącznik nr 1

**REGIONALNY DYREKTOR
OCHRONY ŚRODOWISKA
W KIELCACH**

Kielce, 26.01.2010 r.

RDOŚ-26-WPN.II-7041-92/09/10mk

Starosta Kielecki

W odpowiedzi na pisma znak: WR.I.0716-11/09 z dnia 17 listopada 2009r. i 14 stycznia 2010r., w sprawie odstąpienia od sporządzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla projektu „Strategii Rozwoju Powiatu Kieleckiego do roku 2020” na podst. art. 47 ustawy z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. Nr 199, poz. 1227 ze zm.) **stwierdzam brak konieczności przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko** dla w/w dokumentu.

Programy tego typu zaliczane są do dokumentów, o których mowa w art. 47 w/w ustawy, wymagających przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, jeżeli wyznaczają ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko oraz jeśli realizacja postanowień tych dokumentów może spowodować znaczące oddziaływanie na środowisko.

Po przeanalizowaniu powyższego Programu, uzupełnionego pismem z 14 stycznia 2010r. wg uwag wskazanych przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska pismem z dnia 15 grudnia 2009r., stwierdzam iż planowane zadania przedstawione w powyższym dokumencie nie będą znacząco negatywnie oddziaływać na środowisko. W dokumencie określono podstawowe kierunki działań, które w części kwalifikują się do przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, o których mowa w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2004 roku w sprawie określenia rodzajów przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko oraz szczegółowych uwarunkowań związanych z kwalifikowaniem przedsięwzięcia do sporządzenia raportu o oddziaływaniu na środowisko (Dz. U. Nr 257, poz. 2573 ze zm.) - budowa i rozbudowa infrastruktury komunikacji drogowej. Oceniono jednak, że ewentualne negatywne oddziaływanie związane z budową drogi będzie miało zasięg lokalny i krótkotrwały związany głównie z okresem realizacji prac budowlanych.

Z przedłożonego materiału wynika, iż planowane zadania do realizacji polegać będą na: rozwoju infrastruktury turystycznej, rozwoju edukacji i oświaty, przeciwdziałaniu bezrobociu – aktywizacja rynku pracy, podniesienie jakości usług w sferze ochrony zdrowia oraz poziomowi bezpieczeństwa publicznego. Wyjaśniono, że zadanie polegające na wykorzystaniu

źródeł odnawialnych będą odnosić się tylko do baterii słonecznych wykorzystanych na własnych budynkach, działanie to nie będzie obejmować budowy elektrowni wiatrowych. Wykazano, że szereg wyznaczonych zadań do realizacji będzie wykonywanych przez inne podmioty (samorząd województwa, samorządy gminne i organizacje pozarządowe), a powiat kielecki będzie uczestniczyć w ich współfinansowaniu.

Ponadto, wykazano, że planowane do realizacji zadania zlokalizowane są poza obszarami objętymi Europejską Siecią Natura 2000, oraz nie wpłyną negatywnie na cele, przedmiot ochrony i integralność tych obszarów.

W wyniku analizy zapisów przedłożonego dokumentu, biorąc pod uwagę skalę i charakter przedsięwzięć stwierdzam, że nie będą one znacząco oddziaływać na środowisko i nie przyczynią się do znacznej zmiany zagospodarowania terenu. Zatem dokument ten nie wymaga przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko w myśl przepisów przywołanej na wstępie ustawy, co jest równoznaczne z brakiem konieczności opracowania prognozy oddziaływania na środowisko ustaleń tego dokumentu.

Z up. Regionalnego Dyrektora
Ochrony Środowiska w Kielcach
REGIONALNY KONSERWATOR PRZYRODY
mgr inż. Jarosław Pajdak